

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Медичний факультет
Кафедра соціальної медицини та гігієни**

Микита Х.І.

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ
ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ УЖНУ**

Ужгород – 2025

УДК 613.(075)

ББК 51.2я73

Г46

Микита Х.І. Навчальний посібник: Тестові завдання з гігієни та екології для самостійної роботи студентів 6 курсу медичного факультету УжНУ. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2025. – 208 с.

Установа-розробник:

Державний вищий навчальний заклад

«Ужгородський національний університет»

Міністерства освіти і науки України

Автор навчального посібника:

к.б.н., доц. Микита Х.І.

Рецензенти:

д.мед.н., проф. Сірчак Є.С.;

к.мед.н., доц. Росток Л.М.;

в.о генерального директора

ДУ «Закарпатський обласний

центр контролю та профілактики

хвороб МОЗ України» Тимчик В.В.

Рекомендовано до друку

Редакційно-видавничою радою

Ужгородського національного

університету, протокол № 4 від 30.04. 2025 р.

Вступ

У медицині сформувались дві галузі, що взаємно пов'язані і доповнюють одна одну: лікувальна і профілактична медицина. Профілактична медицина – це колективна медицина або гігієна. Об'єктом вивчення основної галузі профілактичної медицини – гігієни, є як окрема здорова людина, так і колективи практично здорових людей, населення країни, популяції.

Основною і специфічною метою гігієни як науки є пізнання законів і закономірностей взаємодії здорової людини, здорових колективів, популяцій, населення з природним і мінливим навколишнім середовищем і на підставі цього розробка методів і засобів, що забезпечують збереження і зміцнення здоров'я людини і людського суспільства в цілому.

Установлено, що ведуче значення у формуванні сучасного рівня здоров'я населення має здоровий чи нездоровий спосіб життя, друге місце займає генетичний чинник, третє – чинники забруднення навколишнього середовища і лише четверте – медичні етіологічні чинники (несвоєчасна медична допомога, низька її якість, неефективність профілактичних заходів). Як видно, основну увагу слід звертати на формування здорового способу життя, а далі на боротьбу із забрудненням навколишнього середовища.

Велика роль лікаря-гігієніста в розробці та впровадженні медичних заходів, які сприяють пришвидшенню видужання хворих, а також організаційних заходів щодо своєчасного і ефективного надання медичної допомоги. Однак першочергову роль у зниженні негативного впливу на здоров'я людей етіологічно небезпечних чинників навколишнього середовища повинні відігравати лікарі-гігієністи різної спеціалізації.

Незалежно від того, з якого фаху і на якій посаді працює лікар-профілактик, він крім своїх специфічних завдань зобов'язаний уміти застосовувати, згідно з сучасною «Кваліфікаційною характеристикою», основні методи загально клінічного обстеження і аналізувати його результати, а також результати лабораторних і рентгенологічних досліджень, встановлювати попередній діагноз і направляти хворого до лікаря-спеціаліста, а також він повинен надавати невідкладну медичну допомогу при різних станах тощо.

Згідно з наказом Міністра охорони здоров'я №396 від 31.12.96 р. «Про підготовку до впровадження системи ліцензійних державних інтегрованих перевідних і випускних іспитів у медичних закладах III-IV рівнів акредитації» в усіх медичних закладах України проводиться підготовка до ліцензійного іспиту Крок-2. Тому, ситуаційні завдання з гігієни та екології складені з урахуванням отриманих знань і вмінь, можуть бути використані для підготовки до ліцензійного іспиту Крок-2.

**«Здоров'я – це найвища цінність,
а гігієна – шлях до його збереження»**

1. Унаслідок неправильного зберігання проросла або позеленіла картопля має гіркуватий смак. Яка отруйна речовина, що міститься у такій картоплі, може спричинити харчове отруєння?

- A.** Соланін *
- B.** Фазин
- C.** Мускаридин
- D.** Мускарин
- E.** Гельвелова кислота

2. Після перенесеного геморагічного інсульту хворий з метою відновлення мови та рухів лівої нижньої та верхньої кінцівок проходить курс масажу, фізпроцедур і занять з логопедом. До якого виду профілактики належать вказані заходи реабілітації?

- A.** Третинна профілактика *
- B.** Первинна профілактика
- C.** Індивідуальна профілактика
- D.** Громадська профілактика
- E.** Вторинна профілактика

3. Під час хімічного аналізу води встановлено: підвищення концентрації азотовмістних солей, заліза і сульфатів. Який показник якості води є найінформативнішим та свідчить про свіже забруднення води органічними речовинами тваринного походження?

- A.** NH_3 *
- B.** SO_4
- C.** NO_3
- D.** NO_2
- E.** Fe

4. У воді річки, нижче спуску стічних вод гірничо-металургійного комбінату в місті водозабору, вміст кадмію перевищує гранично-допустиму концентрацію у 8-10 разів. Які захворювання серед населення, пов'язані з даною речовиною, будуть спостерігатися?

- A.** Хвороба Ітай-Ітай *
- B.** Хвороба Прасада
- C.** Уровська хвороба
- D.** Хвороба Минамата
- E.** Хвороба Юшо

5. У неврологічне відділення клінічної лікарні госпіталізовано хворого зі скаргами на порушення ходи, вимушений сміх. Об'єктивно: маскоподібне обличчя, гіпертонус м'язів. Хворий тривалий час працював на різних промислових об'єктах, де реєструвались перевищення гігієнічних нормативів хімічних речовин. Який шкідливий виробничий чинник міг зумовити виникнення вказаної патології?

А. Марганець *

В. Ртуть

С. Свинець

Д. Бензол

Е. Кадмій

6. Гіпертонічна хвороба як важливе неепідемічне захворювання є найпоширенішою формою артеріальної гіпертензії, за якої спостерігається стійке підвищення артеріального тиску до 140/90 мм рт. ст. і на яку впливають екзогенні та ендогенні чинники ризику. Що належить до ендогенних чинників?

А. Стрес

В. Емоційно-нервові перенапруження

С. Вік (понад 40 років), стать, спадкова схильність *

Д. Метеозалежність

Е. Ожиріння

7. Під час судово-медичного розтину трупа чоловіка 59-ти років, що помер раптово вдома без наявних ознак насильницької смерті, встановлені рожевий колір шкіри та слизових оболонок, рідка кров яскраво-червоного кольору, повнокрів'я та яскраво-червоне забарвлення внутрішніх органів. У результаті судово-токсикологічного аналізу в крові був виявлений етиловий спирт в концентрації 1,44‰ та карбоксигемоглобін – 55%. Яка причина смерті?

А. Отруєння чадним газом *

В. Отруєння аніліном

С. Отруєння ціаністим калієм

Д. Отруєння миш'яком

Е. Отруєння алкоголем

8. Чоловік 28-ми років, вчитель, після психоемоційного перенапруження почав відзначати утруднення під час письма у вигляді больових спазмів у м'язах правої кисті, вимушений тримати ручку між другим і третім пальцями. Друкує і пише на класній дошці добре, інших рухових порушень і відхилень у неврологічному статусі немає. Який найбільш імовірний діагноз?

А. Писальний спазм *

В. Невропатія правого ліктьового нерва

С. Кіркова аграфія

D. Невропатія правого променевого нерва

E. Паркінсонізм

9. Промислове підприємство скидає в річку недостатньо очищені промислові стоки. Вода з річки використовується для побутового водопостачання. Це викликає загибель деяких мікроорганізмів, порушення процесів самоочищення води та погіршення її якості, що може негативно позначитися на здоров'ї людей. Як називається така дія факторів зовнішнього середовища?

A. Непряма *

B. Комплексна

C. Комбінована

D. Пряма

E. Пов'язана

10. Лікар при обстеженні хворого встановив ураження очей (гемералопія, синдром Біто), шкіри та її придатків, слизових оболонок і травного тракту. Попередній діагноз: хвороба Прасада. Чим зумовлений розвиток вказаної патології?

A. Дефіцитом цинку *

B. Дефіцитом міді

C. Дефіцитом заліза

D. Дефіцитом ванадію

E. Дефіцитом марганцю

11. Дівчинка 12 років здорова. Фізичний та розумовий розвиток відповідає віку. Гармонійний фізичний розвиток. Протягом року 4 рази хворіла на гостру респіраторну вірусну інфекцію, гостру ангіну та грип. До якої групи здоров'я належить дівчинка?

A. II група *

B. IV група

C. I група

D. V група

E. III група

12. Чоловік 30 років, пресувальник кабелів, скаржиться на млявість, погіршення пам'яті, біль у кінцівках. Об'єктивно спостерігаються блідість шкірних покривів, анемія, ретикулоцитоз, базофільна зернистість еритроцитів, підвищений вміст порфірину в сечі. Симптоми якого захворювання спостерігаються у пацієнта?

A. Сатурнізм *

B. Бериліоз

C. Меркуріалізм

D. Сидероз

Е. Азбестоз

13. Пацієнта госпіталізовано до лікарні з діагнозом «трихінельоз». Вживання якого продукту стало причиною розвитку цього гельмінтозу?

- А.** Свинини *
- В.** Баранини
- С.** Кролячого м'яса
- Д.** М'яса птиці
- Е.** Яловичини

14. До дерматолога звернулася жінка 38 років зі скаргами на сухість та лущення шкіри. Під час огляду на розгинальних поверхнях ліктьових і колінних суглобів виявлено папульозний висип і дрібне лущення, у ділянці волосяних фолікулів є вузлики воскоподібного кольору, що виступають над поверхнею шкіри. Ці клінічні прояви, найімовірніше, пов'язані з недостатнім надходженням з їжею в організм:

- А.** Ретинолу *
- В.** Рибофлавіну
- С.** Тіаміну
- Д.** Піридоксину
- Е.** Аскорбінової кислоти

15. Аналіз захворюваності жителів села, розташованого поблизу хімічного підприємства, показав, що протягом останніх років помітно зросла кількість захворювань на подагру і рак стравоходу. З яким забруднювачем навколишнього середовища можна пов'язати таку динаміку?

- А.** Молібденом *
- В.** Нікелем
- С.** Стронцієм
- Д.** Марганцем
- Е.** Ртуттю

16. Добовий раціон харчування дівчинки 10 років містить: вітамін В₁ – 1,2 мг, вітамін В₂ – 0,6 мг, вітамін В₆ – 1,4 мг, вітамін РР – 15 мг, вітамін С – 70 мг. Під час оцінювання харчового статусу у дівчинки виявлено хейлоз, глосит, ангулярний стоматит, кон'юнктивіт. У дівчинки, найімовірніше:

- А.** В₂ – гіповітаміноз *
- В.** В₆ - гіповітаміноз
- С.** РР - гіповітаміноз
- Д.** С - гіповітаміноз
- Е.** В₁ - гіповітаміноз

17. Робітниця прядильного цеху фабрики з виробництва льону зі стажем роботи 15 років скаржиться на слабкість, задишку, кашель, відчуття стислості у грудях,

напади утрудненого дихання. Зазвичай найбільш тяжкі напади ядухи з'являються при поверненні на роботу у понеділок («симптом понеділка»), тоді як у вихідні дні самопочуття поліпшується. Під час аускультатії над легенями прослуховуються розсіяні сухі хрипи з обох сторін. У крові – незначний лейкоцитоз. Назвіть захворювання пацієнтки:

- A.** Бісиноз *
- B.** Антракоз
- C.** Сидероз
- D.** Азбестоз
- E.** Силікоз

18. До лікарні машиною швидкої допомоги доставлено хворого у непритомному стані. Об'єктивно: температура тіла – 39⁰С, судоми, шкіра червона, суха. Відомо, що потерпілий працює кочегаром у котельній. Який імовірний діагноз?

- A.** Тепловий удар *
- B.** Гостре харчове отруєння
- C.** Отруєння СО
- D.** Гіпертонічний криз
- E.** ГРВІ

19. Для боротьби з тютюнопалінням Україна ратифікувала Рамкову конвенцію Всесвітньої організації охорони здоров'я з боротьби з тютюном, у зв'язку із чим було заборонено палити в громадських місцях. До якого виду профілактики належать зазначені заходи?

- A.** Первинна профілактика *
- B.** Громадська профілактика
- C.** Третинна профілактика
- D.** Ідивідуальна профілактика
- E.** Вторинна профілактика

20. Під час розслідування групового захворювання ботулізмом (захворіло 5 осіб), було встановлено, що ці постраждалі вживали різні страви, серед яких були: декілька видів сирів, тушкована свинина, смажена картопля, риба домашнього посолу, салати із свіжих овочів. Яка з перелічених страв є найвірогіднішою причиною захворювання?

- A.** Риба домашнього засолу *
- B.** Смажена картопля
- C.** Сири
- D.** Тушкована свинина
- E.** Салати

21. У жителів районного центру часто реєструються випадки ювенільної кардіоміопатії, атеросклерозу, гіпертонії, ендокринопатії, хронічного дерматиту, артралгії, симптоми захворювання Кешана. Найбільш імовірна причина виникнення даної патології:

- A.** Недостатній вміст у навколишньому середовищі селену *
- B.** Надлишковий вміст у навколишньому середовищі цинку
- C.** Надлишковий вміст у навколишньому середовищі марганцю
- D.** Недостатній вміст у навколишньому середовищі стронцію
- E.** Надлишковий вміст у навколишньому середовищі заліза

22. Пацієнт на прийомі у лікаря скаржився на болі у суглобах. Із дієтологічного анамнезу відомо, що пацієнт віддає перевагу м'ясній та жирній їжі. Після відповідних досліджень лікар встановив діагноз: подагра. Які з перерахованих продуктів рекомендується вживати пацієнту?

- A.** Молокопродукти *
- B.** Субпродукти
- C.** Бобові
- D.** М'ясо молодих тварин і птахів
- E.** Жири тваринного походження

23. Мешканці населеного пункту, де сталось стихійне лихо, об 11 годині ранку розпочали пересування пішки до прихистку. У характеристиці погодних умов спостерігається: літній день із помірною хмарністю, температура повітря 33⁰С, відносна вологість повітря 63%, швидкість руху повітря 0,7 м/с. Через 2 години у частини біженців з'явилися запаморочення, нудота, гіперемія шкірних покривів, прискорене дихання та загальна слабкість, головний біль і підвищення температури тіла до 40⁰С. Укажіть основну причину появи порушень стану здоров'я у потерпілих.

- A.** Тепловий удар *
- B.** Голод
- C.** Перевтома
- D.** Нервово-психічне перенапруження
- E.** Недостатність тренувальної підготовки

24. Хлопчику 15 років. Непокоїть періодичний головний біль, стомлюваність. При огляді дитина достатньо активна, психо-емоційний розвиток відповідає вікові, шкіра бліда, волога на дотик, з боку внутрішніх органів відхилень не виявлено. Артеріальний тиск – 120/80 мм рт.ст. Звертає на себе увагу надмірний розвиток жирової підшкірної клітковини, розподіленої рівномірно. Лікарем висловлене припущення про наявність у дитини ожиріння. Який показник першочергово повинен бути врахований для підтвердження діагнозу?

- A.** Індекс маси тіла *

- B.** Наявність ожиріння у членів родини
- C.** Відношення маси тіла до зросту
- D.** Маса тіла
- E.** Товщина підшкірної жирової складки

25. Пацієнтка скаржиться на часті, рясні, без патологічних домішок, пінисті випорожнення, переймоподібний біль у навколупупкової ділянці, бурчання в животі, лихоманку. З анамнезу відомо про вживання в їжу качиних яєць, зварених некруто. Який збудник захворювання найімовірніший?

- A.** *Salmonella enteritidis* *
- B.** *Shigella sonnei*
- C.** *Escherichia coli*
- D.** *Salmonella typhi*
- E.** *V. cholerae*

26. Під час профілактичного медичного огляду в одного з учнів технічного ліцею виявлені ознаки хейлозу, який проявляється в мацерації епітелію у місці змикання губ. Губи яскраво-червоного кольору з одиничними вертикально розташованими тріщинами, які вкриті кірочками червоно-бурого кольору. Дані клінічні прояви, найімовірніше, пов'язані з недостатнім надходженням з їжею в організм:

- A.** Рибофлавіну *
- B.** Ретинолу
- C.** Кальциферолів
- D.** Тіаміну
- E.** Аскорбінової кислоти

27. Під час проведення комплексної оцінки мікроклімату приміщень необхідно визначити радіаційну температуру. Який прилад потрібно застосовувати?

- A.** Кульовий термометр *
- B.** Термограф
- C.** Кататермометр
- D.** Спиртовий термометр
- E.** Ртутний термометр

28. У водія під час клінічного обстеження у сечі виявлено підвищений вміст кальцієвих солей фосфорної кислоти. Його раціон харчування містить житній та пшеничний хліб, макаронні вироби, вершкове масло, олія, картопляне п'юре, молоко, сир, кава, чай, відвар шипшини, кисіль зі смородини. Енергоцінність раціону відповідає енерговитратам. Що потрібно обмежити у раціоні?

- A.** Молоко і сир *
- B.** Макаронні вироби і хліб
- C.** Відвар шипшини і кисіль

- D. Каву та чай
- E. Кисіль зі смородини

29. Пацієнт страждає на сечокам'яну хворобу. Періодично спостерігається оксалурія. Які продукти слід обмежити в дієті хворого?

- A. Щавель, шпинат, томати *
- B. М'ясо, рибу
- C. Бульйонні консерви
- D. Жирну їжу
- E. Молочні продукти

30. У виробничих умовах реєструються високі рівні шуму та забруднення повітря робочої зони ангідридом сірки. Який вид шкідливої дії на організм можуть справляти ці чинники в таких умовах?

- A. Поєднану *
- B. Специфічну
- C. Комбіновану
- D. Комплексну
- E. Роздільну

31. Серед населення, що мешкає поблизу підприємства з виробництва пестицидів, динамічно підвищується рівень вроджених вад розвитку, що виражаються у центральному паралічі, ідіотії та сліпоті новонароджених. Сполуки якої хімічної речовини можуть зумовити розвиток цієї патології?

- A. Ртуть *
- B. Кадмій
- C. Стронцій
- D. Залізо
- E. Хром

32. У членів сім'ї за 10 днів після вживання жареної свинини, з'явилися головний біль, набряки повік, кон'юнктивіт, підвищення температури та гіпереозинофілія. Через певний час набрякли ноги, руки та обличчя. Який найімовірніший діагноз?

- A. Трихінельоз *
- B. Трихоцефальоз
- C. Аскаридоз
- D. Харчова алергія
- E. Амебіаз

33. До лікаря звернулася жінка віком 45 років зі скаргами на загальну слабкість, підвищену втомленість, роздратованість, занепокоєння, зниження пам'яті, багаторазовий пронос, лущення та пігментацію відкритих ділянок тіла (шиї,

кистей та підощв). Недостатність якого вітаміну може бути причиною такого стану пацієнтки?

- A. Нікотинової кислоти *
- B. Рибофлавіну
- C. Ретинолу
- D. Фолієвої кислоти
- E. Тіаміну

34. В організм людини з атмосферного повітря надходять декілька хімічних речовин. Як називається тип комбінованої дії, за якого сумісний ефект менший від суми ефектів кожної з речовин, що входить в комбінацію, при їх ізольованій дії на організм?

- A. Антагонізм *
- B. Потенціювання
- C. Поєднана дія
- D. Ізольована дія
- E. Комплексна дія

35. У комп'ютерному залі політехнічного інституту робочі місця операторів розташовані біля передніх панелей моніторів. Упродовж усього робочого дня оператори перебувають під впливом електромагнітних хвиль надвисокої частоти. Вплив електромагнітних хвиль великої інтенсивності у вказаному діапазоні частот є особливо небезпечним для:

- A. Зорового аналізатора *
- B. Тактильної чутливості
- C. Слухового аналізатора
- D. Больової чутливості
- E. Сенсорної чутливості

36. Під час обстеження пацієнта виявлено такі симптоми: прогресуюча кволість, зниження працездатності, швидка фізична та психічна втомлюваність, відчуття мерзлякуватості та голоду, втрата маси тіла. Установіть вид аліментарної патології:

- A. Білково-енергетична недостатність *
- B. Недостатність харчових волокон
- C. Мінеральна недостатність
- D. Недостатність поліненасичених жирних кислот
- E. Вітамінна недостатність

37. Під час розслідування випадку харчового отруєння встановлено діагноз харчової токсикоінфекції, що спричинена парогемолітичним вібріоном. Який із перелічених продуктів і страв може бути найімовірнішою причиною даного отруєння?

- A. Устриці *
- B. Виноград
- C. Ковбаса сирокочена
- D. Гриби консервовані
- E. Молоко пастеризоване

38. Для вивчення фізичного розвитку дітей та підлітків широко використовують антропометричні дослідження. Виберіть із наведеного фізіометричний метод досліджень.

- A. Визначення життєвої ємності легень *
- B. Вимірювання зросту
- C. Визначення форми хребта
- D. Визначення маси тіла
- E. Визначення форми грудної клітки

39. Сімейному лікарю треба підготувати план проведення комплексу лікувально-профілактичних заходів серед населення. Які заходи щодо вторинної профілактики захворювань він повинен внести у цей план?

- A. Попередження ускладнень захворювань *
- B. Попередження виникненням захворювань
- C. Проведення реабілітаційних заходів
- D. Покращення умов життя населення
- E. Усунення чинників виникнення захворювань

40. Чоловік, віком 50 років, скаржиться на загальну слабкість, запаморочення, інтенсивний біль у попереку, правому підребер'ї, періодичну втрату свідомості, які з'явилися після порушення технологічного процесу на виробництві фарб. Шкіра землистого відтінку, склери іктеричні, акроціаноз. АТ – 100/60. Тони серце приглушені, печінка +3 см, край щільний. У крові виявлено: еритроцити $2,0 \times 10^{12}$ /л, Нь – 90 г/л. Тільця Гейнца-Ерліха, лейкоцити $5,6 \times 10^9$ /л, ШОЕ – 15 мм/год. Метгемоглобін – 62%, загальний білірубін – 84% мкмоль/л, непрямий білірубін – 71,7 мкмоль/л. Який діагноз найімовірний?

- A. Гостре отруєння аніліном *
- B. Гострий вірусний гепатит
- C. Набута гемолітична анемія
- D. Гостре отруєння толуолом
- E. Хронічне отруєння ціанідами

41. Жінка, віком 37 років, отримала виробничу травму, внаслідок якої стала значна втрата зору. Наразі вона потребує підготовки до іншої виробничої діяльності. Який вид реабілітації найбільш доцільно застосувати лікарю в цьому випадку?

- A. Професійну реабілітацію *

- В.** Цільову реабілітацію
- С.** Психологічну реабілітацію
- Д.** Соціальну реабілітацію
- Е.** Медичну реабілітацію

42. Щоденно у світі реєструються катастрофи різного походження. В Україні з усіх природних катастроф найчастіше відбуваються сильні вітри, шквали, смерчі, зливи, повені, лісові пожежі, зсуви. Розташуйте вказані стихійні лиха у порядку, починаючи з тих, які завдають в Україні не лише значних матеріальних збитків, а й приводять до загибелі та каліцтва людей.

- А.** Лісові пожежі
- В.** Обледеніння
- С.** Смерчі
- Д.** Сильні вітри, шквали
- Е.** Повені *

43. На території міста відзначено підвищений рівень марганцю в атмосферному повітрі, питній воді та продуктах харчування сільськогосподарського походження. Як можна охарактеризувати дію цих чинників на здоров'я населення?

- А.** Синергічна
- В.** Комплексна *
- С.** Роздільна
- Д.** Поєднана
- Е.** Комбінована

44. Жінка, віком 55 років, скаржиться на пронос, лущення і пігментацію відкритих ділянок тіла (шиї, рук та стоп), дратівливість і занепокоєння. З анамнезу відомо, що основним продуктом харчування для неї є кукурудза. Овочі і бобові жінка вживає рідко, м'ясо і рибу в їжу не вживає зовсім. Яке захворювання можна припустити у жінки?

- А.** Псоріаз
- В.** Бері-бері
- С.** Пелагра *
- Д.** Цинга
- Е.** Дерматит Свіфта

45. У десятирічного хлопчика зріст становить 129 см, що знаходиться у групі нижче середніх величин шкали регресії, маса тіла – 30,8 кг і ОГК – 60,5 см відповідають зросту. Число постійних зубів 18 ± 3 . Щорічне збільшення зросту – 3 см за норми 4-6, ЖЄЛ – 1800 мл, м'язова сила правої руки – 16,5 і лівої – 15,5 кг відповідають віку. За минулий рік переніс пневмонію. Хворіє на хронічний бронхіт. Оцініть фізичний розвиток дитини.

- A.** Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток нижче середнього, гармонійний, 3 група здоров'я *
- B.** Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток низький, гармонійний, 4 група здоров'я
- C.** Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, 3 група здоров'я
- D.** Біологічний вік випереджає календарний, фізичний розвиток середній, гармонійний, 2 група здоров'я
- E.** Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток низький, дисгармонійний, 4 група здоров'я

46. Чоловік, рибалка за професією, протягом останніх декількох місяців скаржиться на дискомфорт у правому підребер'ї, періодичні епізоди діареї, що чергуються з закрепками, часті висипання на шкірі. УЗД органів черевної порожнини виявило збільшення печінки і головки підшлункової залози. Встановіть попередній діагноз.

- A.** Опісторхоз *
- B.** Орнітоз
- C.** Теніоз
- D.** Онхоцеркоз
- E.** Трихінельоз

47. Добовий раціон харчування дівчини віком 14 років містить вітаміни: А – 1,5 мг, В₁ – 1,8 мг, В₂ – 2,0 мг, В₆ – 2,0 мг, С – 20 мг. Під час медичного огляду встановлено: дівчина середньої ваги, фізичний розвиток гармонійний, біологічний вік відповідає календарному, слизові оболонки та шкіра без змін. З анамнезу відомо, що часто хворіє гострими респіраторно-вірусними захворюваннями, після яких спостерігаються численні точкові крововиливи у місцях тертя одягу (манжети, гумки, пояси). Симптом якого гіповітамінозу найімовірніше проявляються у дівчини?

- A.** С-гіповітамінозу *
- B.** В₂-гіповітамінозу
- C.** В₆-гіповітамінозу
- D.** В₁-гіповітамінозу
- E.** А-гіповітамінозу

48. Під час проведення очисних робіт у шахті концентрація вугільного пилу становить 450 мг/м³ (ГДК – 10 мг/м³). Розвиток якого професійного захворювання органів дихання можливе у гірників очисного забою?

- A.** Антракозу *
- B.** Алергічного ринофарингіту
- C.** Бісинозу

D. Сидерозу

E. Талькозу

49. Тривале вживання питної води з високою жорсткістю (20 мг-екв/дм³) негативно впливає на стан здоров'я населення. Яка з наведених нижче патологій не пов'язана з жорсткістю питної води?

A. Кальциноз *

B. Диспептичні явища

C. Дерматит

D. Жовчнокам'яна хвороба

E. Сечокам'яна хвороба

50. Пацієнт, віком 38 років, працює на будівництві відбійним молотком протягом 8 років. Скаржиться на різкий біль у плечовому поясі, особливо в нічний час, оніміння пальців рук у разі охолодження. Об'єктивно встановлено: кисті набряклі, холодні, ціанотичні, різко знижені всі види чутливості (больова, температурна, вібраційна). Під час проведення проби на холод спостерігається синдром «мертвих пальців». Відзначається слабкість у привідних м'язах V пальця, змінена електрозбудженість м'язів кистей рук. Сухожилкові та періостальні рефлекси наявні. Який попередній діагноз?

A. Вібраційна хвороба локальної дії *

B. Вібраційна хвороба загальної дії

C. Синдром Рейно

D. Вузликівий периартеріт

E. Вібраційна полінейропатія

51. До лікаря звернувся чоловік зі скаргами на біль у нижній щелепі. Об'єктивно спостерігається: маса тіла знижена, шкірні покриви бліді, неприємний запах з рота, ясна кровоточать. На рентгенограмі щелепи виявлено явища остеопорозу. Пацієнт протягом 30 років працював на хімічному підприємстві. Для якого патологічного стану характерні ці симптоми?

A. Хронічного отруєння фосфором *

B. Отруєння метилртуттю

C. Флюорозу

D. Отруєння перхлоратом калію

E. Хронічного остеомієліту нижньої щелепи

52. Під час організації санаторно-курортного харчування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, було запропоновано забезпечити в раціонах регламентовану кількість нутрієнтів, що вступають у конкурентні взаємовідносини з радіонуклідами та запобігають їхньому всмоктуванню у шлунково-кишковому тракті. Які нутрієнти мають пріоритетне значення для забезпечення такої біологічної дії їжі?

- A. Калій, кальцій, харчові волокна *
- B. Рослинні жири, харчові волокна
- C. Залізо, цинк, легкозасвоювані вуглеводи
- D. Магній, фосфор, рослинні білки
- E. Жиророзчинні вітаміни, тваринні білки

53. У чоловіка маса тіла вище середньої норми на 40% при індексі Кетле – 29. Вкажіть ступінь ожиріння у пацієнта.

- A. Другий – за відсотками *
- B. Надлишкова маса тіла – за індексом Кетле
- C. Третій
- D. Четвертий
- E. Перший

54. Через порушення техніки безпеки під час роботи з джерелами іонізуючого випромінювання робітник упродовж години піддавався загальному опроміненню у дозі близько 8 Гр. Яка клінічна форма променевої хвороби розвинеться у нього?

- A. Гостра променева хвороба, кістково-мозкова форма *
- B. Гостра променева хвороба, церебральна форма
- C. Гостра променева хвороба, кишкова форма
- D. Хронічна променева хвороба, кістково-мозкова форма
- E. Гостра променева хвороба, токсемічна форма

55. Хвора, 47-ми років, страждає на гіпомоторну дискінезію товстого кишечника. Як модернізувати харчовий раціон з метою підвищення моторики кишечника?

- A. У раціональній дієті збільшити кількість рослинних волокон та кисломолочних продуктів *
- B. У раціональній дієті збільшити кількість рослинних білків, тваринних жирів, калію
- C. У гіпоенергетичній дієті збільшити кількість рослинних білків, молочних продуктів, кальцію
- D. У раціональній дієті збільшити кількість рослинних, кисломолочних продуктів та магнію
- E. У редукуючій білково-овочевій дієті збільшити кількість тваринних жирів та магнію

56. У заводській їдальні виникло харчове отруєння, клініка якого вказувала на стафілококову етіологію. Захворіло 15 чоловік. Які матеріали від хворого необхідно надіслати на дослідження у лабораторію аби підтвердити харчове отруєння?

- A. Блювотні маси хворого *

- В.** Сечу
- С.** Слину
- Д.** Кров (клінічний аналіз)
- Е.** Кров на гемокультуру

57. Чоловік, 52 років, звернувся до лікаря зі скаргами на епізоди нестерпного болю у великому пальці руки. Під час збору анамнезу лікар виявив, що пацієнт нещодавно розпочав приймати гідрохлортіазид. Під час фізикального обстеження зліва в області проксимального міжфалангового суглобу I пальця виявлені припухлість, еритематозна та тепла на дотик шкіра. Лабораторний аналіз синовіальної рідини виявив кристали моноурату натрію. Яку рекомендацію має дати лікар стосовно дієти пацієнта?

- А.** Зменшити вживання м'ясних продуктів *
- В.** Збільшити вживання овочів та фруктів
- С.** Змін у дієті не потребує
- Д.** Зменшити вживання зернових продуктів
- Е.** Збільшити вживання молочних продуктів

58. На території міста протягом доби спостерігалось підвищення частоти загострення ішемічної хвороби серця при зміні погоди, а саме: посилення вітру до 10 м/с, зміни температури на 8⁰С та падіння атмосферного тиску на 12 мм рт.ст., підвищення відносної вологості повітря до 100%. Який тип погоди характеризують дані показники?

- А.** Сонячна
- В.** Вітряна
- С.** Гіпоксична *
- Д.** Спастична
- Е.** Індиферентна

59. У хлопчика 11-ти років під час профілактичного медичного огляду визначали вид постави. Встановлено, що у дитини плечі похилені і зведені вперед, голова нахилена вперед, грудна клітина сплющена, живіт опуклий. У хребті спостерігається збільшення глибини шийного та поперекового вигинів. Який вид постави виявлений у дитини?

- А.** Кіфоз *
- В.** Лордоз
- С.** Сутулувата
- Д.** Нормальна
- Е.** Виправлена

60. До невропатолога звернувся хворий 54-х років зі скаргами на тремор рук, головний біль, металевий присмак у роті, безсоння, підсилення слиновиділення.

З анамнезу відомо, що він більше 10-ти років працює на заводі люмінесцентних ламп. Яким буде ваш діагноз?

- А. Хронічна інтоксикація ртуттю *
- В. Інтоксикація марганцем
- С. Хронічна інтоксикація свинцем
- Д. Інтоксикація бензолом
- Е. Хронічна інтоксикація нітрофарбами

61. Під час збирання зернових у липні температура зовнішнього повітря склала 31⁰С, у кабіні машиніста комбайну температура – 35⁰С, швидкість руху повітря – 0,2 м/с, відносна вологість повітря – 55%, температура стінок і стелі – 45⁰С. Нормалізувати мікроклімат у кабіні можливо шляхом:

- А. Охолодження повітря *
- В. Теплоізоляції стін і стелі
- С. Збільшення вологості повітря
- Д. Збільшення швидкості руху повітря
- Е. Зниження вологості повітря

62. Хлопчик, 11-ти років, за останній рік п'ять разів хворів на гострі респіраторні захворювання. До якої групи здоров'я повинен його зарахувати сімейний лікар?

- А. До другої групи *
- В. До четвертої групи
- С. До третьої групи
- Д. До п'ятої групи
- Е. До першої групи

63. У місті функціонує система централізованого господарчо-питного водопостачання. Його джерелом є поверхнева водойма – річка, яка за показниками якості води належить до II-го класу вододжерел. При здійсненні поточного лабораторного контролю за якістю води в точці перед надходженням води у зовнішню розподільчу мережу було зафіксовано два поспіль відхилення якості води за показниками епідемічної безпеки. Що найімовірніше є причиною погіршення якості води за епідемічними показниками?

- А. Незадовільна робота очисних (головних) споруд водопроводу *
- В. Порушення правил відбору проб
- С. Незадовільне транспортування проби до лабораторії
- Д. Погіршення санітарного стану водойми – річки
- Е. Застій води у розподільчій мережі

64. Чотирирічний хлопчик провів цілий день на пляжі. Надвечір у дитини з'явилися головний біль, слабкість, блювання. У ході об'єктивного огляду: обличчя гіперемоване, температура тіла – 38,8⁰С, частота дихання – 28/хв.,

частота серцевих скорочень – 130/хв. Найбільш імовірною причиною такого стану є:

- А. Сонячний удар *
- В. Анафілактичний шок
- С. Колапс
- Д. Синкопальний стан
- Е. Запаморочення

65. При клінічному обстеженні дитини спостерігаються різка блідість шкірних покривів із сіруватим відтінком, анемія, поява базофільної зернистості у цитоплазмі поліхроматофільних еритробластів і ретикулоцитів. У сечі збільшений вміст дельта-амінолевулінової кислоти і копропорфірину. Надмірне надходження якого ксенобіотика в організм дитини призвело до отруєння?

- А. Свинець *
- В. Ртуть
- С. Кадмій
- Д. Нітрати
- Е. Миш'як

66. Протягом 10 днів у 2025 році Україна опинилася у стані антициклону. Стояла сонячна погода вдень, протягом доби у всі ці дні не було вітру, був штиль. Максимальна температура повітря вдень доходила до 30⁰С, вночі до 20⁰С. Над автомобільними дорогами крупних міст спостерігався великий вміст у повітрі диму, сажі та інших компонентів вихлопних газів автомобілів. При цій ситуації погано себе почували хворі з легеневиими та серцево-судинними захворюваннями. Як називається ця погодно-синоптична ситуація?

- А. Магнітна буря
- В. Підвищена сонячна активність
- С. Токсичний туман (Лондонський смог)
- Д. Фотохімічний смог (Лос-Анжелеський смог) *
- Е. Буревій

67. Під час проведення ветеринарно-санітарної експертизи м'яса на 40 см² виявлено трихінели у кількості 2 одиниць. Які санітарно-гігієнічні заходи слід провести у цьому разі?

- А. Технічна утилізація *
- В. М'ясо дозволяється до використання
- С. Термічна обробка
- Д. Заморожування м'яса
- Е. Переробки для виготовлення варених ковбас

68. Дівчина, 18-ти років, звернулася ввечері до лікаря зі скаргами на сильний біль «знизу справа», нудоту та одиничний епізод блювання. Зранку відвідувала

фестиваль вуличної їжі. Біль розпочався 4 години тому, почався з епігастрію і поступово перейшов у праву здухвинну ділянку. При фізикальному обстеженні артеріальний тиск – 110/70 мм рт.ст., частота серцевих скорочень – 79/хв., частота дихання – 16/хв., температура – 37,4⁰С. При пальпації лівого нижнього квадранту черевної стінки, біль виникає у правому. Гінекологічний та ректальний огляд без патологічних змін. Дані лабораторних досліджень: лейкоцити – 120·10⁹/л, еритроцити – 4,4·10¹²/л, гемоглобін – 130 г/л, гематокрит – 39%, тромбоцити – 225 · 10⁹/л, β-ХГЛ – 2 мОд/мл (норма – менше 5 мОд/л у невагітних жінок). Який діагноз є найбільш імовірним?

- A.** Харчова токсикоінфекція *
- B.** Кишкова непрохідність
- C.** Гострий апендицит
- D.** Емболія мезентеріальних судин
- E.** Трубна вагітність

69. До лікаря звернулися діти школи-інтернату через 4–5 годин після обіду із скаргами на нудоту, блювоту, холодний піт і невеликий біль в епігастрії. На обід діти їли картопляний суп на м'ясному бульйоні, млинці з м'ясом, компот із сухофруктів. Млинці начинялися вареним м'ясом, яке подрібнювалось на м'ясорубці працівником їдальні, хворим панарицієм і термічній обробці не піддавались. Який найбільш ймовірний діагноз у даному випадку?

- A.** Стафілококова інтоксикація *
- B.** Ботулізм
- C.** Афлатоксикоз
- D.** Ешеріхіоз
- E.** Сальмонельоз

70. Добовий раціон харчування дівчини 13 років містить вітамін А – 0,5 мг, вітамін В₁ – 1,8 мг, вітамін В₂ – 2,0 мг, вітамін В₆ – 2,0 мг, вітамін С – 80 мг. Під час медичного огляду встановлено: дівчина середньої ваги, фізичний розвиток гармонійний, біологічний вік відповідає календарному, слизові оболонки та шкіра без змін. Дівчина часто хворіє гострими респіраторно-вірусними захворюваннями, спостерігається сухість шкіри, ороговіння волосяних фолікулів, гіперкератоз і різке погіршення сутінкового зору. З найбільшою вірогідністю у дівчини має місце:

- A.** С-гіповітаміноз
- B.** А-гіповітаміноз *
- C.** В₂-гіповітаміноз
- D.** В₆-гіповітаміноз
- E.** В₁-гіповітаміноз

71. Чоловік, 54 років, поступив до стаціонару зі скаргами на загальну слабкість, підвищення температури тіла до $38,6^{\circ}\text{C}$, задишку під час значного фізичного навантаження, часті носові кровотечі. Працює на виробництві пластмаси, де контактує з ароматичними з'єднаннями. Об'єктивно встановлено: шкірні покриви бліді, сухі. У крові виявлено: еритроцити – $2,1 \cdot 10^{12}/\text{л}$, НЬ – 90 г/л, лейкоцити – $2,2 \cdot 10^9/\text{л}$, еозинофіли – 1%, паличкоядерні – 1%, сегментоядерні – 75%, лімфоцити – 20%, мієлоцити – 3%, тромбоцити – $30 \cdot 10^9/\text{л}$, ШОЕ – 32 мм/год. Який найімовірніший діагноз?

- A.** Хронічна інтоксикація аніліном *
- B.** Хронічна інтоксикація свинцем
- C.** Хронічна інтоксикація тетраетилсвинцем
- D.** Хронічна інтоксикація нітробензолом
- E.** Хронічна інтоксикація бензолом

72. Після видобування корисних копалин і швидкому піднятті на поверхню з глибини 80 м працівники відчули сильні болі у суглобах і м'язах, м'язах живота, парез нижніх кінцівок, судоми. Укажіть ймовірне захворювання:

- A.** Кесонна хвороба *
- B.** Шумова хвороба
- C.** Висотна хвороба
- D.** Гірська хвороба
- E.** Тромбоемболія судин нижніх кінцівок

73. На території з підвищеною ендемічною захворюваністю на зоб, сімейний лікар з метою вторинної профілактики запропонував вживати багаті на йод харчові продукти. Які з перерахованих продуктів варто вживати за цих умов?

- A.** Морепродукти *
- B.** Вироби з борошна
- C.** Молочні продукти
- D.** М'ясні продукти
- E.** Овочі і фрукти

74. Під час проведення медогляду в дитячому колективі у 30% дітей було виявлено надлишкову масу тіла. Які з наведених продуктів треба обмежити в раціоні дітей?

- A.** Кондитерські та борошняні вироби *
- B.** Яйця
- C.** Молоко, сир
- D.** М'ясо, рибу та продукти з них
- E.** Овочі, фрукти

75. У слабкорозвинених країнах Африки та Латинської Америки у дітей грудного віку можливий розвиток захворювання, для якого характерне

відставання у фізичному та психічному розвитку, атрофія м'язів, жирова дистрофія печінки, депігментація волосся, гормональні порушення. Зміни у стані здоров'я розвиваються у випадку переводу дитини на штучне вигодовування переважно вуглеводною їжею з нестачею тваринних білків. Дане захворювання називається:

- A.** Квашіоркор *
- B.** Аліментарна дистрофія
- C.** Рахіт
- D.** Хвороба Прасада
- E.** Хвороба Кешана

76. Під час профілактичного огляду населення міста у 25% людей виявлено ознаки флюорозу: плямиста емаль зубів, у частини обстежених – генералізований остеосклероз з кальцифікацією міжхребетних зв'язок. Яка найбільш вірогідна причина виникнення флюорозу?

- A.** Надмірний вміст фтору у ґрунті і воді *
- B.** Недостатній вміст фтору в тваринних продуктах
- C.** Надмірний вміст фтору в рослинних продуктах
- D.** Недостатній вміст фтору у ґрунті і воді
- E.** Недостатнє надходження фтору в організм з чаєм

77. Робітник, 40 років, звернувся у поліклініку зі скаргами на швидку втомлюваність, епізодичні болі в животі, порушення сну. Півтори роки працює на приватному підприємстві «Автосервіс» у цеху зарядки акумуляторів та вулканізації шин. Об'єктивно: тони серця приглушені, АТ – 140/70 мм.рт.ст., пульс 84 уд./хв., дихання везикулярне. Аналіз крові: Нв – 120 г/л., еритроцити – $4,0 \times 10^{12}/л$, 35 0/00 еритроцитів з базофільною зернистістю, загальна кількість ретикулоцитів 2 0/00. Аналіз сечі: питома вага – 1,018 г/см³, лейкоцити – 5 в полі зору, креатинін сечі – 300 мкг/г. Визначіть професійну патологію та вкажіть, які лабораторні дослідження підтверджують її наявність:

- A.** Хронічна свинцева інтоксикація (сатурнізм); базофільна зернистість еритроцитів і креатинін сечі *
- B.** Цинкова інтоксикація; загальна кількість ретикулоцитів
- C.** Хронічна ртутна інтоксикація (меркуріалізм); креатинін сечі
- D.** Карбокситоксикоз; рівень гемоглобіну в крові
- E.** Хронічна свинцева інтоксикація (сатурнізм), скарги хворого

78. Чоловік, 46 років, упродовж 19 років контактував із парами ртуті в концентрації 0,09-0,18мг/м³. Обстежений невропатологом. Виявлено: астеничний синдром, мікроорганічна симптоматика з інтенційним тремтінням, позитивними субкортикальними симптомами. Наявність депо ртуті (відповідно

0,01 і 0,04 до і після провокації унітіолом), гіпотонічний тип РЕГ. Розвиток якого захворювання можна припустити?

- A.** Хронічне отруєння ртуттю *
- B.** Неврастенія
- C.** Залишкові явища нейроінфекції
- D.** Паркінсонічний синдром
- E.** Церебральний атеросклероз

79. Протягом останніх трьох років хвора жінка страждає па цукровий діабет. Сімейний лікар, з метою профілактики ускладнень цукрового діабету, регулярно призначає їй превентивне лікування. До якого виду профілактики належать вказані заходи?

- A.** Третинна профілактика *
- B.** Громадська профілактика
- C.** Вторинна профілактика
- D.** Первинна профілактика
- E.** Індивідуальна профілактика

80. Місто забезпечується питною водою з підземних артезіанських джерел, яка характеризується високою якістю і чистотою. Який із наведених методів обробки води, отриманої з підземних міжпластових напірних джерел, передбачається санітарними вимогами?

- A.** Знезараження *
- B.** Знебарвлення
- C.** Опріснення
- D.** Дефторування
- E.** Коагуляція

81. Робітниці вуглезбагачувальної фабрики протягом 12-годинної робочої зміни виконують роботу стоячи. Маса вантажу, що піднімається і переміщується, становить 1–10 кг. Працівниці скаржаться на набряки, біль у нижніх кінцівках, які частіше з'являються у другій половині зміни. З яким захворюванням можна пов'язати характер праці та скарги робітниць?

- A.** Варикозне розширення вен *
- B.** Бурсит
- C.** Міозит
- D.** Подагра
- E.** Артрит

82. Робітник цвяхового цеху, 35 років, стаж у даному виробництві 10 років, працює в умовах високочастотного інтенсивного шуму, на черговому періодичному огляді виставлено діагноз: «Професійна приглухуватість». Що є підставою для такого діагнозу?

- A. Дані аудіометрії *
- B. Результати дослідження стану внутрішнього вуха
- C. Характеристика шуму у даному виробництві
- D. Результати дослідження показників ЦНС
- E. Стаж роботи у даному виробництві

83. Шахтар, із 15-річним стажем роботи звернувся до лікаря зі скаргами на погіршення стану здоров'я, задишку, кашель, біль у ділянці легень. Про яке захворювання слід думати?

- A. Пневмоконіоз *
- B. Бронхіт
- C. Грип
- D. Бронхіальна астма
- E. Туберкульоз

84. Працівник, не забезпечений засобами індивідуального захисту органів зору, перебуває в умовах інтенсивного інфрачервоного випромінювання. Який негативний наслідок для здоров'я працівника найбільш ймовірно може розвинути у таких умовах?

- A. Катаракта *
- B. Гіперметропія
- C. Глаукома
- D. Міопія
- E. Астигматизм

85. Аналіз захворюваності жителів села, розташованого поблизу хімічного підприємства, показав, що протягом останніх років помітно зросла кількість захворювань на подагру і рак стравоходу. З яким забруднювачем навколишнього середовища можна пов'язати таку динаміку?

- A. Нікелем
- B. Молібденом *
- C. Стронцієм
- D. Марганцем
- E. Ртуттю

86. Лабораторією Центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України визначений вміст афлотоксинів у м'ясі корів, яким згодовували запліснявілий корм. Рівень афлотоксину перевищує гранично-допустимий у 5 разів. Назвіть можливі зрушення в здоров'ї внаслідок афлатоксикозу у населення, що тривалий час вживає таке м'ясо:

- A. Цироз і первинний рак печінки *
- B. Пієлонефрит

- C. Анемія
- D. Атеросклероз
- E. Сальмонельоз

87. Жінка, 42-х років, прийшла до лікаря на профілактичний прийом. Скарг не має. Загальний стан задовільний. Зріст 162 см, маса тіла 87 кг, ІМТ = 33 кг/м². Артеріальний тиск справа – 140/90 мм рт.ст., зліва – 145/85 мм рт.ст., пульс – 72/хв. Аускультативно тони серця приглушені, шуми не прослуховуються. У легенях дихання везикулярне. Нижній край печінки виступає на 1,5-2 см з-під нижнього краю. Набряків не виявлено. Яку оцінку конституційній будові тіла цієї пацієнтки має надати лікар (за рекомендаціями ВООЗ)?

- A. Ожиріння II класу *
- B. Надлишкова вага
- C. Ожиріння I класу
- D. Нормальна вага
- E. Ожиріння III класу

88. У квітні 2025 року над містом Кривий ріг протягом 7 діб стояв туман. На 4-5 добу службою швидкої медичної допомоги щодоби госпіталізовано по 150 хворих з легеневидами та серцево-судинними хворобами. Це в 10-12 разів більше, ніж у попередні дні. Як називається така погодо-синоптична ситуація?

- A. Ожеледиця
- B. Токсичний туман (Лондонський смог) *
- C. Фотохімічний смог (Лос-Анжелеський смог)
- D. Завірюха
- E. Геомагнітна буря

89. Працівник заводу з виробництва фарб скаржиться на неприємний смак у роті, переймоподібні болі в животі, закрепи, які не знімаються послаблюючими засобами. Об'єктивно встановлено: шкіра обличчя блідо-сіруватого кольору, по краю ясен біля передніх зубів – смужка сірувато-бузкового кольору. Під час лабораторного дослідження виявлено: у крові анемію, ретикулоцитоз, базофільну зернистість еритроцитів, підвищений вміст білірубину; у сечі – підвищений вміст порфірину. Яке захворювання у робітника?

- A. Хронічне отруєння свинцем *
- B. Хронічне отруєння ртуттю
- C. Хронічне отруєння бензолом
- D. Хронічне отруєння чотирихлористим вуглецем
- E. Хронічне отруєння марганцем

90. На підприємстві з виробництва синтетичних миючих речовин збільшилися випадки захворювання ринітами, вазоринітами, фарингітами, дерматитами. У повітрі робочої зони присутній пил миючих речовин. Фахівці вважають, що

клінічні прояви й зростання захворюваності зумовлене впливом пилу. Які особливості дії пилу лежать в основі патогенезу?

- A.** Алергічна дія *
- B.** Подразнююча дія
- C.** Фіброгенна дія
- D.** Канцерогенна дія
- E.** Загальнотоксична дія

91. Чоловік, 35 років, упродовж 14 років працює в ливарному цеху, де концентрація кварцевого пилу в 4 рази перевищує ГДК. Упродовж 4 років його турбує кашель, задишка під час фізичного навантаження. Під час аускультатії виявлено ослаблене дихання. Рентгенографія ОГК встановила: емфізема, дрібноплямисті тіні по всіх легених полях. Який найбільш імовірний діагноз?

- A.** Силікоз *
- B.** Хронічний бронхіт
- C.** Азбестоз
- D.** ХОЗЛ
- E.** Туберкульоз легенів

92. У малюка 9 місяців спостерігається затримання розвитку зубів та подовжується строк зарощення тім'ячка, слабкість та пітливість. Який вид гіповітамінозу може бути у малюка?

- A.** Гіповітаміноз D *
- B.** Гіповітаміноз B₆
- C.** Гіповітаміноз B₁
- D.** Гіповітаміноз A
- E.** Гіповітаміноз C

93. Працівник, 39 років, звернувся до лікаря зі скаргами на ниючий біль та відчуття оніміння у кистях та передпліччях, зниження м'язової сили рук, порушення сну, роздратованість і зниження слуху. Дані професійного анамнезу свідчать про те, що робітник протягом 12 років працює бурильником, використовуючи свердло вагою 20 кг. Об'єктивно встановлено: шкіра кистей має синюшний відтінок, відмічається набряк кінчиків пальців, стертість шкірного малюнка, легка деформація міжфалангових суглобів, зниження тактильної, температурної та больової чутливості. Який найбільш імовірний діагноз?

- A.** Вібраційна хвороба, зумовлена впливом локальної вібрації *
- B.** Нервово-циркуляторна дистонія
- C.** Ревматичний поліартрит
- D.** Вібраційна хвороба, зумовлена впливом загальної вібрації
- E.** Хвороба Рейно

94. Для визначення інтенсивності та дози ультрафіолетового випромінювання використовуються три методи: біологічний, фотохімічний і фотоелектричний. Біологічний метод оснований на визначенні еритемної або біологічної дози. У медичній практиці одиницею вимірювання ультрафіолетової радіації служить біодоза. Вона представляє собою ту найменшу кількість ультрафіолетової радіації, яка викликає на незагорілій шкірі ледь помітне почервоніння через 8-20 годин після опромінення. Її визначають за допомогою біодозиметра Горбачова і вона складає 600-800 мкВт/см². Чому дорівнює профілактична доза ультрафіолетового випромінювання, що попереджає розвиток рахіту?

- A. 600-800 мкВт/см²
- B. 450-550 мкВт/см²
- C. 200-400 мкВт/см²
- D. 75-100 мкВт/см² *
- E. 25-50 мкВт/см²

95. У сім'ї вживались у їжу овочеві (зокрема грибні) та фруктові консерви домашнього приготування. За 8 днів після чергового приймання їжі у двох членів сім'ї з'явилися скарги на слабкість, послаблення зору, двоїння в очах і косоокість. Трохи згодом виникло утруднення мови, порушення ковтання. Після звернення до лікарні пацієнтів госпіталізували. Яке харчове отруєння виникло у цьому разі?

- A. Ботулізм *
- B. Сальмонельоз
- C. Стафілококовий токсикоз
- D. Афлотоксикоз
- E. Бактеріальна харчова токсикоінфекція

96. Чоловікові, 61 року, зроблено холецистектомію 7 діб тому. Супутне захворювання – цукровий діабет. Яку дієту слід призначити хворому?

- A. Дієта № 9 *
- B. Дієта № 15
- C. Дієта № 7
- D. Дієта № 5а
- E. Дієта № 10

97. Міждобові коливання температури повітря склали 13⁰С, барометричного тиску – 7 мм рт.ст., швидкість руху повітря в момент спостереження – 6 м/с. Який тип погоди характеризують такі показники?

- A. Гостра
- B. Оптимальна
- C. Дратівлива *
- D. Гіпотензивна

Е. Гіпоксична

98. Під час проведення медичного огляду учнів середнього та старшого шкільного віку лікарі визначали відповідність біологічного розвитку та календарного віку за такими критеріями: щорічне збільшення довжини тіла, осифікація кісток кисті, кількість постійних зубів. Який додатковий показник розвитку у цьому віковому періоді найбільш імовірно мають включити лікарі?

A. Розвиток вторинних статевих ознак *

B. Маса тіла

C. Обвід грудної клітки

D. Життєва ємність легень

E. М'язова сила кисті

99. На прохідників під час виконання робіт у гірничих виробітках діє мінеральний пил у вигляді аерозолів дезінтеграції. Для визначення рівня небезпеки виникнення професійних пилових захворювань вивчали хімічні та фізичні властивості пилу. Яка із властивостей пилу визначає загалом глибину його проникнення в дихальні шляхи?

A. Дисперсність *

B. Форма пилових часток

C. Електрозарядженість

D. Вміст діоксиду кремнію

E. Розчинність

100. Для клінічно здорової дитини 6 місяців, яка перебуває на природному вигодовуванні потрібно призначити перший прикорм. Яку страву найбільш доцільно використати у цьому разі?

A. Овочеve пюре *

B. Гречана каша

C. Печиво

D. Ячнева каша

E. Терте яблуко

101. Після багаторазової обробки операційного інструменту слабokonцентрованим розчином дезинфікуючої рідини у медичної сестри поступово з'явилось запалення шкіри долоневої поверхні кистей рук. Об'єктивно встановлено: долонні поверхні набрякли, на них визначається дифузна еритема без чітких меж, на фоні якої є поодинокі папульозні висипання. Шкірні алергічні проби негативні. Який попередній діагноз?

A. Контактний дерматит *

B. Сенсibiliзаційний дерматит

C. Екзема

D. Токсидермія

Е. Хімічний опік

102. Під час проведення медичного огляду хворого чоловіка лікар звернув увагу на перекорнеальну ін'єкцію судин склери очей («віночок фіалково-блакитного кольору»), кон'юктивіт, хейлоз, ангулярний стоматит, гіпертрофічний глосит. Яке із наведених захворювань можна припустити?

- A.** Гіповітаміноз рибофлавіну *
- B.** Гіповітаміноз ніацину
- C.** Гіповітаміноз піридоксину
- D.** Гіповітаміноз ціанокобаламіну
- E.** Гіповітаміноз тіаміну

103. Під час огляду студента лікарем було виявлено сухість та зроговіння шкіри на ліктях і колінах. На шкірі сідниць, стегон і литок зроговіння епітелію, якщо провести рукою, відчувається шорсткуватість шкіри цих ділянок, яке нагадувало «гусячу шкіру». Студент також скаржився на погіршення зору у сутінках. Яке із наведених захворювань можна припустити?

- A.** Гіповітаміноз А *
- B.** Гіповітаміноз D
- C.** Гіповітаміноз К
- D.** Гіповітаміноз С
- E.** Гіповітаміноз В₆

104. У чоловіка через 16 годин після вживання в їжу в'яленої риби і грибів виникло блювання, з'явилися слабкість, задишка, сухість у роті, запаморочення, закріп. На наступний день хворий госпіталізований у важкому стані з частим пульсом при нормальній температурі тіла, зі скаргами на поганий зір і двоїння в очах. Який найбільш імовірний діагноз?

- A.** Ботулізм *
- B.** Харчова токсикоінфекція
- C.** Стафілококовий токсикоз
- D.** Опісторхоз
- E.** Отруєння грибами

105. Випадок сімейного харчового отруєння характеризувався класичною клінічною картиною ботулізму. Напередодні всі хворі вживали в їжу ячню, борщ, котлети, варену ковбасу з консервованою кабачковою ікрою, абрикосове варення, морозиво. Який продукт найбільш імовірно викликав отруєння?

- A.** Консервована кабачкова ікра *
- B.** Котлети
- C.** Морозиво
- D.** Варена ковбаса
- E.** Варення

106. Аналіз проб ґрунту, відібраних з шару 0-20 см, на земельній ділянці, відведеній під житлову забудову, показав, що кількість кишкових паличок (клітин в 1 г ґрунту) становить 15, ентерококів – 9, титр *perfringens* – 0,1, санітарне число – 0,99, нежиттєздатних форм яєць гельмінтів (екземплярів в 1 кг ґрунту) – 5. Який з перелічених показників не відповідає гігієнічним нормативам і вказує на необхідність оздоровлення ґрунту на цій земельній ділянці?

- A. Кількість кишкових паличок *
- B. Наявність нежиттєздатних форм яєць гельмінтів
- C. Кількість ентерококів
- D. Титр *perfringens*
- E. Санітарне число

107. В операційній обласної клінічної лікарні проведено вимірювання мікрокліматичних показників. Результати проведених досліджень: середня температура повітря складає 22⁰С, відносна вологість повітря – 48%, швидкість руху повітря – 0,1 м/с. Дайте гігієнічну оцінку мікроклімату операційної:

- A. Мікроклімат комфортний *
- B. Мікроклімат дискомфортний
- C. Мікроклімат дискомфортний з підвищеною вологістю
- D. Мікроклімат дискомфортний охолоджуючий
- E. Мікроклімат дискомфортний з підвищеною швидкістю руху повітря

108. Медсестра дитячого садка 27-ми років госпіталізована зі скаргами на різкі болі навколо пупка, судоми у нижніх кінцівках, багаторазове блювання з жовчю, часті рідкі випорожнення. Одночасно захворів весь персонал садка і діти старшої групи. 2 дні тому всі вони вживали сир зі сметаною. Загальний стан хворої середньої важкості. Температура – 38,2⁰С. Тони серця ритмічні, приглушені. ЧСС – 95/хв. АТ – 100/60 мм рт.ст. Який найбільш імовірний діагноз?

- A. Стафілококова інтоксикація *
- B. Дизентерія
- C. Харчова токсикоінфекція
- D. Холера
- E. Ентеровірусна інфекція

109. У харчоблок лікарні завезли знежирений кефір. На кришці фляги виставлена дата його зберігання до моменту доставки. Зазначте оптимальний термін (години) зберігання кефіру:

- A. 36 *
- B. 40
- C. 20

D. 50

E. 60

110. Хворий, що тривало харчується рафінованими продуктами, скаржиться на головний біль, втомлюваність, депресію, безсоння, дратівливість. Об'єктивно: м'язова астения, біль і судоми у гомілкових м'язах, у ході наступає на п'ятку, потім на зовнішній край стопи. З боку серцево-судинної системи – тахікардія, гіпоксія, дистрофічні зміни серцевого м'яза. Відзначаються порушення з боку шлунково-кишкового тракту. Який діагноз можна встановити

A. Гіповітаміноз В₁ *

B. Гіповітаміноз В₂

C. Гіповітаміноз В₁₂

D. Гіповітаміноз В₆

E. Гіповітаміноз В₅

111. Дільничий лікар поліклініки встановив у пацієнта діагноз дизентерії. Який обліковий документ відображає даний вид захворюваності?

A. Екстрене повідомлення *

B. Статистичний талон

C. Повідомлення про найважливіше неепідемічне захворювання

D. Листок непрацездатності

E. Контрольна карта диспансерного хворого

112. Робітники обслуговують лазер, який становить небезпеку при опроміненні очей прямим, дзеркально відбитим, а також дифузно відбитим випромінюванням на відстані 10 см від дифузно відбитої поверхні та при опроміненні шкіри прямим і дзеркально відбитим випромінюванням. Вкажіть, до якого класу за ступенем небезпеки відноситься цей лазер.

A. До 3-го класу *

B. До 1-го класу

C. До 4-го класу

D. До 2-го класу

E. При дії на очі до 3-го, а при дії на шкіру до 2-го класу

113. Бактеріальне дослідження житлового приміщення у зимовий період за допомогою апарату Кротова показало, що загальна кількість мікроорганізмів в 1м³ повітря становить 7200. Яка допустима кількість мікроорганізмів характеризує якість повітря як «чисте»?

A. До 4500 *

B. До 2500

C. До 3500

D. До 5500

E. До 7500

114. Швидка допомога вночі доставила до інфекційної лікарні хворого, який ранком з'їв гриби. Захворювання почалось раптово – різкий біль у животі, частий пронос, неспинне блювання, нестерпна спрага, головний біль, запаморочення. На третій день хвороба закінчилась смертю. Отруєння якими грибами мало місце?

- A.** Бліда поганка *
- B.** Сморчки
- C.** Мухомори
- D.** Несправжні опеньки
- E.** Сироїжки

115. Для освітлення учбових приміщень використовують різноманітну освітлювальну арматуру. Який вид освітлювальної арматури створює найбільш прийнятне, з гігієнічної точки зору, освітлення?

- A.** Арматура відбитого світла *
- B.** Арматура прямого світла
- C.** Арматура напіввідбитого світла
- D.** Арматура розсіяного світла
- E.** Арматура комбінованого світла

116. За даними лабораторного контролю санітарного стану ґрунту на території лікарні, за показниками санітарного числа, ґрунт малозабруднений, за титром кишкової палички – забруднений, за титром анаеробів (*Cl. perfringens*) – малозабруднений. Це свідчить про:

- A.** Надходження свіжого фекального забруднення *
- B.** Недостатню інтенсивність процесів гуміфікації у ґрунті
- C.** Давнє фекальне забруднення
- D.** Постійне надходження органічних білкових забруднень
- E.** Недостатню інсоляцію та аерацію ґрунту

117. Раціон дорослої людини містить у перерахунку на мегакалорію (1000 ккал = 4184 кДж) – 30 г білків, 37 г жирів, 137 г вуглеводів, 15 мг вітаміну С, 0,6 мг тіаміну (вітаміну В₁). Раціон не збалансований за вмістом:

- A.** Вітаміну С *
- B.** Білків
- C.** Жирів
- D.** Вуглеводів
- E.** Тіаміну

118. У туманні похмурі грудневі дні в районі розташування ТЕЦ, що працювала на твердому паливі, зросла кількість захворювань з ураженням дихальних шляхів та ознаками загальної інтоксикації. Мали місце смертельні випадки

серед мешканців старшого віку. Який найбільш вірогідний фактор спровокував токсичний ефект?

- A. Завислі речовини *
- B. Висока вологість повітря
- C. Штиль
- D. Знижена температура повітря
- E. Температурний градієнт

119. Санітарним показником чистоти повітря в навчальній кімнаті виступає гранично допустима концентрація діоксиду вуглецю в повітрі. Яка концентрація діоксиду вуглецю в повітрі (в %) прийнята в якості гранично допустимої?

- A. 0,1% *
- B. 0,05%
- C. 0,15%
- D. 0,2%
- E. 0,3%

120. Величина біодози ультрафіолетового опромінення пацієнта виміряна у хвилинах. Яким приладом визначалася величина біодози?

- A. Біодозиметром Горбачова *
- B. Ультрафіолетметром
- C. Актинометром
- D. Радіометром
- E. Кататермометром

121. Під час медичного огляду чоловіків-водіїв у 10% осіб виявлено підвищення маси тіла ($IMT = 39,3 \text{ кг/м}^2$, маса тіла на 65% вища за норму). Який енергетичний статус за індексом Кетле:

- A. Ожиріння 3-го ступеня *
- B. Енергетичний статус в нормі (адекватне харчування)
- C. Ожиріння 1-го ступеня
- D. Ожиріння 2-го ступеня
- E. Ожиріння 4-го ступеня

122. У хворого 40-ка років, через 2 тижні після вживання в їжу слабо просмаженої свинини, що була придбана на «стихійному» ринку, раптово підвищилася температура тіла до 40°C , з'явився інтенсивний біль у м'язах, набряк обличчя, папульозна висипка на кінцівках і тулубі, сухий кашель. Приймав аспірин. У крові: лейк. – $12,2 \cdot 10^9/\text{л}$, е. – 40%. Про яке захворювання слід думати?

- A. Трихінельоз *
- B. Аскаридоз, фаза міграції

- C. Лептоспіроз
- D. Геніоз
- E. Медикаментозна хвороба

123. При вивченні фактичного харчування дорослої людини встановлено: частка енергоцінності добового раціону за рахунок білків – 16%, жирів – 25%, вуглеводнів – 49%. Оцініть відповідність вмісту білків, жирів, вуглеводнів їх рекомендованим часткам в енергоцінності раціону:

- A. Частка вуглеводнів у раціоні недостатня, надлишок білків *
- B. Частка жирів у раціоні недостатня
- C. Частка вуглеводнів у раціоні недостатня
- D. Частка вуглеводнів у раціоні надмірна
- E. Вміст нутрієнтів відповідає рекомендованим часткам енергоцінності

124. У селищі міського типу зареєстровано спалах харчового отруєння. Діагноз ботулізму встановлено на підставі клінічної картини захворювання. Які з перелічених продуктів необхідно, у першу чергу, відібрати на аналіз для підтвердження діагнозу?

- A. Консерви *
- B. Картопля
- C. Молоко пастеризоване
- D. М'ясо відварне
- E. Капуста

125. З метою вивчення впливу мікроклімату на організм людини необхідно організувати систематичне спостереження за температурою повітря протягом 3-х діб. Оберіть прилад, який дозволить найбільш точно зареєструвати температуру:

- A. Термограф *
- B. Спиртовий термометр
- C. Ртутний термометр
- D. Психрометр Августа
- E. Психрометр Ассмана

126. Хвора, 24-х років, звернулася зі скаргами на збільшення маси тіла, підвищений апетит. Об'єктивно: гіперстенічної тілобудови, індекс маси тіла 33,2 кг/м², окружність талії 100 см. Співвідношення окружності талії до окружності стегон – 0,95. Який найбільш вірогідний діагноз?

- A. Аліментарно-конституційне ожиріння, I ст., абдомінальний тип *
- B. Гіпоталамічне ожиріння за типом Іценко-Кушинга, II ст., геноїдний тип
- C. Аліментарно-конституційне ожиріння, III ст., геноїдний тип
- D. Аліментарно-конституційне ожиріння, II ст., абдомінальний тип

Е. Гіпоталамічне ожиріння за типом Іценко-Кушинга, І ст., абдомінальний тип

127. У промисловому районі одного із індустріальних міст у дітей дошкільного віку почастишали випадки захворювання на хронічний і астматичний бронхіт та на бронхіальну астму. Який із постійних забруднювачів повітря міг стати їх причиною?

- А. Діоксид сірки *
- В. Оксид вуглецю
- С. Свинець
- Д. Оксиди азоту
- Е. Продукти фотохімічних реакцій

128. До інфекційного відділення госпіталізовано 8 осіб зі скаргами на головний біль, болючість у литкових м'язах, набряк обличчя та повік, біль у грудній клітці під час дихання, підвищення температури тіла до 40⁰С. Всі хворі 10 днів тому були на полюванні та їли м'ясо дикого кабана. Який найбільш вірогідний діагноз?

- А. Трихінельоз *
- В. Бруцельоз
- С. Черевний тиф
- Д. Лептоспіроз
- Е. Псевдотуберкульоз

129. До атмосферного повітря промислового центру поступають викиди металургійних підприємств: оксиди сірки, азоту, металів, вуглецю, які негативно впливають на стан здоров'я населення. Дія цих шкідливих факторів характеризується як:

- А. Комбінована *
- В. Комплексна
- С. Сполучна
- Д. Суміжна
- Е. Змішана

130. Для населення, яке проживає на радіаційно забрудненій території, з метою виведення з організму радіонуклідів рекомендується включити до раціону харчування пектини. Які з наведених продуктів є основним джерелом пектинів?

- А. Овочі та фрукти *
- В. Хліб
- С. Молоко
- Д. М'ясо
- Е. Макарони

131. Холодний період року характеризувався низькою температурою повітря, постійною хмарністю, снігопадами. У зв'язку з цим, перебування дітей дошкільної установи на відкритому повітрі було обмежено. При медичному огляді діти скаржились на сонливість, кволість, поганий апетит, спостерігалась низька активність на заняттях з фізичного виховання. При лабораторному дослідженні крові виявлено порушення фосфорно-кальцієвого обміну. Причиною такого стану дітей може бути:

- A.** Ультрафіолетова недостатність *
- B.** Нагріваючий мікроклімат у приміщенні
- C.** Охолоджуючий мікроклімат у приміщенні
- D.** Дискомфортний мікроклімат у приміщенні
- E.** Надмірне фізичне навантаження

132. До лабораторії для проведення дослідження надійшла проба молока. Установлені такі дані: колір – білуватий, запах без особливостей, смак – характерний для молока, густина – 1,038, кислотність – 35⁰ Тернера, жирність – 3,2%. Який ступінь якості молока?

- A.** Молоко недоброякісне *
- B.** Молоко доброякісне
- C.** Молоко зниженої якості
- D.** Молоко фальсифіковане
- E.** Молоко умовно придатне

133. Шахтний колодязь знаходиться на території присадибної ділянки на відстані 20 м від житлового будинку, 10 м-від вбиральні, 15 м – від будинку сусіда. Яка найменша відстань, згідно санітарних норм, повинна бути між колодязем та джерелом можливого забруднення води?

- A.** 30 м *
- B.** 25 м
- C.** 20 м
- D.** 15 м
- E.** 10 м

134. У квітні, під час медичного огляду груп населення, 27% осіб скаржилися на зниження працездатності та підвищену втомлюваність. Під час огляду були виявлені набряклі пухкі ясна, виражена кровоточивість під час натискання на них; на шкірі – фолікулярний гіперкератоз, на фоні нормальної вологості шкіри. З якою патологією, найбільш вірогідно, пов'язані такі прояви?

- A.** Гіповітаміноз С *
- B.** Парадонтоз
- C.** Гіповітаміноз А
- D.** Гіповітаміноз В₁

Е. Полігіповітаміноз

135. Робітники рибних промислів підлягають впливу низьких температур оточуючого повітря від -50°C до -15°C . Захворювання яких органів та систем найбільш часто зустрічаються у робітників цих виробництв?

- А. Дихальної *
- В. Серцево-судинної
- С. Крові
- Д. Печінки
- Е. Шлунково-кишкового тракту

136. Хворого госпіталізовано до лікувально-профілактичного закладу з діагнозом дифілоботріоз. Під час вживання якої риби відбулося зараження?

- А. Карп річковий *
- В. Мінтай
- С. Камбала
- Д. Окунь морський
- Е. Палтус морський

137. Під час проведення медичного огляду лікар звернув увагу на студентку ростом 162 см та масою тіла 59 кг, яка скаржилась на те, що у вечірній час втрачає здатність до чіткого бачення предметів, які оточують. Об'єктивно спостерігається сухість шкіри, гіперкератоз. У складі добового раціону студентки виявлений такий вміст основних вітамінів: вітамін А – 0,5 мг, вітамін В₁ – 2,0 мг, вітамін В₂ – 2,5 мг, вітамін В₆ – 2 мг, вітамін С – 70 мг. Визначте вид гіповітамінозу:

- А. А-гіповітаміноз *
- В. В₁-гіповітаміноз
- С. В₂-гіповітаміноз
- Д. В₆-гіповітаміноз
- Е. С-гіповітаміноз

138. Районний центр не каналізований, нечистоти збираються у вигрібних ямах дворових вбиралень. Для знешкодження нечистот районного центра слід застосувати:

- А. Поля асенізації *
- В. Поля зрошення
- С. Поля фільтрації
- Д. Біологічні ставки
- Е. Землеробні поля зрошення

139. Робітники холодильних цехів рибних промислів працюють в умовах низьких температур оточуючого повітря від -5°C до -15°C . Які з перерахованих

змін в організмі робітників є найбільш характерними і провідними за наведених впливів?

- A. Звуження судин шкіри і м'язів *
- B. Збільшення споживання кисню
- C. Прискорення дихання
- D. Зміни систолічного об'єму крові
- E. Зміни хвилинного об'єму крові

140. Електрозварювальник механічних майстерень виконує роботи зі зварювання і різання металу, що супроводжуються інтенсивним УФ-опроміненням на зварювальному посту, обладнаному ефективною механічною вентиляцією. Розвиток якого професійного захворювання найбільш імовірно у електрогазозварювальника?

- A. Електроофтальмія *
- B. Тепловий удар
- C. Вегетосудинна дистонія
- D. Хронічний перегрів
- E. Пневмоконіоз

141. До дерматолога звернулася жінка 38 років зі скаргами на сухість та лущення шкіри. Під час огляду на розгинальних поверхнях ліктювих і колінних суглобів виявлено папульозний висип і дрібне лущення, у ділянці волосяних фолікулів є вузлики воскоподібного кольору, що виступають над поверхнею шкіри. Ці клінічні прояви, найімовірніше, пов'язані з недостатнім надходженням з їжею в організм:

- A. Рибофлавіну
- B. Піридоксину
- C. Аскорбінової кислоти
- D. Ретинолу *
- E. Тіаміну

142. До стаціонару надійшла жінка, хвора на подагру. Які з продуктів харчування дозволено передавати хворим на подагру у стаціонар:

- A. Кефір *
- B. Хліб білий
- C. Смажене м'ясо
- D. Хліб чорний
- E. Смажена риба

143. Після вживання яєчні, приготованої вдома з яєць качки, у хворих через 8 годин виникли наступні симптоми захворювання: температура – 39⁰С, головний біль, блювання, біль у животі, згодом – діарея. Випорожнення часті, зі слизом,

смердючі. Тривалість захворювання – 3 доби. Яка хвороба мікробної природи має місце?

- A. Сальмонельоз *
- B. Харчовий ботулізм
- C. Бруцельоз
- D. Туляремія
- E. Сибірка

144. У хворої вранці з'явилися нудота, одноразове блювання, сухість у роті. Ввечері зазначила двоїння предметів, «туман» перед очима, похлинання під час ковтання рідкої їжі. Об'єктивно: температура тіла – 36,4⁰С, птоз, мідріаз, анізокорія, відсутність блювотного і ковтального рефлексів, сухість слизових. З боку внутрішніх органів відхилень не виявлено. Яке захворювання найбільш імовірно?

- A. Ботулізм *
- B. Гостре порушення мозкового кровообігу
- C. Вірусний менінгоенцефаліт
- D. Туберкульозний менінгоенцефаліт
- E. Стовбуровий енцефаліт

145. У ході медичного огляду у хворого було виявлено: затримка росту, гіпогонадізм, статевий інфантилізм, відсутність вторинних статевих ознак, збільшення печінки та селезінки. Це свідчить про недостатність у харчуванні такого елемента:

- A. Цинк *
- B. Кальцій
- C. Мідь
- D. Йод
- E. Вітамін D

146. У ході лабораторного дослідження зразку свинини в 24-х зрізах виявлена 1 мертва трихіNELA. Таке м'ясо слід передати для:

- A. Технічної утилізації *
- B. Реалізації без обмежень
- C. Реалізації через мережу закладів громадського харчування
- D. Переробки для виготовлення варених ковбас
- E. Заморожування до температури -10⁰С в товщі м'яса з подальшою експозицією протягом 15 діб

147. У чоловіка, 43-х років, під час проведення медичного огляду об'єктивно виявлені блідість шкіри та слизових оболонок, згладженість сосочків язика, поперечні борозни на нігтях, тріщини в кутиках рота, тахікардія. Вміст гемоглобіну в крові – 90 г/л, анізоцитоз, пойкилоцитоз. Найімовірнішим

спричинювальним фактором даного стану є недостатнє надходження до організму:

- A. Заліза *
- B. Міді
- C. Цинку
- D. Магнію
- E. Селену

148. У хворої, 52-х років, спостерігається ураження слизової оболонки в кутиках рота з утворенням тріщин, ерозій та виразок, вертикальні тріщини на губах при їх зімкненні (хейлоз), зміни язика (глосит), ангулярний стоматит, себорейне лущення шкіри навколо рота та на крилах носа, перикорнеальна ін'єкція. Вищепераховані симптоми є характерними для:

- A. В₂-гіповітамінозу *
- B. В₁-гіповітамінозу
- C. С-гіповітамінозу
- D. РР-гіповітамінозу
- E. А-гіповітамінозу

149. Хворий госпіталізований до лікувально-профілактичного закладу з діагнозом: сечокам'яна хвороба. Під час хімічного аналізу було встановлено, що камені складаються з солей сечової кислоти (уратів). Харчування при даній патології має бути скориговано в напрямку зниження в їжі вмісту:

- A. М'ясних продуктів *
- B. Молочних продуктів
- C. Зернових продуктів
- D. Яєчних продуктів
- E. Овочів і плодів

150. Хлопчик, 10-ти років, звернувся до лікаря зі скаргами на загальну слабкість, швидко втомлюваність, дратівливість, зниження працездатності, кровоточивість ясен, петехії на ногах. Недостатність якого вітаміну може мати місце у даному випадку?

- A. Аскорбінової кислоти *
- B. Тіаміну
- C. Рибофлавіну
- D. Вітаміну А
- E. Вітаміну D

151. Прикарпатський регіон характеризується постійною високою (більше 80%) вологістю атмосферного повітря. У холодний період року при помірно низьких температурах повітря населення цього регіону відчуває сильний холод. Це зумовлено збільшенням віддачі тепла шляхом:

- A. Конвекції *
- B. Випаровування
- C. Випромінювання
- D. Кондукції
- E. Радіації

152. На диспансерному обліку в сімейного лікаря знаходяться реконвалесценти після інфекційних захворювань, часто та тривало хворіючі, особи з хронічною патологією. Хто, з наведених хворих, має бути віднесений до III групи здоров'я?

- A. Особи, що страждають на хронічні захворювання *
- B. Ті, що часто та тривало хворіють
- C. Хронічна патологія та ті, що часто і тривало хворіють
- D. Реконвалесценти після інфекційних захворювань та особи з хронічною патологією
- E. Усі категорії хворих, що наведені вище

153. Для визначення впливу мікроклімату на функціональний стан організму досліджувались наступні фізіологічні показники напруження функцій органів і систем, які беруть участь в теплообмінних процесах: пульс, артеріальний тиск, кількість дихань за хвилину, температура шкіри, величина потовиділення за хвилину, швидкість зорової та слухової реакцій. Назвіть показник, що найбільш об'єктивно відображає напруження процесів терморегуляції організму:

- A. Температура шкіри *
- B. Пульс і артеріальний тиск
- C. Кількість дихальних актів за хвилину
- D. Потовиділення за хвилину
- E. Швидкість зорової та слухової реакції

154. На північній околиці населеного пункту розташований хімічний комбінат. Протягом року спостерігається така повторюваність вітрів: північний – 10%, східний – 20%, південний – 50%, західний – 20%. Назвіть оптимальне місце для розміщення земельної ділянки стаціонару лікарні:

- A. На південь від хімічного комбінату *
- B. На північ від хімічного комбінату
- C. На схід від хімічного комбінату
- D. На захід від хімічного комбінату
- E. На території хімічного комбінату

155. Внаслідок багаторічного забруднення навколишнього середовища викидами металургійного заводу на прилеглий житловій території міста сформувалася біогеохімічна провінція. За якою провідною ознакою можна надати їй гігієнічну оцінку?

- A.** Накопичення в ґрунті специфічних хімічних речовин *
- B.** Обмеження умов санітарно-побутового водокористування
- C.** Забруднення атмосферного повітря
- D.** Погіршення якості продуктів рослинного походження
- E.** Підвищений рівень захворюваності населення

156. У мешканців населеного пункту, що розташований у третьому кліматичному поясі масове ураження на флюороз зубів. При якій концентрації F-іону в питній воді може спостерігатися флюороз?

- A.** 1,5 мг/л *
- B.** 0,7 мг/л
- C.** 1,0 мг/л
- D.** 0,3 мг/л
- E.** 0,1 мг/л

157. При вступі до дитячого дошкільного закладу лікар встановив у 20% дітей адаптацію, що затягнулася. Який з показників у цих дітей нормалізується у першу чергу?

- A.** Апетит *
- B.** Сон
- C.** Емоційний стан
- D.** Секреція імуноглобуліну
- E.** Мовна активність

158. У ході поглибленого медичного обстеження школяра 10-ти років виявлено, що він часто (майже щомісяця) хворіє на гострі респіраторні захворювання. Фізичний розвиток гармонійний. Біологічний вік учня відстає від календарного за кількістю постійних зубів і щорічній прибавці у рості. Визначте, до якої групи здоров'я відноситься школяр:

- A.** 2 *
- B.** 1
- C.** 3
- D.** 4
- E.** 5

159. На території міста відмічено підвищений рівень марганцю в атмосферному повітрі, питній воді та продуктах харчування сільськогосподарського походження. Яка дія даних чинників на здоров'я населення?

- A.** Комплексна *
- B.** Комбінована
- C.** Поєднана
- D.** Синергічна
- E.** Роздільна

160. Електрогазозварювальник зварює великогабаритні конструкції у незручній робочій позі, зігнувшись, у несприятливій акустичній обстановці (екв. = 78,2 дБА при ГДР – 75 дБА). Концентрація шкідливих речовин у повітрі робочої зони перевищує ГДК у 3-4 рази. Намітьте першочергові заходи з метою поліпшення умов праці:

- A.** Місцева витяжна вентиляція *
- B.** Аерація
- C.** Облицювання приміщень звукопоглинаючими матеріалами
- D.** Раціоналізація режиму праці та відпочинку
- E.** Застосування засобів індивідуального захисту

161. У житловому приміщенні були зареєстровані наступні показники повітряного середовища: температура повітря 35⁰С, швидкість руху повітря – 0,1 м/с, відносна вологість 95 %, температура поверхонь стін і стелі 33⁰С. Який із засобів віддачі тепла організмом буде в даних умовах основним?

- A.** Випромінювання *
- B.** Випаровування
- C.** Кондукція
- D.** Конвекція
- E.** Потовиділення

162. При лабораторному дослідженні питної води встановлено, що сухий залишок складає 1200 мг/л, загальна твердість – 5,5 мг-екв/л, загальна лужність – 4,5 мг-екв/л, вміст магнію – 20 мг/л, вміст фтору – 0,8 мг/л. Чи відповідає за показниками фізіологічної адекватності питна вода вимогам ДсанПіНу?

- A.** Не відповідає за загальною мінералізацією *
- B.** Не відповідає за показниками твердості
- C.** Не відповідає за показниками лужності
- D.** Не відповідає за вмістом магнію
- E.** Не відповідає за вмістом фтору

163. Більшість робітників телерадіостанції скаржиться на головний біль, запаморочення, втомлюваність, зниження працездатності, адинамію, порушення сну, неприємні відчуття у ділянці серця. Дія якого фактору має місце у даному випадку?

- A.** Електромагнітне випромінювання *
- B.** Інфразвук
- C.** Ультразвук
- D.** Шум
- E.** Мікроклімат

164. Що є причиною виникнення катаракти у робітника гарячого цеху, який працює 6 років?

- A. Ультрафіолетове випромінювання
- B. Високий рівень вібрації
- C. Високий рівень шуму
- D. Електромагнітне випромінювання діапазону радіочастот
- E. Інфрачервоне випромінювання *

165. Для зменшення ступеню бактеріального забруднення повітря в операційній прийнято рішення про необхідність організації ультрафіолетового опромінення повітря. Промені з якою довжиною хвилі (нм) найбільш доцільно використовувати з цією метою?

- A. 260 *
- B. 350
- C. 450
- D. 550
- E. 650

166. До дитячого табору відпочинку завезли консерви. При зовнішньому огляді банок відмічено – банки мають глибокі вм'ятини, при натисканні вгинаються всередину та не одразу повертаються у початкове положення, іржі не має, банки змащені технічним жиром. Визначити бомбаж:

- A. Фізичний *
- B. Хімічний
- C. Біологічний
- D. Змішаний
- E. Фізико-хімічний

167. Діагноз «черевний тиф» було встановлено чоловіку, віком 50-ти років, який працює слюсарем і мешкає в ізольованій квартирі з усіма зручностями. У сім'ї крім нього двоє дорослих. Які заходи проводяться щодо осіб, які спілкувались з хворим?

- A. Бактеріологічне дослідження *
- B. Антибіотикопрофілактика
- C. Ізоляція
- D. Диспансерний нагляд
- E. Вакцинація

168. Серед мешканців присадибних ділянок с. Іванівка, які прилягають до поля агрофірми «Дружба», через 1 тиждень після зрошування його пестицидами (гексахлораном) з'явилися симптоми отруєння пестицидами. У результаті лабораторних досліджень вміст гексахлорану в ґрунті сусідніх з полем приватних садиб перевищував ГДК в 2 рази, в повітрі – у 10 разів, у воді криниць (водопостачання населеного пункту є децентралізованим) – у 2 рази. Назвіть вид впливу пестицидів на організм людей, що має місце:

- A. Комплексний** *
- B. Ізольований**
- C. Поєднаний**
- D. Комбінований**
- E. Змішаний**

169. Тепло, що продукується організмом робітника гарячого цеху в умовах високих температур і зниженої вологості, втрачається переважно випаровуванням, що може призвести до судомної хвороби. Який вид обміну є визначальним при цьому?

- A. Водно-сольовий** *
- B. Вуглеводний**
- C. Жировий**
- D. Білковий**
- E. Вітамінний**

170. Жінка, 32-х років, доставлена в приймальне відділення каретою швидкої допомоги. У спекотний день працювала тривалий час на полі, збираючи овочі. Відчула головний біль, запаморочення, загальну слабкість, сухість у роті, але продовжувала працювати. Незабаром «потемніло в очах», виникли блювання, різкий біль у литкових м'язах. Потім виникло рухове збудження, втрата свідомості. Артеріальний тиск – 170/95 мм рт.ст. Температура – 37,8⁰C. Сформулюйте найбільш імовірний діагноз:

- A. Тепловий удар** *
- B. Гіпертермічний синдром**
- C. Гіпертензивний криз**
- D. Зомління**
- E. Нейротоксикоз**

171. В організм людини з атмосферного повітря надходять декілька хімічних речовин. Як називається тип комбінованої дії, при якому сумісний її ефект перевищує суму ефектів кожної речовини, що входить у комбінацію, при їх ізольованій дії на організм?

- A. Потенціювання** *
- B. Антагонізм**
- C. Ізольована дія**
- D. Поєднана дія**
- E. Комплексна дія**

172. Основний спектральний склад штучного джерела ультрафіолетового випромінювання складає 280... 10 нм. Якої специфічної біологічної дії слід очікувати?

- A. Сильна бактерицидна** *

- В.** Слабка загальноностимулююча
- С.** Пігментоутворююча
- Д.** Синтез холекальциферолу
- Е.** Загальноностимулююча

173. За дорученням лікаря медична сестра зробила вимірювання, необхідні для оцінки мікрокліматичних умов у лікарняній палаті. Результати вимірювань: середня температура повітря – 19⁰С , швидкість руху повітря – 0,1 м/сек, відносна вологість повітря – 50%, що відповідає комфортному мікроклімату. За рахунок яких заходів можна досягти таких умов у палаті для літніх хворих?

- А.** Відповідного опалення приміщення, провітрювання та кондиціювання повітря *
- В.** Підбору відповідного одягу та взуття
- С.** Загартування
- Д.** Рационального режиму харчування
- Е.** Достатньої інсоляції

174. Дівчинка 14 років. Хронічне захворювання бронхіальна астма у стадії субкомпенсації. За останній рік 3 рази хворіла на пневмонію. Яка група здоров'я у цієї дівчинки?

- А.** Четверта група здоров'я *
- В.** Перша група здоров'я
- С.** Друга група здоров'я
- Д.** Третя група здоров'я
- Е.** П'ята група здоров'я

175. Лабораторією ДУ «Лабораторний центр контролю і профілактики хвороб МОЗ України» визначений вміст афлотоксинів у м'ясі корів, яким згодовували запліснявілий корм. Рівень афлотоксину перевищує гранично-допустимий у 7 разів. Назвіть можливі зрушення в здоров'ї внаслідок афлатоксикозу у населення, що тривалий час вживає таке м'ясо.

- А.** Рак печінки *
- В.** Атеросклероз
- С.** Гломерулонефрит
- Д.** Анемія
- Е.** Вегето-судинна дистонія

176. При дії УФ-променів у людини темніє шкіра, що є захисною реакцією. Яка захисна речовина синтезується у клітинах шкіри під впливом вказаного фактора?

- А.** Меланін *
- В.** Триптофан
- С.** ДНК

- D. Аргінін
- E. Вітамін Д

177. Питна вода, що використовується для приготування лікарських розчинів у аптеці містить: нітратів–200 мг/л, хлоридів–250 мг/л, сульфатів–200 мг/л, заліза – 0,2 мг/л. До яких захворювань може призвести застосування такої води ?

- A. Водно-нітратна метгемоглобінемія *
- B. Гемосидероз
- C. Ентероколіт
- D. Флюороз
- E. Подагра

178. Весною 28 школярів сільської школи отримали харчове отруєння, яке характеризувалось субфебрильною температурою, нудотою, блюванням, переймоподібними болями у надчеревній ділянці. Ці прояви виникли через 1-3 години після сніданку (млинці із сметаною). Причиною захворювання стала домашня сметана, придбана у місцевої жительки. Який мікроорганізм найбільш вірогідно міг спричинити захворювання?

- A. Стафілококи *
- B. Стрептококи
- C. Бактерії роду Proteus
- D. Патогенні штами E. Coli
- E. Cl. Perfringens

179. У зв'язку з підвищенням рівня гнійно-септичних ускладнень після оперативного лікування здійснено нагальне обстеження медичних працівників хірургічного відділення на носійство стафілококу. При прямому посіві на жовтково-сольовий агар матеріалу з поверхні мигдаликів лікаря через 48 годин інкубації при температурі 37⁰С на чашці Петрі виявлено суцільний ріст ізольованих колоній. Який захід з профілактики гнійно-септичних ускладнень в оперованих хворих є першочерговим?

- A. Тимчасово відсторонити лікаря від участі в операціях *
- B. Призначити лікарю полоскання зіву 1% спиртовим розчином хлорофіліпту 3 рази на день
- C. Зобов'язати лікаря носити маску у палатному відділенні
- D. Призначити лікарю змащування передніх відділів носа 1% маззю гексахлорофену
- E. Призначити лікарю огляд отоларинголога та стоматолога

180. Повітря палат хірургічного відділення, у яких перебувають хворі з нагноєними ранами, забруднені гнійною мікрофлорою у кількостях, що перевищують допустимі рівні. Для запобігання забруднення повітря

операційної цього хірургічного відділення в операційній повинна бути передбачена вентиляція:

- A. Припливно-витяжна з перевагою припливу *
- B. Тільки припливна
- C. Тільки витяжна
- D. Припливно-витяжна, рівна за об'ємом припливу і витяжки
- E. Припливно-витяжна з переважанням витяжки

181. При здійсненні медичного контролю за дитячим дошкільним закладом педіатром встановлено: група провітрюється до приходу дітей, перед заняттями і під час прогулянок (наскрізне провітрювання). Спальня провітрюється (кутове провітрювання) перед сном і після сну, під час сну здійснюється аерація. Чи правильно організований повітряний режим?

- A. Правильно *
- B. Неправильно організовано провітрювання групи
- C. Неправильно організовано провітрювання перед сном
- D. Неправильно організовано провітрювання у спальні після сну
- E. Неправильно організована аерація

182. У дитячій дошкільній установі до меню входять наступні страви: каша гречана молочна, макарони з м'ясним фаршем, салат з огірків, кисіль, хліб житній. Яку з перелічених страв необхідно вилучити з меню?

- A. Макарони з м'ясним фаршем *
- B. Кашу гречану молочну
- C. Кисіль
- D. Хліб житній
- E. Салат з огірків

183. Працівник складувної майстерні скаржить на головний біль, роздратованість, послаблення зору – він бачить оточуючі предмети ніби крізь сітку. Об'єктивно: гіперемія склери, потовщення рогівки, зниження прозорості зіниць, гострота зору лівого ока – 0,8, правого – 0,7. Індивідуальними захисними засобами робітник не користується. Який найбільш імовірний діагноз?

- A. Катаракта *
- B. Кон'юнктивіт
- C. Кератит
- D. Блефароспазм
- E. Прогресуюча міопія

184. У результаті безконтрольного прийому вітамінного препарату у дитини виникла нудота, блювання, пронос, розлади зору, випадіння волосся,

гіпертермія, з'явилися крововиливи на шкірі та слизових, а також гематоми під окістям, збільшена селезінка і печінка. Який препарат приймала дитина?

- A. Токоферолу ацетат
- B. Нікотинамід
- C. Рутин
- D. Соматотропін
- E. Ретинолу ацетат *

185. У ході проведення медичного огляду студентів, лікар звернув увагу на студента 21 року із ростом 179 см та масою тіла – 67 кг, у якого спостерігалась сухість шкіри та гіперкератоз. При спеціальному обстеженні виявлене суттєве зниження гостроти сутінкового зору. В харчуванні студента практично ніколи не були включені в раціон харчування молоко та молочні продукти, овочі та фрукти. Яке із зазначених захворювань можна припустити?

- A. А – гіповітаміноз *
- B. С – гіповітаміноз
- C. Астигматизм
- D. Міопія
- E. Дієнцефальний синдром

186. На початку травня жінка збирала гриби. Приготувала обід, однією із страв якого були смажені гриби. Через декілька годин вона і чоловік відчувли біль і різь у ділянці шлунку, що супроводжувались нудотою та блюванням. На другий день з'явилась жовтяниця. Після інтенсивного лікування їх у лікарні видужування почалося з 6 дня. Визначити гриб, від якого виникло отруєння.

- A. Сморжі *
- B. Біда поганка
- C. Несправжня сіра опенька
- D. Зморшки
- E. Печериця

187. Через 2 години після вживання у їжу недовареної червоної квасолі у хворого виникли: нудота, блювота, діарея. Який токсин пептидної природи зумовив виникнення даного харчового отруєння?

- A. Фазин *
- B. Соланін
- C. Мускарин
- D. Мускаридин
- E. Афлотоксин

188. Для водопостачання в населеному пункті використовується вода, яка у своєму складі містить: хлоридів 250 мг/л, сульфатів 240 мг/л, заліза 0,3 мг/л, нітратів 45 мг/л, фтору 0,26 мг/л, залишкового вільного хлору 0,4 мг/л. При

тривалому вживанні такої води у населення може розвинути захворюваність на:

- A. Карієс зубів *
- B. Флюороз
- C. Ендемічний зоб
- D. Тиреотоксикоз
- E. Метгемоглобінемія

189. При визначенні взимку параметрів мікроклімату в кабінеті лікаря встановлено: температура повітря 20°C , відносна вологість 71%, швидкість руху повітря 0,1 м/с, вертикальний перепад температури повітря $2,5^{\circ}\text{C}$, горизонтальний – 2°C . Який з показників мікроклімату не відповідає гігієнічним нормативам?

- A. Відносна вологість повітря *
- B. Температура повітря
- C. Швидкість руху повітря
- D. Вертикальний перепад температури повітря
- E. Горизонтальний перепад температури повітря

190. У навчальній кімнаті за допомогою люксметра визначали рівень штучної освітленості, що здійснюється люмінесцентними лампами. Мінімальна загальна освітленість приміщення повинна складати:

- A. 300 лк *
- B. 200 лк
- C. 400 лк
- D. 150 лк
- E. 100 лк

191. Які значення мікробіологічних показників безпеки питної води, що подається централізовано, дають можливість використовувати воду без шкоди для здоров'я населення?

- A. Мікробне число не більше 100 в 1 мл, а колі-індекс не більше 3 *
- B. Мікробне число 150 в 1 мл, а колі-індекс 4 в 1 л
- C. Мікробне число 100 в 1 мл, а колі-індекс 5 в 1 л
- D. Мікробне число 200 в 1 мл, а колі-індекс 6 в 1 л
- E. Мікробне число 300 в 1 мл, а колі-індекс 10 в 1 л

192. На одному із майданчиків міста Л. було завезено для продажу коров'яче молоко, яке мало таку жирність. Зазначте оптимальну жирність молока.

- A. 3,2 *
- B. 2,8
- C. 4,5
- D. 3,0
- E. 6,0

193. Зазначте експрес-метод оцінки свіжості м'яса:

- A.** Проба гарячого ножа *
- B.** Проба піджарювання м'яса
- C.** Дослідження з допомогою овоскопа
- D.** Дослідження з допомогою мікроскопа
- E.** Бактеріологічне дослідження

194. При обстеженні дитини у неї виявлено підвищену подразливість, рухове занепокоєння, загальну слабкість, пітливість, затримку розвитку зубів, підвищену активність лужної фосфатази. Дефіцит якого вітаміну є в організмі дитини?

- A.** D *
- B.** A
- C.** PP
- D.** E
- E.** Групи B

195. При розслідуванні випадку харчового отруєння у лікаря Центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України виникла підозра, що отруєння викликано умовно патогенними мікроорганізмами. Які з перелічених збудників могли викликати отруєння?

- A.** Ентеропатогенні серотипи кишкової палички *
- B.** Гриби роду *Aspergillus*
- C.** Гриби роду *Fusarium*
- D.** Ентеротоксичні стафілококи
- E.** *Cl.botulinum*

196. Хворому з проявами гемералопії призначена дієта, до складу якої входить ряд рослинних продуктів, а саме: цибуля зелена – 50 г; перець червоний солодкий – 100 г; салат – 10 г; горошок зелений – 50 г; обліпиха – 100 г. Який із перерахованих продуктів необхідно вживати в першу чергу?

- A.** Обліпиха *
- B.** Перець червоний солодкий
- C.** Салат
- D.** Горошок зелений
- E.** Цибуля зелена

197. При обстеженні пацієнта виявлено симптоми: прогресуюча кволість, зниження працездатності, швидка фізична та психічна втомлюваність, відчуття мерзлякуватості та голоду, втрата маси тіла. Встановіть вид аліментарного захворювання.

- A.** Білково-енергетична недостатність *
- B.** Вітамінна недостатність

- C. Мінеральна недостатність
- D. Недостатність ПНЖК
- E. Недостатність харчових волокон

198. Захворюваність карієсом серед мешканців населеного пункту N. складає 89%. Встановлено, що вода містить 0,1 мг/л фтору. Які профілактичні заходи варто здійснити?

- A. Фторування води *
- B. Чистити зуби
- C. Робити інгаляції фтору
- D. Застосовувати герметики
- E. Їсти більше овочів

199. З метою оцінки епідеміологічної небезпеки повітряного середовища у виставочному центрі проводиться оцінка бактеріального забруднення повітря. Який мікроорганізм є санітарно-показовим для повітря закритих помешкань?

- A. *Str. haemolyticus* *
- B. *St. aureus*
- C. *Pseudomonas aeruginosae*
- D. *Escherichia coli*
- E. *Clostridia*

200. У воді шахтного колодязя, розташованого на околиці села в 60 м нижче ферми великої рогатої худоби виявлені азотисті з'єднання, у таких концентраціях: аміак – 0,9 мг/л, нітрити – 0,3 мг/л, нітрати – 52 мг/л. Для якого забруднення характерний такий аналіз води?

- A. Постійне *
- B. Свіже
- C. Недавнє
- D. Давнє
- E. Латентне

201. У дитячому дошкільному закладі виникло харчове отруєння після вживання сиркової маси, виготовленого на молокозаводі. Серед працівників заводу виявили людей з гнійничковими захворюванням шкіри. Визначити характер харчового отруєння.

- A. Стафілококовий токсикоз *
- B. Ботулізм
- C. Сальмонельоз
- D. Афлотоксикоз
- E. Ерготизм

202. У малюка 9 місяців відмічається затримання розвитку зубів та подовжується строк заростання тім'ячка, слабкість та пітливість. Який вид

гіповітамінозу може бути у малюка?

- А. Гіповітаміноз Д *
- В. Гіповітаміноз С
- С. Гіповітаміноз В₁
- Д. Гіповітаміноз В₆
- Е. Гіповітаміноз А

203. У відділення інтенсивної терапії та реанімації поступив хворий зі скаргами на погіршення зору (туман в очах), двоїння, розлад ковтання. Який із продуктів може бути причиною харчового отруєння ?

- А. Банкові консерви з домашніми свинячими ковбасами *
- В. Молоко
- С. Сир
- Д. Круп'яні вироби
- Е. Свіжі овочі

204. Хворий знаходиться на стаціонарному лікуванні з діагнозом гострий панкреатит. З метою максимального щадіння підшлункової залози лікар призначив йому повне голодування на 1-3 дні. У період покращення стану здоров'я після скасування режиму голоду хворому дозволяється:

- А. Картопляно-морквяне пюре *
- В. Бульйон
- С. М'ясо відварене
- Д. Молоко
- Е. Виноградний сік

205. У лабораторії при бактеріологічному дослідженні кремкових кондитерських виробів, взятих на кондитерській фабриці, виявлено наявність коагулазопозитивного стафілококу в 0,01 г готового продукту. Яке головне джерело забруднення кремкових кондитерських виробів патогенними стафілококами?

- А. Робітники підприємства *
- В. Згущене молоко
- С. Яєчна маса
- Д. Цукор або цукрова пудра
- Е. Вершкове масло

206. Хворий госпіталізований у лікувально-профілактичний заклад з діагнозом трихінельоз. Вживання в їжу якого продукту з недостатньою кулінарною обробкою є причиною даного захворювання?

- А. Свинини *
- В. Риби
- С. Баранини

- D. Яловичини
- E. М'яса птиці

207. З метою вивчення впливу мікроклімату на організм людини необхідно систематично визначати його показники. Який прилад використовується для визначення швидкості руху повітря у приміщеннях?

- A. Кульовий кататермометр *
- B. Анемометр
- C. Психрометр Августа
- D. Психрометр Ассмана
- E. Радіометр

208. Жінка, 55 років, скаржиться на багаторазовий пронос, лущення та пігментацію відкритих ділянок тіла (шиї, кистей та стіп), роздратованість та занепокоєння. Про яку вітамінну недостатність йде мова?

- A. Нікотинової кислоти *
- B. Ретинолу
- C. Тіаміну
- D. Рибофлавіну
- E. Пантотенової кислоти

209. При обстеженні групи осіб, що мешкають на одній території, виявлені загальні симптоми захворювання: темно-жовта пігментація емалі зубів, дифузний остеопороз кісткового апарату, осифікація зв'язок, закріплення суглобів, функціональні порушення діяльності ЦНС. Надлишок якого мікроелементу у продуктах або питній воді може бути причиною цього стану?

- A. Фтор *
- B. Мідь
- C. Нікель
- D. Йод
- E. Цезій

210. Під час лабораторного дослідження питної води з шахтового колодязя, розташованого в селищі міського типу, встановлено наступні показники соляового та мікроелементного складу води: хлориди – 140 мг/дм³; сульфати – 250 мг/дм³; фтор – 1,1 мг/дм³; нітрати – 90 мг/дм³; йод – 3,5 мг/дм³. Яке ендемічне захворювання може виникнути в споживачів питної води з даного колодязя?

- A. Метгемоглобінемія *
- B. Ендемічний флюороз
- C. Ендемічний карієс
- D. Гафська хвороба
- E. Ендемічний зоб

211. У хворого, внаслідок недостатнього використання у харчовому раціоні зернобобових, м'яса, яєць і овочів, спостерігаються діарея, деменція, дерматит. Які лікарські речовини повинні входити до лікувального комплексу?

- A.** Нікотинамід *
- B.** Кобаламін
- C.** Рибофлавін
- D.** Тіамін пірофосфат
- E.** Ретинол

212. У деяких людей внаслідок вживання в їжу молока часто спостерігається здуття живота, судоми, болі та пронос. Ці симптоми виникають через 1-4 години після споживання всього однієї склянки молока. Яким компонентом молока це зумовлено?

- A.** Лактозою *
- B.** Глюкозою
- C.** Мальтозою
- D.** Сахарозою
- E.** Фруктозою

213. У школі при споживанні макаронів з творогом у 7 дітей 3 класу з'явилася через 2-3 години така симптоматика: багаторазове блювання, біль у животі, рідкі випорожнення, блідість шкірних покривів, у деяких незначне (до 37,5⁰) підвищення температури тіла. Клінічні прояви пройшли протягом доби. Який найбільш імовірний діагноз?

- A.** Бактеріальний токсикоз *
- B.** Гостра кишкова інфекція
- C.** Харчова токсикоінфекція
- D.** Мікотоксикоз
- E.** Отруєння солями важких металів

214. Учні однієї із шкіл отримали харчове отруєння, яке характеризувалось субфебрильною температурою, нудотою, блюванням, переймоподібними болями у надчревній ділянці. Ці прояви виникли через 1-3 години після сніданку (сирники із сметаною). Який мікроорганізм найбільш вірогідно міг спричинити захворювання?

- A.** Стафілококи *
- B.** Стрептококи
- C.** Бактерії роду *Proteus*
- D.** Патогенні штами *E. coli*
- E.** *Cl. perfringens*

215. Процес розробки корисних копалин відкритим способом передбачає проведення буровибухових робіт, виїмку породи та руди, транспортування руди

на дробово-сортувальні фабрики та пустої породи на шлаковідвали, будівництво та утримання доріг, ремонтні роботи. Який фактор виробництва найбільш важливий для здоров'я шахтаря?

- A. Високий вміст пилу в повітрі *
- B. Неприятливий мікроклімат
- C. Високий вміст вибухового газу
- D. Шум
- E. Вібрація

216. Ультрафіолетове випромінювання є складовою частиною природного сонячного світла і займає у ньому до 5% на межі з атмосферою і до 1% у поверхні Землі. Ультрафіолетове випромінювання Сонця на межі з атмосферою займає діапазон від 400 до 100 нм. До Землі доходять лише промені з довжиною хвилі від 400 до 290 нм, короткі ультрафіолетові промені затримуються на висоті біля 200 км. Чим затримуються ці промені?

- A. Водяною парою
- B. Шаром озону *
- C. Забрудненням атмосфери
- D. Хмарністю
- E. Туманом

217. Надзвичайно важливе значення для нормальної життєдіяльності людини має сонячна радіація. До землі доходить 59% інфрачервоного випромінювання, 40% – видимого і лише 1% – ультрафіолетового. Інтенсивність сонячної радіації значно знижується при сильному забрудненні атмосфери, при хмарній погоді та туманах, і особливо сильно страждає її ультрафіолетова частина. Тому використовується ряд приладів для визначення інтенсивності та потужності сонячної радіації. Яким приладом визначають інтенсивність інфрачервоного випромінювання?

- A. Уфіметром
- B. Люксометром
- C. Анемометром
- D. Актинометром *
- E. β - γ -радіометром

218. Чоловік, 30 років, пресувальник кабелів, скаржиться на млявість, погіршення пам'яті, біль у кінцівках. Об'єктивно спостерігаються блідість шкірних покривів, анемія, ретикулоцитоз, базofilьна зернистість еритроцитів, підвищений вміст порфірину в сечі. Симптоми якого захворювання спостерігаються у пацієнта?

- A. Сатурнізм *
- B. Сидероз

- C. Азбестоз
- D. Меркуріалізм
- E. Бериліоз

219. Заплановано будівництво нової поліклініки в районі з близьким розташуванням машинобудівного заводу (2-й клас небезпеки). Визначити необхідну ширину санітарно-захисної зони між підприємством і поліклінікою:

- A. 500 м *
- B. 300 м
- C. 100 м
- D. 50 м
- E. 1000 м

220. Дівчинка дванадцяти років здорова. Фізичний та розумовий розвиток відповідає віку. Гармонійний фізичний розвиток. Протягом року 4 рази хворіла на гостру респіраторну вірусну інфекцію, гостру ангіну та грип. До якої групи здоров'я належить дівчинка?

- A. II група *
- B. I група
- C. IV група
- D. V група
- E. III група

221. Дати гігієнічну оцінку чистоти повітря закритих приміщень, якщо CO₂ складає 0,07%, загальна кількість мікроорганізмів у 1 м³ до 4000, стрептококів і стафілококів відповідно до 40 і 100.

- A. Чисте
- B. Задовільно чисте *
- C. Помірно забруднене
- D. Сильно забруднене
- E. Стерильне

222. При санітарному обстеженні опікового відділення для дорослих було встановлено, що палати на 4 ліжка мають площу 28 м². Яка мінімальна площа палат повинна бути у цьому відділенні ?

- A. 52 м²
- B. 24 м²
- C. 28 м²
- D. 30 м²
- E. 40 м² *

223. Спеціалізовані лікарні або комплекси, потужністю більше 1000 ліжок для перебування хворих протягом тривалого часу, необхідно розміщувати в приміській зоні або на околиці районів, по-можливості в зелених масивах з

дотриманням розривів від селітебних територій не менше (м):

- A. 1000 *
- B. 500
- C. 300
- D. 100
- E. 50

224. Приймальне відділення знаходиться близько до в'їзду в міську лікарню. Складається з вестибюля, реєстратури з довідковою, чекальні, оглядової, кабінету чергового лікаря, гардеробної, лабораторії термінових аналізів, маніпуляційної, приміщення санітарної обробки хворих, вбиральні для персоналу і хворих, санітарної кімнати, рентгенкабінету. Для хворих з нез'ясованим діагнозом облаштовують осадочні палати, для надання термінової невідкладної допомоги в крупних лікарнях у приймальних відділеннях обладнується палата інтенсивної терапії. Для запобігання внутрішньолікарняних інфекцій прийняті хворі і які пройшли первинну санітарну обробку не повинні зустрічатися із ще не прийнятими, а також виписаними. Виписна для видужаних хворих повинна мати окремий вихід. Який принцип прийому хворих у приймальному відділенні?

- A. Індивідуальний
- B. Поточний *
- C. Змішаний
- D. Неорганізований
- E. Особливий

225. У дволіжковій палаті терапевтичного відділення для дорослих площею 14 м², вікно орієнтовано на південний схід, світловий коефіцієнт (СК) 1:5, КПО – 1,25%. Загальне освітлення лампами розжарювання складає 75 лк. Дайте гігієнічну оцінку перебування хворих у палаті.

- A. Сприятливі за всіма приведеними показниками *
- B. Несприятливі за всіма приведеними показниками
- C. Сприятливі за всіма приведеними показниками, крім площі на 1 ліжко та орієнтації палати
- D. Сприятливі за всіма приведеними показниками, крім СК і КПО
- E. Сприятливі за всіма приведеними показниками, крім рівня загального освітлення

226. Проектувальник проектує систему опалення дошкільного навчального закладу. Найвища температура повітря повинна бути в такому приміщенні:

- A. Ігрова кімната ясельної групи *
- B. Загальна кімната дошкільної групи
- C. Гімназія

D. Спальня ясельної групи

E. Спальня дошкільної групи

227. При вивченні санітарно-гігієнічних умов у 4-х ліжковій терапевтичній палаті встановлено: площа палати – 28 м², висота – 3,2 м, температура повітря +20°C, вологість – 55%, швидкість руху повітря – 0,2 м/с, світловий коефіцієнт – 1:5, коефіцієнт природної освітленості – 1,5%, вміст діоксиду вуглецю у повітрі – 0,15%. Який з показників не відповідає гігієнічним вимогам?

A. Коефіцієнт природної освітленості

B. Швидкість руху повітря

C. Світловий коефіцієнт

D. Вміст діоксиду вуглецю у повітрі *

E. Площа палати

228. Який механізм тепловіддачі найбільш ефективно спрацьовує при перебуванні людини в умовах 80% вологості повітря та температурі навколишнього середовища +35°C?

A. Потовиділення *

B. Радіація

C. Теплопровідність

D. Конвекція

E. Кондукція

229. у гальванічному цеху машинобудівного заводу, де працюють жінки, має місце ручне періодичне (до 2 разів за годину) переміщення оброблених деталей. Яку граничну норму підймання і переміщення вантажу жінками слід рекомендувати адміністрації згідно нормативів, затверджених МОЗ України?

A. 20 кг

B. 15 кг

C. 7 кг

D. 10 кг *

E. 5 кг

230. До лабораторії для проведення дослідження надійшла проба молока. Установлені такі дані: колір – білуватий, запах – без особливостей, смак – характерний для молока, густина – 1,042, кислотність – 29⁰ Тернера, жирність – 2,0%. Який ступінь якості молока?

A. Молоко недоброякісне *

B. Молоко доброякісне

C. Молоко зниженої якості

D. Молоко фальсифіковане

E. Молоко умовно придатне

231. Під час медичного огляду студентів, 47% із них скаржилися на зниження працездатності та підвищену втомлюваність. Під час огляду були виявлені набряклі пухкі ясна, виражена кровоточивість під час натискання на них; на шкірі – фолікулярний гіперкератоз, на фоні нормальної вологості шкіри. Яка патологія свідчить про таку симптоматику?

- A.** Гіповітаміноз С *
- B.** Парадонтоз
- C.** Гіповітаміноз А
- D.** Гіповітаміноз В₁
- E.** Полігіповітаміноз

232. Основною структурною одиницею лікувального закладу є спеціалізоване відділення, яке складається з 2-х секцій, у кожній з яких по 30 ліжок, 60% палат багатоліжкових, 20% – дволіжкових, 20% – одноліжкових, ширина коридору – 2,5 м, висота палат – 3,0 м, глибина – 6 м, ширина – 2,9 м. Палати розміщені з одного боку, орієнтація вікон – на південний схід. Вентиляція природна – через вікна, фрамуги і наскрізне через центральний коридор. Освітлення природне і штучне: КПО – 1,5%, СК – 1:5-1:6, кут падіння світлових променів – 25⁰, кут отвору – 5⁰, коефіцієнт заглиблення – 1:2. Який показник не відповідає гігієнічним нормам?

- A.** СК
- B.** КПО
- C.** Висота палати
- D.** Кут падіння *
- E.** Глибина палати

233. У ході поглибленого медичного обстеження школяра 13-ти років виявлено, що він часто хворіє на гострі респіраторні захворювання. Фізичний розвиток гармонійний. Біологічний вік учня відстає від календарного за кількістю постійних зубів і щорічній прибавці у рості. Визначте, до якої групи здоров'я відноситься школяр:

- A.** 2 *
- B.** 1
- C.** 3
- D.** 4
- E.** 5

234. Робітник вугільного забою, працює в умовах високого звукового тиску, а саме: 80 дБА при ГДР – 75 дБА. Концентрація шкідливих речовин у повітрі робочої зони перевищує ГДК у 6-7 разів. Які заходи є першочерговими для поліпшення умов праці?

- A.** Місцева витяжна вентиляція *

- В.** Аерація
- С.** Облицювання приміщень звукопоглинаючими матеріалами
- Д.** Раціоналізація режиму праці та відпочинку
- Е.** Застосування засобів індивідуального захисту

235. При обстеженні класу загальноосвітньої школи проведено дослідження мікрокліматичних параметрів. Отримано такі результати: температура повітря – 18⁰С, відносна вологість – 70%, швидкість руху повітря – 0,15 м/с. Які показники, або показник потребує корекції?

- А.** Температура повітря
- В.** Відносна вологість повітря *
- С.** Швидкість руху повітря
- Д.** Температура та відносна вологість повітря
- Е.** Швидкість руху повітря та температура повітря

236. Під час медичного огляду студентів, лікар звернув увагу на студента 18 років із ростом 176 см та масою тіла – 68 кг, у якого спостерігалась сухість шкіри, ороговіння волосяних фолікул та гіперкератоз, на кон'юнктиві – бляшки Біто, а також виявлене суттєве зниження гостроти сутінкового зору. В добовому меню студента практично ніколи не були включені молоко та молочні продукти, овочі та фрукти. Яке із зазначених захворювань можна припустити?

- А.** А – гіповітаміноз *
- В.** С – гіповітаміноз
- С.** Астигматизм
- Д.** Міопія
- Е.** Діенцефальний синдром

237. Жінка 47 років, приготувала обід, у меню якого були смажені гриби, які сама зібрала в лісі. Через декілька годин вона відчула біль і різь у ділянці шлунку, що супроводжувались нудотою, блюванням та жовтяницею. Визначити гриб, від якого виникло отруєння.

- А.** Сморгі *
- В.** Бліда поганка
- С.** Несправжня сіра опенька
- Д.** Зморшки
- Е.** Печериця

238. У харчоблок лікарні завезли кефір. На кришці фляги виставлена дата його зберігання до моменту доставки. Яка в нормі повинна бути жирність кефіру?

- А.** 3,2% *
- В.** 4,0%
- С.** 2,0%

D. 0,5%

E. 0 %

239. У населеному пункті використовується вода, яка містить: хлоридів 150 мг/л, сульфатів 240 мг/л, заліза 0,1 мг/л, нітратів 40 мг/л, фтору 3,5 мг/л, коли-індекс 3. Яке захворювання може виникнути у людей при тривалому вживанні такої води?

A. Карієс зубів

B. Флюороз *

C. Ендемічний зоб

D. Тиреотоксикоз

E. Метгемоглобінемія

240. При визначенні взимку параметрів мікроклімату в кабінеті лікаря встановлено: температура повітря 20⁰С, відносна вологість 61%, швидкість руху повітря 0,5 м/с, вертикальний перепад температури повітря 2,5⁰С, горизонтальний – 2⁰С. Який з показників мікроклімату не відповідає гігієнічним нормативам?

A. Відносна вологість повітря

B. Температура повітря

C. Швидкість руху повітря *

D. Вертикальний перепад температури повітря

E. Горизонтальний перепад температури повітря

241. У навчальній кімнаті за допомогою люксметру визначали рівень штучної освітленості, що здійснюється лампами розжарювання. Мінімальна загальна освітленість приміщення повинна складати:

A. 300 лк

B. 200 лк

C. 400 лк

D. 150 лк *

E. 100 лк

242. У супермаркет було завезено для продажу коров'яче молоко, яке мало жирність 2,5%. До якої групи за якістю відноситься таке молоко?

A. Фальсифіковане *

B. Умовно придатне

C. Недоброякісне

D. Зниженої харчової цінності

E. Доброякісне

243. При лабораторному дослідженні питної води встановлено що сухий залишок складає 950 мг/л, загальна твердість – 12,5 мг-екв/л, загальна лужність

– 4,5 мг-екв/л, вміст магнію – 20 мг/л, вміст фтору – 0,8 мг/л. Чи відповідає за показниками фізіологічної адекватності питна вода вимогам ДсанПіНу?

- А. Не відповідає за загальною мінералізацією
- В. Не відповідає за показниками твердості *
- С. Не відповідає за показниками лужності
- Д. Не відповідає за вмістом магнію
- Е. Не відповідає за вмістом фтору

244. Робітник радіолокаторної станції скаржиться на головний біль, запаморочення, втомлюваність, зниження працездатності, адинамію, порушення сну, неприємні відчуття у ділянці серця. Дія якого фактору має місце у даному випадку?

- А. Електромагнітне випромінювання *
- В. Інфразвук
- С. Ультразвук
- Д. Шум
- Е. Мікроклімат

245. Для освітлення робочих приміщень використовують різноманітну освітлювальну арматуру. Який вид освітлювальної арматури забезпечує найвищу освітленість?

- А. Відбитого світла
- В. Прямого світла *
- С. Напіввідбитого світла
- Д. Розсіяного світла
- Е. Комбінованого світла

246. За даними лабораторного контролю якості питної води з водогону отримані наступні результати: каламутність – 2,5 мг/м³, запах – 2 бали, присмак – металевий – 2 бали, колірність – 20⁰, температура – 12⁰С. Який з показників не відповідає гігієнічним вимогам?

- А. Запах
- В. Каламутність *
- С. Колірність
- Д. Температура
- Е. Присмак

247. До дитячого табору відпочинку завезли консерви. При зовнішньому огляді банок відмічено – банки мають глибокі вм'ятини, при натисканні не вгинаються всередину, іржі не має, банки змащені технічним жиром. Який вид бомбажу?

- А. Фізичний
- В. Хімічний
- С. Біологічний *

D. Змішаний

E. Фізико-хімічний

248. Раціон дорослої людини містить 50 г білків, 57 г жирів, 155 г вуглеводів, 75 мг вітаміну С, тіаміну (В₁) 0,5 мг і ціанокобаламіну (В₁₂) 0,003 мг. Раціон не збалансований за вмістом:

A. Вітаміну С

B. Білків

C. Жирів

D. Вуглеводів

E. Тіаміну *

249. Хлопчик, 10-ти років, звернувся до лікаря зі скаргами на загальну слабкість, швидку втомлюваність, дратівливість, зниження працездатності, біль у литкових м'язах, серцебиття, закрепи. Недостатність якого вітаміну може мати місце у даному випадку?

A. Аскорбінової кислоти

B. Тіаміну *

C. Рибофлавіну

D. Вітаміну А

E. Вітаміну D

250. При дослідженні працездатності програміста ЕОМ встановлено, що час простої зорово-моторної реакції збільшився у середині зміни на 30% по відношенню до рівня у кінці першої години праці. Укажіть, зміни в якій системі організму викликають виникнення стану втоми?

A. У м'язовій системі

B. У дихальній системі

C. У центральній нервовій системі *

D. У серцево-судинній системі

E. У периферійній нервовій системі

251. Жінка, 35 років, працює тривалий час на полі, збираючи овочі при температурі повітря 35⁰С. У кінці робочого дня відчула головний біль, запаморочення, загальну слабкість, сухість у роті, але продовжувала працювати. Незабаром «потемніло в очах», виникли блювання, різкий біль в литкових м'язах. Потім виникло рухове збудження, втрата свідомості. Артеріальний тиск – 170/95 мм рт.ст. Температура – 37,8⁰С. Визначіть найбільш імовірний діагноз:

A. Сонячний удар *

B. Гіпертермічний синдром

C. Гіпертензивний криз

D. Зомління

Е. Нейротоксикоз

252. В організм людини з атмосферного повітря надходять декілька хімічних речовин. Як називається тип комбінованої дії, при якому сумісний її ефект перевищує суму ефектів кожної речовини, що входить у комбінацію, при їх ізольованій дії на організм?

- А. Потенціювання *
- В. Антагонізм
- С. Ізольована дія
- Д. Поєднана дія
- Е. Комплексна дія

253. Основний спектральний склад штучного джерела ультрафіолетового випромінювання складає 280... 10 нм. Якої специфічної біологічної дії слід очікувати?

- А. Сильна бактерицидна *
- В. Слабка загальностимулююча
- С. Пігментоутворення
- Д. Синтез холекальциферолу
- Е. Загальностимулююча

254. За дорученням лікаря медична сестра зробила вимірювання, необхідні для оцінки мікрокліматичних умов в лікарняній палаті. Результати вимірювань: середня температура повітря – 19⁰С , швидкість руху повітря – 0,1 м/сек, відносна вологість повітря – 50%, що відповідає комфортному мікроклімату. За рахунок яких заходів можна досягти таких умов у палаті для літніх хворих?

- А. Відповідного опалення приміщення, провітрювання та кондиціонування повітря *
- В. Підбору відповідного одягу та взуття
- С. Загартування
- Д. Раціонального режиму харчування
- Е. Достатньої інсоляції

255. Хлопчик, 13 років, страждає на цукровий діабет у стадії субкомпенсації. За останній рік 3 рази хворів ангіною. До якої групи здоров'я відноситься хлопчик?

- А. Четверта група здоров'я *
- В. Перша група здоров'я
- С. Друга група здоров'я
- Д. Третя група здоров'я
- Е. П'ята група здоров'я

256. При вивченні харчування дорослої людини встановлено: енергоцінність добового раціону за рахунок білків – 13%, жирів – 30%, вуглеводів – 56%.

Оцініть відповідність вмісту білків, жирів, вуглеводів їх рекомендованим нормам:

- A. Кількість вуглеводів у раціоні недостатня, надлишок білків
- B. Кількість жирів у раціоні недостатня
- C. Кількість вуглеводів у раціоні недостатня
- D. Кількість вуглеводів у раціоні надмірна
- E. Вміст нутрієнтів відповідає рекомендованим нормам *

257. При дії УФ-променів у людини темніє шкіра, що є захисною реакцією. Яка захисна речовина синтезується у клітинах шкіри під впливом вказаного фактора?

- A. Меланін *
- B. Триптофан
- C. ДНК
- D. Аргінін
- E. Вітамін Д

258. Для господарсько-питних потреб населення села використовує воду з шахтного колодязя, розташованого на його околиці. Колодязь декілька років не очищувався, має старе дерев'яне цямриння, кришку, спільного відра немає. Лабораторним аналізом виявлено у воді колодязя підвищений вміст термостабільних кишкових паличок. Про яке забруднення йдеться мова?

- A. Фекальне забруднення *
- B. Забруднення води вірусами
- C. Органічне забруднення
- D. Попадання забруднених вод
- E. Забруднення органічними речовинами тваринного походження

259. До інфекційної лікарні доставлено хворого, який на снідачок з'їв гриби. Захворювання почалось раптово – різкий біль у животі, частий пронос, неспинне блювання, нестерпна спрага, головний біль, запаморочення. Через декілька днів хворий помер. Які гриби спричинили отруєння?

- A. Бліда поганка *
- B. Сморгі
- C. Мухомори
- D. Несправжні опеньки
- E. Сироїжки

260. Питна вода, що використовується для приготування лікарських розчинів в аптеці містить: нітратів – 200 мг/л, хлоридів – 250 мг/л, сульфатів – 200 мг/л, заліза – 0,2 мг/л. До якого захворювання може призвести використання такої води ?

- A. Водно-нітратна метгемоглобінемія *

- В. Гемосидероз
- С. Ентероколіт
- Д. Флюороз
- Е. Подагра

261. Школярі сільської школи отримали харчове отруєння, яке характеризувалось субфебрильною температурою, нудотою, блюванням, переймоподібними болями у надчеребній ділянці. Ці прояви виникли через 1-3 години після сніданку (млинці із сметаною). Який мікроорганізм найбільш вірогідно міг спричинити захворювання?

- А. Стафілококи *
- В. Стрептококи
- С. Бактерії роду Proteus
- Д. Патогенні штами E. Coli
- Е. Cl. Perfringens

262. При визначенні взимку параметрів мікроклімату в кабінеті лікаря встановлено: температура повітря 20⁰С, відносна вологість 55%, швидкість руху повітря 0,1 м/с, вертикальний перепад температури повітря 4,5⁰С, горизонтальний – 2⁰С. Який з показників мікроклімату не відповідає гігієнічним нормативам?

- А. Відносна вологість повітря
- В. Температура повітря
- С. Швидкість руху повітря
- Д. Вертикальний перепад температури повітря *
- Е. Горизонтальний перепад температури повітря

263. Які значення мікробіологічних показників безпеки питної води з шахтового колодязя, дають можливість використовувати воду без шкоди для здоров'я населення?

- А. Мікробне число не більше 100 в 1 мл, а колі-індекс не більше 3
- В. Мікробне число 150 в 1 мл, а колі-індекс 4 в 1 л
- С. Мікробне число 100 в 1 мл, а колі-індекс 5 в 1 л
- Д. Мікробне число 200 в 1 мл, а колі-індекс 6 в 1 л
- Е. Мікробне число 300 в 1 мл, а колі-індекс 10 в 1 л *

264. Зазначте експрес-метод оцінки свіжості м'яса:

- А. Проба гарячого ножа *
- В. Проба піджарювання м'яса
- С. Дослідження з допомогою овоскопа
- Д. Дослідження з допомогою мікроскопа
- Е. Бактеріологічне дослідження

265. При споживанні варених ковбас через 12 годин з'явилися явища

гастроентериту, а саме: нудота, блювота, рідкий стілець, біль у животі, обкладений сухий язик, сухість слизових оболонок і глотки, ниткоподібний пульс, головний біль, блідість і ціаноз губ. Які з перерахованих збудників могли викликати харчове отруєння?

- A. *Escherichia coli* *
- B. Гриби роду *Aspergillus*
- C. Гриби роду *Fusarium*
- D. Ентеротоксичні стафілококи
- E. *Cl.botulinum*

266. Хворому з гіповітамінозом А, лікар призначена дієту, яка складається з цибулі зеленої, червоного солодкого перцю, салату, зеленого горошку, картоплі, борошна грубого помелу, житнього хліба. Який із перерахованих продуктів необхідно вживати в першу чергу?

- A. Червоний солодкий перець *
- B. Борошно грубого помелу
- C. Салат
- D. Горошок зелений
- E. Цибуля зелена

267. При обстеженні дитини, 5 років, виявлена тетрада Джеліфа: набряки, затримка росту, зміни психіки, атрофія м'язів при відносному збереженні підшкірної жирової клітковини, швидка фізична та психічна втомлюваність, відчуття мерзлякуватості та голоду, втрата маси тіла, порушення пігментації волосся і шкіри, пронос. Встановіть вид аліментарного захворювання.

- A. Квашіоркор *
- B. Вітамінна недостатність
- C. Мінеральна недостатність
- D. Недостатність ПНЖК
- E. Недостатність харчових волокон

268. Які профілактичні заходи варто здійснити, якщо при споживанні води з вмістом фтору 0,3 мг/л захворюваність карієсом зубів серед мешканців Закарпатської області значно зросла?

- A. Фторування води *
- B. Чистити зуби
- C. Робити інгаляції фтору
- D. Застосовувати герметики
- E. Їсти більше овочів

269. З метою оцінки епідеміологічної небезпеки повітряного середовища у виставочному центрі проводиться оцінка бактеріальної забрудненості повітря. Який мікроорганізм є санітарно-показовим для повітря закритих помешкань?

- A. Str. haemoliticus *
- B. St. aureus
- C. Pseudomonas aeruginosae
- D. Escherichia coli
- E. Clostridia

270. У воді шахтного колодязя, розташованого на околиці села в 60 м нижче ферми великої рогатої худоби виявлені азотисті з'єднання, у таких концентраціях: аміак – 0,1 мг/л, нітрити – 0,003 мг/л, нітрати – 52 мг/л. Для якого забруднення характерний такий аналіз води?

- A. Постійне
- B. Свіже
- C. Недавнє
- D. Давнє *
- E. Латентне

271. Удитячому дошкільному закладі виникло масове харчове отруєння після вживання сиру, виготовленого на молокозаводі. У деяких тварин заводу виявлено мастит. Визначити характер харчового отруєння.

- A. Стафілококовий токсикоз *
- B. Ботулізм
- C. Сальмонельоз
- D. Афлотоксикоз
- E. Ерготизм

272. У відділення інтенсивної терапії та реанімації поступив хворий зі скаргами на погіршення зору (туман в очах), двоїння, розлад ковтання. Який із продуктів може бути причиною харчового отруєння ?

- A. Банкові консерви з домашніми свинячими ковбасами *
- B. Молоко
- C. Сир
- D. Круп'яні вироби
- E. Свіжі овочі

273. Хворий госпіталізований у лікувально-профілактичний заклад з діагнозом трихінельоз. Вживання в їжу якого продукту з недостатньою кулінарною обробкою є причиною даного захворювання?

- A. М'яса диких кабанів *
- B. Риби
- C. Баранини
- D. Яловичини
- E. М'яса птиці

274. З метою вивчення впливу мікроклімату на організм людини необхідно

систематично визначати його показники. Який прилад використовується для визначення швидкості руху повітря у відкритій атмосфері?

- A.** Кульовий кататермометр
- B.** Анемометр *
- C.** Психрометр Августа
- D.** Психрометр Ассмана
- E.** Радіометр

275. При медичному огляді жінки 45 років, виявлено явища поліневриту, виснаження, відчуття слабкості в ногах і невпевненість під час ходіння, серцебиття, закрепи, болючість м'язів гомілки при пальпації. Із анамнезу відомо, що жінка впродовж тривалого часу нераціонально харчується з використанням вищих сортів пшеничного хліба, макаронних виробів, манної крупи, цукру і шліфованого рису тощо. Про яке захворювання йде мова?

- A.** Бері-бері *
- B.** Гемералопія
- C.** Цинга
- D.** Пелагра
- E.** Рахіт

276. При обстеженні групи осіб, що мешкають на одній території, виявлені наступні симптоми захворювання, а саме: дифузне збільшення щитоподібної залози, залізодефіцитна анемія, відхилення у фізичному розвитку дітей, порушення процесів окостеніння кісток і статевого дозрівання, зниження імунобіологічної реактивності організму, зниження показників розумової працездатності, явища кретинізму, незначне зниження слуху. Нестача якого мікроелементу у продуктах або питній воді може бути причиною цього стану?

- A.** Йоду *
- B.** Міді
- C.** Нікелю
- D.** Фтору
- E.** Цезію

277. При проведенні планового контролю за дотриманням санітарно-гігієнічного режиму у палатах терапевтичного відділення відібрано проби повітря для лабораторного аналізу за хімічними та бактеріологічними показниками. При дослідженні встановлено, що вміст CO_2 складає 0,2%; окислюваність – $15,0 \text{ мгO}_2/\text{м}^3$; загальна кількість мікроорганізмів понад 7000 кол./м^3 ; золотистого стафілококу більше 150 кол./м^3 , стрептококів більше 120 кол./м^3 . Вкажіть ступінь чистоти повітряного середовища палат.

- A.** Дуже забруднене *
- B.** Помірно забруднене

С. Задовільної чистоти

Д. Чисте

Е. Дуже чисте

278. У дитячому садку захворіло 27 дітей на гастроентерит з клінічним перебігом у середній та декілька випадків у тяжкій формі. При бактеріологічному обстеженні майже у всіх хворих виділені шигели Зонне. Серед персоналу дитячого закладу випадків захворювань та носійства не було. Санітарний стан дитячого закладу та оточуючої території незадовільний, виявлені місця виплоду мух. Водопостачання централізоване. Постачання продуктів харчування здійснюється з господарств району та молочнотоварної ферми. Який найбільш ймовірний чинник передачі міг стати причиною епідемічного спалаху?

А. Харчові продукти *

В. Вода

С. Мухи

Д. Посуд

Е. Брудні руки

279. У населеному пункті захворіло 15 дітей у віці до 1 року. Захворювання супроводжувалось загальною слабкістю, ціанозом шкіри і видимих слизових оболонок, Із анамнезу відомо, що діти були на штучному вигодовуванні і дитячі молочні суміші розводились водою з шахтного колодязя. Клінічні лабораторні дослідження виявили у крові дітей високий вміст метгемоглобіну. Наявність яких хімічних забруднювачів води могли бути вірогідною причиною даного захворювання?

А. Нітрати *

В. Алюміній

С. Свинець

Д. Арсен

Е. Залізо

280. У маніпуляційній світловий коефіцієнт, кут падіння світлових променів на робоче місце медсестри і кут отвору відповідають гігієнічним нормам, а коефіцієнт природної освітленості взимку недостатній. Що може бути основною причиною невідповідності між визначеними показниками природної освітленості?

А. Вкриті памороззю вікна *

В. Недостатня площа вікон

С. Велика відстань робочого місця від вікна

Д. Затінення вікон протилежними будинками

Е. Велика площа маніпуляційної

281. У шахтаря, що працює у вугільному забої, після швидкого підняття на поверхню з'явився зуд шкірних покривів, гострий біль у суглобах і м'язах кінцівок. Яка хвороба є причиною такої симптоматики?

- A. Кесонна хвороба *
- B. Гірська хвороба
- C. Тепловий удар
- D. Силікоз
- E. Вібраційна хвороба

282. Для оцінки придатності земельної ділянки під будівництво лікарні визначали кількість яєць гельмінтів у 1 кг ґрунту. Наявність якої кількості гельмінтів свідчить про чистоту ґрунту?

- A. Не має бути в 1 кг *
- B. До 1
- C. До 5
- D. До 10
- E. До 100

283. У міській лікарні реєструються випадки виникнення внутрішньолікарняних ГРЗ. Палати лікарні припливно-витяжною вентиляцією не обладнано. Наявність боксів і напівбоксів згідно з проектними рішеннями не передбачено. Дані аналізу властивостей повітря дозволили виявити такий вміст вуглекислого газу в лікарняних палатах: у палаті 1 – 0,15%; у палаті 2 – 0,25%; у палаті 3 – 0,3%. У якій палаті вміст вуглекислого газу відповідає гігієнічним вимогам?

- A. У жодній палаті *
- B. У палаті 3
- C. У всіх палатах
- D. У палаті 2
- E. У палаті 1

284. У результаті безконтрольного прийому вітамінного препарату у дитини виникла болючість кісток, свербіння шкіри, збільшення печінки тощо. Яке захворювання має таку симптоматику?

- A. Гіпервітаміноз А *
- B. Гіпервітаміноз Д
- C. Гіпервітаміноз С
- D. Рахіт
- E. Цинга

285. Яка ширина санітарно-захисної зони повинна бути між промисловим підприємством і житловою зоною, якщо підприємство відноситься до П класу за шкідливістю? У санітарній зоні розміщуються пожежне депо, заводські лазні,

пральні, гаражі, склади, адміністративні та торгові будинки. Всі названі об'єкти займають 58% загальної площі санітарно-захисної зони, площа забудови території складає 10%.

- A. 50 м
- B. 100 м
- C. 300 м
- D. 500 м *
- E. 1000 м

286. Для збирання врожаю картоплі у сільськогосподарському підприємстві, яке знаходиться у зоні гарантованого добровільного відселення планується залучити школярів 10-11 класів. Яке рішення повинна прийняти дирекція школи з даного питання?

- A. Заборонити роботу школярів *
- B. Заборонити роботу школярів тривалістю більше 2 годин
- C. Заборонити роботу школярів тривалістю більше 6 годин
- D. Заборонити залучення до роботи дівчат
- E. Заборонити залучення до роботи школярів 10 класу

287. Сім'я пенсіонерів, яка була евакуйована після аварії на ЧАЕС до Харківської області, вирішила повернутися для постійного проживання до свого села, яке знаходиться у зоні безумовного (обов'язкового) відселення. Які рекомендації є найбільш правильними в даному випадку?

- A. Постійне проживання категорично заборонено *
- B. Заборонено проживання більше 1 року
- C. Заборонено проживання більше 3 років
- D. Заборонено проживання більше 5 років
- E. Заборонено проживання без прийняття додаткових профілактичних заходів

288. Який з молочних продуктів патогенетично обґрунтовано необхідно включати в дієту хворих з гіперацидним гастритом, виразковою хворобою шлунку та 12-палої кишки?

- A. Вершки *
- B. Дієтична сметана
- C. Слабкий (одноденний) кефір
- D. Симбівіт
- E. Кумис

289. У дитини після обстеження було встановлено діагноз: епідемічний паротит. Який документ слід заповнити для обліку даного захворювання?

- A. Екстрене повідомлення про інфекційне захворювання *
- B. Статистичний талон для реєстрації заключних (уточнених) діагнозів

- C. Історія розвитку дитини
- D. Талон амбулаторного пацієнта
- E. Медична карта стаціонарного хворого

290. Жінка, 55 років, з надлишковою масою тіла отримує з добовим раціоном 105 г білка, 175 г жиру, 650 г вуглеводів. У раціоні переважають зерно-бобові, хлібо-булочні вироби, жирні сорти риби, недостатньо овочів і фруктів. Ризиком якого захворювання для жінки у першу чергу може бути такий раціон?

- A. Остеопорозу
- B. Атеросклерозу
- C. Ожиріння *
- D. Гіпертонічної хвороби
- E. Сечокам'яної хвороби

291. У деяких людей внаслідок вживання в їжу молока часто спостерігається здуття живота, судоми, болі та пронос. Ці симптоми виникають через 1-4 години після споживання всього однієї склянки молока. Яким компонентом молока це зумовлено?

- A. Лактозою *
- B. Глюкозою
- C. Мальтозою
- D. Сахарозою
- E. Фруктозою

292. У дітей дитячого дошкільного закладу раптово через 2-3 години після вживання в їжу термічно необробленого творогу виникла блювота, біль у животі, пронос, блідість шкірних покривів, у деяких незначне (до 37,5⁰) підвищення температури тіла. Клінічні прояви пройшли протягом доби. Який найбільш імовірний діагноз?

- A. Стафілококова інтоксикація *
- B. Гостра кишкова інфекція
- C. Харчова токсикоінфекція
- D. Мікотоксикоз
- E. Отруєння солями важких металів

293. При організації санаторно-курортного харчування осіб, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, було запропоновано забезпечити регламентовану кількість у раціонах нутрієнтів, що вступають у конкурентні взаємовідносини з радіонуклідами та запобігають їхньому всмоктуванню у шлунково-кишковому тракті. Які нутрієнти мають пріоритетне значення для забезпечення вказаної біологічної дії їжі?

- A. Калій, кальцій, харчові волокна *
- B. Залізо, цинк, легкозасвоювані вуглеводи

- C. Рослинні жири, харчові волокна
- D. Жиророзчинні вітаміни, тваринні білки
- E. Магній, фосфор

294. Харчування населення України характеризується значним дефіцитом більшості мікронутрієнтів: вітамінів і мінеральних речовин. За рахунок яких продуктів забезпечується в основному потреба населення нашої країни у вітамінах групи В?

- A. Зерно-бобових *
- B. Молочних продуктів
- C. М'яса
- D. Помідорів, моркви
- E. Обліпихи, чорної смородини

295. Хворий Н., переніс двосторонню пневмонію, отримувал інтенсивну антибактеріальну терапію, в результаті чого у нього виник дисбактеріоз кишків. Порекомендуйте, які зміни доцільно внести до раціону харчування хворого.

- A. Збільшити у харчовому раціоні кількість кисломолочних продуктів (кефір, ацидофілін, йогурт) *
- B. Збільшити у харчовому раціоні кількість продуктів, багатих на клітковину
- C. Збільшити у харчовому раціоні кількість м'ясних продуктів
- D. Збільшити у харчовому раціоні кількість продуктів, багатих на жири
- E. Збільшити у харчовому раціоні кількість рослинних олій

296. При об'єктивному обстеженні вагітної виявлені набряки нижніх кінцівок. У раціоні харчування переважно м'ясо, сало, оселедці. Які продукти харчування необхідно включити до раціону?

- A. Курагу, банани *
- B. Фрукти
- C. Кефір
- D. Каші
- E. Овочі

297. У дитячому дошкільному закладі проведено аналіз добового набору продуктів. Встановлено, що в склад меню входять: молоко, масло вершкове, м'ясо, гриби, риба. Який з перелічених продуктів необхідно вилучити з меню дитячого дошкільного закладу?

- A. Гриби *
- B. Лимонну кислоту
- C. М'ясо
- D. Масло вершкове
- E. Молоко

298. Випадок харчового бактеріального отруєння мав місце у сім'ї одного службовця після споживання жарених котлет із телятини. Теля тиждень хворіло і було вимушено забито без відому ветеринарного нагляду. Основні симптоми захворювання: інкубаційний період 12-16 годин, висока температура, сильні болі в області живота, блювота, частий рідкий стілець, загальна слабкість, головний біль. Найбільш імовірний збудник даного отруєння:

- A. Сальмонели *
- B. Ентеротоксигенні стафілококи
- C. Патогенні серотипи E. coli
- D. Cl. botulinum
- E. Bac.cereus

299. Комплексна оцінка здоров'я дітей, які проживають в Закарпатському регіоні України, показала, що 20% обстежених спостерігалось збільшення долей щитовидної залози (залозу видно під час ковтання), 15% дітей мали низький рівень фізичного розвитку. Вміст йоду у воді, якою користуються жителі, складає 0,2 мкг/л. До якої групи здоров'я відносяться діти з такою патологією? Які заходи необхідно передбачити щодо поліпшення цієї ситуації?

- A. Друга група здоров'я. Використовувати йодовану сіль *
- B. III група здоров'я . Використовувати йодовану сіль
- C. IV група здоров'я. Відселення дітей з району проживання
- D. III група здоров'я. Призначення препаратів, які підвищують функцію щитовидної залози
- E. II група здоров'я – функціональний стан залози у дитячому віці

300. Учні 10-х класів загальноосвітньої школи під час занять з основ інформатики та обчислювальної техніки працюють протягом 40 хв. за одним персональним комп'ютером. У кінці заняття скаржаться на біль в очах, зниження функцій зору. За період навчання у школі у 17% учнів діагностовано міопію слабкого та середнього ступеню, астигматизм. Визначте групу здоров'я для учнів, передбачте заходи з профілактики порушень органів зору.

- A. Група здоров'я II. Безперервна робота за комп'ютером повинна бути не більше 25 хв. Кожний учень повинен бути забезпечений окремим робочим місцем *
- B. Група здоров'я II. Обмежити тривалість роботи за комп'ютером до 20 хв
- C. Група здоров'я III. Кожен учень повинен мати окреме робоче місце
- D. Група здоров'я III. Заборонити роботу на персональних комп'ютерах
- E. Група здоров'я III. Обмежити тривалість роботи за комп'ютером до 10 хв

301. У населеному пункті N. планується будівництво інфекційної лікарні на

100 ліжок. Стічні води перед скидом у міську каналізацію проходять попереднє очищення та знезаражування. Яка з приведених споруд можна використати для попереднього очищення?

- A. Септик полями підземної фільтрації *
- B. Піщано-гравійний фільтр
- C. Фільтруючий колодезь
- D. Фільтруючу траншею
- E. Біофільтри малої потужності

302. У місті Н. заплановано будівництво промислового підприємства (1 А класу небезпеки), у викидах якого будуть міститися діоксид сірки і діоксид азоту. На якій відстані від джерела викиду даного підприємства концентрації зазначених інгредієнтів в атмосферному повітрі повинні відповідати ГДК?

- A. 3000 м *
- B. 1000 м
- C. 500 м
- D. 100 м
- E. 50 м

303. На хімічному виробництві робітниця зайнята дозуванням, зважуванням та завантаженням у камеру реакції вихідних продуктів синтезу полімерних матеріалів. Лікарем акушером-гінекологом у робітниці встановлено вагітність. Які профілактичні заходи необхідно застосувати для запобігання негативного впливу хімічних чинників на організм робітниці та майбутньої дитини?

- A. Перевід на роботу не пов'язану з дією шкідливих чинників *
- B. Зменшення тривалості робочого дня
- C. Зменшення часу дії хімічних чинників
- D. Збільшення кількості регламентованих перерв
- E. Надання додаткових вихідних днів

304. Оператор комп'ютерного набору зайнята вводом тексту, редагуванням та друком документів на персональному комп'ютері. Тривалість її робочого дня становить 8 годин. Лікарем акушером-гінекологом у робітниці встановлено вагітність. Які профілактичні заходи необхідно застосувати для запобігання негативного впливу виробничих чинників на організм робітниці та майбутньої дитини?

- A. Перевід на роботу не пов'язану з роботою на персональному комп'ютері *
- B. Зменшення тривалості робочого дня
- C. Зменшення часу роботи на комп'ютері
- D. Збільшення кількості регламентованих перерв
- E. Надання додаткових вихідних днів

305. До лікаря-терапевта районної поліклініки звернувся хворий, що працює у цеху меблевої фабрики, де покривають меблі фарбами і лаком. Скарги хворого і об'єктивні дані свідчили про гостре професійне отруєння. Лікар тимчасово звільнив постраждалого від роботи, призначив лікування і надіслав «екстрене повідомлення» у таку установу:

- A.** ДУ «Обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» *
- B.** Підприємство, де працює постраждалий
- C.** НДІ професійних захворювань
- D.** Головному лікарю ТМО
- E.** Спеціалізовану клініку, що підтверджує захворювання

306. Робітник, що працює з лазером (довжина хвилі = 0,63-1,5 мкм), піддається несприятливій дії на шкіру дифузно відбитого випромінювання і знаходиться на відстані 10 см від дифузно відбитої поверхні. До якого класу за ступенем небезпеки відноситься даний лазерний генератор?

- A.** IV *
- B.** III
- C.** II
- D.** I
- E.** –

307. Праця оператора машинного набору вимагає запам'ятовування на короткий проміжок часу великої кількості послідовних окремих елементів роботи. Який вид пам'яті характеризує працю оператора?

- A.** Оперативна *
- B.** Довгострокова
- C.** Короткострокова
- D.** Логічна
- E.** Рухова

308. Робота оптичного квантового генератора супроводжується виникненням деяких несприятливих факторів виробничого середовища, що можуть негативно впливати на організм робітників, які його обслуговують. Назвіть ці фактори.

- A.** Лазерне випромінювання, шум, УФ-випромінювання, електромагнітні поля радіочастот, м'яке рентгенівське випромінювання, озон і оксиди азоту *
- B.** Лазерне випромінювання, УФ-випромінювання
- C.** Електромагнітні поля радіочастот, шум
- D.** М'яке рентгенівське випромінювання
- E.** Озон і оксиди азоту

309. Робітники обслуговують лазер, який становить небезпеку при опроміненні очей прямим, дзеркально відбитим, а також дифузно відбитим випромінюванням на відстані 10 см від дифузно відбитої поверхні та при опроміненні шкіри прямим і дзеркально відбитим випромінюванням. Вкажіть, до якого класу за ступенем небезпеки відноситься цей лазер.

- A. До 3-го класу *
- B. До 1-го класу
- C. До 4-го класу
- D. До 2-го класу
- E. При дії на очі до 3-го, а при дії на шкіру до 2-го класу

310. При обробці деревини на меблевій фабриці на робочих місцях робітників протягом робочої зміни встановлена наявність виробничого шуму, рівні якого при виконанні різних операцій становили 81, 84 і 85 дБА. При вимірюванні рівнів звукового тиску за окремими октавними смугами встановлено перевищення допустимих рівнів в октавній смузі 2000 Гц на 2 дБ, в октавній смузі 4000 Гц – на 6 дБ і октавній смузі 8000 Гц – на 3 дБ. Вкажіть характер даного шуму за часовою, спектральною і частотною характеристиками.

- A. Шум постійний, широкопasmовий, високочастотний *
- B. Шум непостійний, тональний, середньочастотний
- C. Шум непостійний, широкопasmовий, високочастотний
- D. Шум постійний, тональний, низькочастотний
- E. Шум непостійний, широкопasmовий, низькочастотний

311. Жінка у віці 42 років, з ростом 168 см та масою тіла 74 кг, приймає їжу 4 рази на день, працює на виробництві з виготовлення свинцевих білил. Який лікувально-профілактичний раціон повинна отримувати робітниця для профілактики профпатології?

- A. Лікувально-профілактичний раціон №3 *
- B. Лікувально-профілактичний раціон №2
- C. Лікувально-профілактичний раціон №1
- D. Лікувально-дієтичний раціон №1
- E. Лікувально-дієтичний раціон №9

312. Робітник, зайнятий на обробці відливок у ливарному виробництві, тримає шліфувальний інструмент вагою 10 кг, 260 хвилин за зміну. Робота здійснюється тривалим скороченням м'язів, при цьому в руховий центр безперервно надходить потік імпульсів, що досить швидко викликає виснаження функціонального потенціалу і розвинення втоми. Яку роботу виконує робітник?

- A. Статичну роботу *
- B. Позитивну динамічну роботу

- C. Негативну динамічну роботу
- D. Напружену роботу
- E. Важку роботу

313. Яка ширина санітарно-захисної зони повинна бути між промисловим підприємством і дитячим комбінатом, якщо підприємство відноситься до III класу за шкідливістю? У санітарній зоні розміщуються пожежне депо, заводські лазні, пральні, гаражі, склади, адміністративні та торгові будинки. Всі названі об'єкти займають 60% загальної площі санітарно-захисної зони, площа забудови території складає 15%.

- A. 50 м
- B. 100 м
- C. 300 м *
- D. 500 м
- E. 1000 м

314. Хлопчик, 12 років, має деякі функціональні та морфологічні відхилення (міопія 0,5Д) та знижений опір організму. Страждає хронічним бронхітом. За останній рік 5 раз хворів на респіраторні захворювання. До якої групи здоров'я можна віднести цього хлопчика?

- A. Друга група здоров'я
- B. Перша група здоров'я
- C. Третя група здоров'я *
- D. Четверта група здоров'я
- E. П'ята група здоров'я

315. Дівчинка, 15 років. Страждає гломерулонефритом у стадії субкомпенсації. За останній рік 3 рази хворіла на пневмонію. Яка група здоров'я у цієї дівчинки?

- A. Четверта група здоров'я *
- B. Перша група здоров'я
- C. Друга група здоров'я
- D. Третя група здоров'я
- E. П'ята група здоров'я

316. В інфекційну лікарню поступив підліток з клінічною картиною гострого отруєння афлотоксинами: порушення функції травної системи, координації рухів, геморагії, набряки. Із анамнезу відомо, що він часто вживав арахіс. Який вид профілактики і боротьби з мікотоксинами є найбільш ефективним?

- A. Виключення умов, які створюють підвищену вологість рослинної сировини і продуктів *
- B. Ретельне лущення арахісу перед вживанням
- C. Смаження арахісу перед вживанням

- D. Заборона дітям і підліткам вживання арахісу без теплової обробки
- E. При зберіганні арахісу добавляти кухонну сіль

317. Хворому на атеросклероз лікар порекомендував вживати молоко коров'яче незбиране, вершки, йогурти з високим вмістом жиру. Які негативні властивості молочного жиру не враховані лікарем?

- A. Недостатній вміст ПНЖК для впливу на надлишок холестерину *
- B. Присутність насичених жирних кислот
- C. Присутність ненасичених жирних кислот
- D. Присутність фосфопротеїдів, стеринів
- E. Присутність жиророзчинних вітамінів

318. Шліфувальник механічного цеху працює ручною шліфувальною машиною. Рівень переривчастої локальної вібрації, яка діє на робітника при цьому, перевищує допустиме за санітарними нормами значення на 3 дБ. Який із названих заходів повинен виконати роботодавець у першу чергу для профілактики вібраційної хвороби?

- A. Розробити режим праці та відпочинку *
- B. Забезпечити віброзахисними рукавицями
- C. Забезпечити оптимальні параметри мікроклімату
- D. Зменшити вагу машини
- E. Організувати теплові процедури для рук

319. На розгляд до Центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України надійшов проект реконструкції заводу лакофарбних виробів. Технологічні стічні води, що утворюються, містять в своєму складі 25 хімічних сполук – елементів лаків і фарби. Передбачається після очищення стічних вод скидати їх у річку нижче за течією території міста. Що перш за все необхідно враховувати при визначенні переліку пріоритетних речовин для контролю якості води річки у зв'язку з майбутнім функціонуванням заводу лакофарбних виробів?

- A. Клас небезпеки хімічних речовин, що містяться у стоках *
- B. Концентрації хімічних речовин у стоках
- C. Можливість виникнення ефекту сумачії токсичної дії між окремими речовинами
- D. Аналітичні можливості санітарно-гігієнічної лабораторії Центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України
- E. Лімітуючі показники шкідливої дії окремих речовин

320. В одному з хірургічних відділень проведений контроль якості стерилізації хірургічного інструментарію. При дії на інструмент 1% розчину фенолфталеїну розчин дав рожеве забарвлення. Це свідчить, що на інструменті є:

- A. Залишки дезінфікуючих засобів
- B. Залишки крові *

- С. Залишки лікувальних речовин
- Д. Залишки тканин
- Е. Інструмент чистий

321. Усереднена проба ґрунту, яка відібрана на території дитячого садку, характеризується як чиста за кількістю личинок і куколок мух, слабо забруднена за санітарним числом Хлебнікова і кількістю гельмінтів, помірно забруднена за титром санітарно-показових мікроорганізмів. Загальну оцінку санітарного стану ґрунту слід давати за:

- А. Титром санітарно-показових мікроорганізмів *
- В. Числом личинок і куколок мух
- С. Санітарному числу Хлебнікова
- Д. За всіма показниками
- Е. Кількості гельмінтів

322. Місто частково каналізовано. Очищення побутових стічних вод каналізованої частини міста здійснюється на станції біологічної очистки. Для знешкодження стічної води з неканалізованої частини міста можуть застосовуватися:

- А. Поля фільтрації *
- В. Біотермічні камери
- С. Поля заорювання
- Д. Двошаровий фільтр
- Е. Поля асенізації

323. У місті для очищення міських стічних вод планується будівництво очисних споруд, що включають пісколовку, первинні радіальні відстійники, аеротенк, метантенк, дегельмінтизатор, контактний резервуар. Із наведеної схеми знешкодження стічних вод у складі біологічної очистки входить:

- А. Аеротенк *
- В. Пісколовка
- С. Радіальний відстійник
- Д. Метантенк
- Е. Дегельмінтизатор

324. Із контингенту ІІІ групи здоров'я, трое дітей, які знаходилися на диспансерному обліку в сімейного лікаря, видужали від хронічних захворювань. Які подальші дії сімейного лікаря є правильними ?

- А. Перевести в ІІ групу здоров'я *
- В. Перевести в І групу здоров'я
- С. Зняти з диспансерного обліку
- Д. Залишити у тій же групі здоров'я
- Е. Передати під спостереження профільним спеціалістам

325. При лабораторному дослідженні питної води встановлено що сухий залишок складає 1000 мг/л, загальна твердість – 5,5 мг-екв/л, загальна лужність – 4,5 мг-екв/л, вміст магнію – 25 мг/л, вміст фтору – 0,3 мг/л. Чи відповідає за показниками фізіологічної адекватності питна вода вимогам ДсанПіНу?

- A.** Не відповідає за загальною мінералізацією
- B.** Не відповідає за показниками твердості
- C.** Не відповідає за показниками лужності
- D.** Не відповідає за вмістом магнію
- E.** Не відповідає за вмістом фтору *

326. Оцінка навчального матеріалу для 6-х класів виготовлена за такими параметрами: гарнітура, розмір шрифту, друк, міжрядкове розташування, якість паперу. Який із основних параметрів не оцінений?

- A.** Щільність набору *
- B.** Кегль
- C.** Апрош між словами
- D.** Апрош між буквами
- E.** Петит

327. Школярка, правша, сидить за партою із зниженою диференцією. Яке відхилення може розвинути у неї?

- A.** Лівосторонній сколіоз *
- B.** Кіфотична осанка
- C.** Лордотична осанка
- D.** Поясничний лордоз
- E.** Правосторонній сколіоз

328. Робоча поза учня 1-го класу характеризується наступними ознаками: відмінність меблів відповідає висоті вільно опущеної руки над сидінням, глибина сидіння відповідає 2/3 довжини стегна, висота сидіння на 3 см більше довжини гомілки із стопою. Чи відповідають параметри меблів антропометричним показникам дитини?

- A.** Знижена диференція *
- B.** Відповідає
- C.** Завищена диференція
- D.** Збільшена глибина сидіння
- E.** Зменшена глибина сидіння

329. Робітники ВТК здійснюють візуальний контроль якості годинних механічних виробів на конвеєрі із застосуванням оптичних приладів. Щільність робочого дня досягає 96%. Умови праці та ергономічна забезпеченість робочих місць відповідають гігієнічним вимогам. При медичному огляді працівники пред'являли скарги на підвищену втомлюваність,

сонливість, підвищення АТ, зниження здатності концентрувати і розподіляти увагу, подовження латентного періоду зоро-моторної реакції. Ці зміни можна зв'язати із:

- A. Монотонією *
- B. Особистою відповідальністю за виконувану роботу
- C. Високою щільністю робочого часу
- D. Навантаженням на зоровий аналізатор
- E. Роботою з оптичними приладами

330. Робота водіїв великих вантажних машин пов'язана з постійним перебуванням у робочій позі сидячи, нервово-емоційною напругою. На водіїв діє несприятливий мікроклімат (літня температура повітря досягає 35-39⁰С, зимова – близько 2-7⁰С, швидкість руху повітря 0,1-0,8 м/с в різні періоди року). Шум, загальна і локальна вібрація перевищують ГДР. Розвиток якої професійної патології найбільш ймовірна у водіїв?

- A. Радикулопатія *
- B. Перегрівання
- C. Ангіоневроз
- D. Сенсоневральна приглухуватість
- E. Вібраційна хвороба

331. У боксі інфекційного відділення витяжна вентиляція організована автономно на природній тязі с дефлектором, приплив – механічним збудженням з подачею повітря у коридор відділення. Оцініть правильність організації вентиляції у відділенні.

- A. Вентиляція організована правильно *
- B. Необхідне обладнання механічної витяжної вентиляції
- C. У боксі повинно бути природнє провітрювання
- D. Чисте повітря повинно подаватися безпосередньо в бокс
- E. Подача та витяжка повітря повинні організовуватися з коридору

332. Районний центр не каналізований, нечистоти збираються у вигрібних ямах дворових вбиралень. Для знезаражування нечистот районного центра потрібно використовувати:

- A. Поля асенізації *
- B. Поля зрошування
- C. Поля фільтрації
- D. Біологічні ставки
- E. Землеробні поля зрошування

333. У інфекційне відділення лікарні поступив хворий 28 років з діагнозом ящур. Захворювання у даного пацієнта імовірно всього, пов'язано із використанням у їжу:

- A. Молока *
- B. Творогу
- C. Сиру
- D. Яловичини
- E. Субпродуктів (печені)

334. При обстеженні класу загальноосвітньої школи проведено дослідження мікрокліматичних параметрів. Отримано такі результати: температура повітря – 25⁰С, відносна вологість – 40%, швидкість руху повітря – 0,5 м/с. Які показники, або показник потребує корекції?

- A. Температура повітря
- B. Відносна вологість повітря
- C. Швидкість руху повітря
- D. Температура та відносна вологість повітря
- E. Температура й швидкість руху повітря *

335. Вміст пилу цукрової тростини в повітрі робочої зони при виготовленні цукру перевищує ГДК в 4-6 разів. Робітники, які працюють у таких виробничих умовах скаржаться на постійний сухий кашель зранку і вдень з незначною кількістю мокротиння з прожилками крові, іноді кровохаркання, гострі напади задишки увечері, вранці і при фізичному напруженні. У хворих відзначають підвищення температури тіла до 39⁰С з лихоманкою увечері або зранку, виражену астенію, анорексію, швидку втрату маси тіла, іноді – дисфонію. Поліпшення настає (зі слів робітників) через тиждень після припинення контакту з чинником хвороби. Вказані ознаки характерні для пилу, який володіє дією:

- A. Алергенною *
- B. Фіброгенною
- C. Токсигенною
- D. Канцерогенною
- E. Мутагенною

336. Заплановано будівництво нової поліклініки в районі з близьким розташуванням машинобудівного заводу (2-й клас небезпеки). Визначити необхідну ширину санітарно-захисної зони між підприємством і поліклінікою:

- A. 500 м *
- B. 300 м
- C. 100 м
- D. 50 м
- E. 1000 м

337. Укажіть, які повинні бути мікрокліматичні умови в палаті для хворих із тяжкими опіками?

- A. Температура 22-25⁰С, відносна вологість повітря – 55%, швидкість руху повітря – 0,05 – 0,1 м/с *
- B. Температура – 20⁰С відносна вологість повітря – 40% швидкість руху повітря – 0,1 м/с
- C. Температура – 18⁰С відносна вологість повітря – 50% швидкість руху повітря – 1 м/с
- D. Температура – 15⁰С відносна вологість повітря – 60% швидкість руху повітря – 1 м/с
- E. Температура – 28⁰С відносна вологість повітря – 65% швидкість руху повітря – 0,5 м/с

338. Укажіть, яка найбільш оптимальна орієнтація вікон операційної за сторонами світу в умовах середніх широт (45-55⁰):

- A. Північ *
- B. Південь
- C. Південно-східна
- D. Південно-західна
- E. Західна

339. Укажіть, який повинен бути мінімальний об'єм вентиляції на 1-го хворого в терапевтичному відділенні лікарні:

- A. 40-50 м³ *
- B. 20-30 м³
- C. 10-15 м³
- D. 60-80 м³
- E. 80-100 м³

340. Дайте оцінку фізичного розвитку хлопчика 10 років, якщо згідно з графічним зображенням профілю фізичного розвитку довжина тіла дорівнює (+1,2 сигми), вага тіла – (-0,5 сигми), обвід грудної клітки – (+0,5 сигми).

- A. Вище середнього *
- B. Високий
- C. Низький
- D. Нижче середнього
- E. Середній

341. Вказати, до якої групи здоров'я треба віднести дитину, у якої під час поглибленого медичного огляду було виявлено хронічний гастрит у стані компенсації.

- A. 3 *
- B. 2
- C. 1
- D. 4

Е. 5

342. Робітник працює з неорганічними сполуками свинцю. Що з переліченого слід рекомендувати йому у раціон харчування?

- A.** Печені яблука *
- B.** Свіжі черешні
- C.** Виноград
- D.** Цукор
- E.** Тверді сири

343. Чоловік, 37 років, робочий залізорудної шахти при періодичному медогляді скаржитися на болі в грудях, сухий мокрий кашель, помірну задишку. Стаж роботи 6 років. Вміст сполук заліза в пилу робочої зони 50%. Рентгенологічно: виявлено дифузне розростання сполучної тканини по всіх легеневих полях. Розвиток якого професійного захворювання можливо у робочого?

- A.** Сидероз *
- B.** Силікоз
- C.** Талькоз
- D.** Силікатоз
- E.** Хронічний бронхіт

344. Хлопчик, 13 років, має відхилення у фізичному розвитку: маса тіла нижче середньої вікової норми. В анамнезі тубінфікування. При огляді окулістом поставлений діагноз міопія слабого ступеню. До якої групи здоров'я слід віднести дитину.

- A.** До другої *
- B.** До третьої
- C.** До першої
- D.** До п'ятої
- E.** До четвертої

345. У Японії при вживанні в їжу риби і ракоподібних виникає хвороба Мінамата. З якими хімічними сполуками пов'язана ця хвороба?

- A.** Сполуками кадмію
- B.** Сполуками метилртуті *
- C.** Сполуками селену
- D.** Сполуками свинцю
- E.** Сполуками міді

346. У населеному пункті після аварії на Чорнобильській АЕС і в даний час реєструється рівень радіації 16-20 мР/ч. Які рекомендації ви можете запропонувати для раціоналізації харчування та профілактики дії іонізуючого випромінювання на людей, що проживають у даному населеному пункті.

- A. Збільшення в раціоні кількості білка, продуктів, багатих клітковиною, пектиновими речовинами, кальцієм, калієм, селеном, вітамінами *
- B. Зменшення в раціоні кількості білків і жирів. Збільшення кількості мінеральних речовин і вітамінів
- C. Збільшення кількості бобових і злакових культур у раціоні
- D. Збільшення в раціоні кількості білка, жирів, крохмалю, заліза, цинку, йоду, фосфора, вітамінів
- E. Збільшення в раціоні кількості білків, жирів і вітамінів, обмеження надходження мінеральних солей

346. Дайте гігієнічну оцінку природного освітлення операційної за показником світлового коефіцієнту

- A. 1:2 – 1:3 *
- B. 1:4 – 1:5
- C. 1:6 – 1:8
- D. 1:8 – 1:10
- E. 1:10 – 1:12

347. Найменший рівень освітленості (Лк) з використанням люмінесцентних ламп в операційних становить:

- A. 400 *
- B. 300
- C. 200
- D. 100
- E. 75

348. Необхідна кратність повітряобміну за 1 годину у приміщеннях для санітарної обробки хворих становить:

- A. +3 -5 *
- B. +1,5 -2
- C. -0 +5
- D. -5 +0
- E. +2 -2

349. При обстеженні земельної ділянки лікарні встановлено, що ця ділянка міститься з навітряного боку і на значній відстані від джерел, які забруднюють повітря. Рівень звуку в денний час 50 дБ, у нічний – 30 дБ. На одне ліжко приходить 150 м² території. Який показник не відповідає гігієнічним нормативам?

- A. Рівень звуку в денний час *
- B. Рівень звуку в нічний час
- C. Розміщення земельної ділянки з навітряного боку
- D. Розрахунок земельної території в залежності від кількості ліжок у

лікарні

Е. Усі показники не відповідають

350. При обстеженні класу загальноосвітньої школи проведено дослідження мікрокліматичних параметрів. Отримано наступні результати: температура повітря – 25°C, відносна вологість – 40%, швидкість руху повітря – 0,15 м/с. Які показники, або показник потребує корекції?

- А. Температура повітря *
- В. Відносна вологість повітря
- С. Швидкість руху повітря
- Д. Температура та відносна вологість повітря
- Е. Швидкість руху повітря та температура повітря

351. При визначенні показників природного освітлення робочого місця в класі загальноосвітньої школи встановлено, що кут падіння сонячних променів складає 27°, кут отвору – 3°, СК – 1:4, КПО – 1,5%, коефіцієнт заглиблення – 2. Який показник не відповідає гігієнічним нормативам?

- А. Коефіцієнт природної освітленості
- В. Кут отвару *
- С. Світловий коефіцієнт
- Д. Коефіцієнт заглиблення
- Е. Кут падіння

352. При вивченні розкладу уроків учнів 8-го класу загальноосвітньої школи встановлено: кількість уроків протягом тижня – 30, у понеділок перший урок – математика, другий – іноземна мова, 3 – фізика, всього 6 уроків. Яке порушення має місце у розкладі уроків?

- А. Місце уроку математики у розкладі *
- В. Кількість уроків протягом тижня
- С. Кількість уроків протягом доби
- Д. Місце уроку іноземної мови у розкладі
- Е. Місце уроку фізики у розкладі

353. У палаті терапевтичного відділення було проведено вимірювання, необхідне для оцінки мікрокліматичних умов. Результати вимірювань: температура повітря становить 26°C, швидкість руху повітря – 0,6 м/с, відносна вологість повітря 81%. Дати загальну гігієнічну оцінку мікроклімату палати.

- А. Мікроклімат дискомфортний нагрівного типу з підвищеною вологістю і швидкістю повітря *
- В. Мікроклімат комфортний
- С. Мікроклімат дискомфортний нагрівного типу
- Д. Мікроклімат дискомфортний з підвищеною вологістю повітря
- Е. Мікроклімат дискомфортний з підвищеною швидкістю повітря

354. Яка повинна бути площа палати в інфекційному відділенні?

- A. 7,5 м² *
- B. 7,0 м²
- C. 6 м²
- D. 13 м²
- E. 10 м²

355. В обласній лікарні рентгендіагностичного кабінету, для створення радіаційної безпеки медичного персоналу використані захисні засоби типу екранів: просвинцьоване скло на екрані рентгенкабінету, велика і мала пересувні захисні ширми, нагрудний фартух з просвинцьованого матеріалу. Які ще засоби екранування необхідні.

- A. Захисні рукавиці з просвинцьованої гуми *
- B. Гумові чоботи з додатком свинцю
- C. Обмеження тривалості робочого дня
- D. Дистанційне управління рентгенапаратом
- E. Вказаних заходів досить

356. Який відсоток палат у секції лікарні повинен бути на чотири, два та одне ліжко?

- A. 60%, 20 %, 20% *
- B. 50%, 30%, 20%
- C. 40%, 40%, 20%
- D. 30%, 60%, 10%
- E. 70%, 20%, 10%

357. Пекарі хлібопекарного виробництва працюють в умовах високої температури повітря та інтенсивного теплового випромінювання. Для підвищення стійкості організму до несприятливого впливу цих шкідливих чинників виробничого середовища використовують:

- A. Вітамінні препарати *
- B. Молоко
- C. Пектин
- D. Лікувально-профілактичний раціон № 1
- E. Лікувально-профілактичний раціон № 3

358. Добовий раціон харчування дівчинки, віком 10 років, містить: вітамін В₁ – 1,2 мг, вітамін В₂ – 0,6 мг, вітамін В₆ – 1,4 мг, вітамін РР – 15 мг, вітамін С – 65 мг. При оцінці харчового статусу у дівчинки виявлено хейлоз, глосит, ангулярний стоматит, кон'юктивіт. З найбільшою вірогідністю у дівчинки має місце:

- A. В₂ – гіповітаміноз *
- B. В₁ – гіповітаміноз

- С. В₆ – гіповітаміноз
- Д. РР – гіповітаміноз
- Е. С – гіповітаміноз

359. При розслідуванні випадку харчового отруєння у лікаря ДУ «Обласний центр контролю та профілактики МОЗ України» виникла підозра, що отруєння викликано умовно патогенними мікроорганізмами. Які з перелічених збудників могли викликати отруєння?

- А. Ентеропатогенні серотипи кишкової палички *
- В. Гриби роду *Aspergillus*
- С. Гриби роду *Fusarium*
- Д. Ентеротоксичні стафілококи
- Е. *Cl.botulinum*

360. Хворий переніс гострий гепатит. Який з перелічених продуктів чи страв слід рекомендувати у його раціон?

- А. Мед *
- В. М'ясні та рибні бульйони
- С. Консерви рибні
- Д. Смажені страви
- Е. Жирне м'ясо

361. У селищі, що знаходиться в зоні добровільного відселення проведено радіометричний аналіз питної води з криниці. У результаті проведеного дослідження встановлено, що вміст радіонуклідів Sr-90 становить 3,7 Бк/л. Чи дозволяється використання даної питної води?

- А. Дозволяється *
- В. Заборонено
- С. Дозволяється вживати протягом 1 місяця
- Д. Дозволяється вживати в обмеженій кількості
- Е. Дозволяється вживати лише дорослому населенню

362. При обстеженні пацієнта виявлено симптоми: прогресуюча кволість, зниження працездатності, швидка фізична та психічна втомлюваність, відчуття мерзлякуватості та голоду, втрата маси тіла. Встановіть вид аліментарного захворювання.

- А. Білково-енергетична недостатність *
- В. Вітамінна недостатність
- С. Мінеральна недостатність
- Д. Недостатність ПНЖК
- Е. Недостатність харчових волокон

363. Дівчина, 15 років, 2 група здоров'я, у листопаді почала загартування, приймає холодний душ ранком (температура води 10⁰С). Проживає в

неопалювальній квартирі (температура повітря 12°C). Дайте рекомендації щодо здійснення загартування.

- A. Загартування припинити до початку опалення квартири і підвищення температури повітря до 20°C *
- B. Загартування проводити щодня, знижуючи температуру води на 2°C
- C. Загартування проводити щодня, увечері перед сном знижуючи температуру води на $0,5^{\circ}\text{C}$
- D. Загартування проводити щодня, знижуючи температуру води на 1°C
- E. Загартування проводити щодня, ранком знижуючи температуру води на 1°C

364. 15 річні дівчата на уроках праці переносять металоконструкції вагою 8 кг. Уроки праці здвоєні, тривалість їх по 45 хвилин. У розкладі поставлені на 4-5 уроці в середу. Які фактори в цьому випадку порушені?

- A. Маса металоконструкції більше допустимої *
- B. Уроки праці здвоєні
- C. Тривалість уроків праці
- D. Проведення уроків праці на 4-5 уроках
- E. Проведення уроків праці в середу

365. У хлопчика 8 років під час профілактичного медичного огляду визначені зміни кривизни хребта у фронтальній площині: праве плече опущене і стає як би плоским, кути лопаток знаходяться на різних рівнях за рахунок опущення правої лопатки, трикутники талії виражені по обидва боки, подовжні м'язи спини ліворуч утворюють м'язовий валик. Який вид постави виявлений у дитини?

- A. Сколіотична *
- B. Кіфотична
- C. Лордотична
- D. Сутулівата
- E. Виправлена

366. У атмосферному повітрі на відстані 700 м від промислового підприємства були присутні підвищені концентрації окису вуглецю та сірчаного газу. Яку дію мають ці речовини на організм населення?

- A. Комбіновану *
- B. Комплексну
- C. Незалежну
- D. Канцерогенну
- E. Сполучну

367. При плановому обстеженні школярів, у дівчинки 15 років виявлено порушення осанки у вигляді кіфозу. Який із перелічених факторів має

етіологічне значення для розвитку цієї патології?

- A. Неправильне розсажування дітей *
- B. Порушення режиму харчування
- C. Неправильна орієнтація вікон у класі
- D. Велика відстань робочого місця від дошки
- E. Підвищена температура повітря

368. Захворюваність карієсом серед мешканців населеного пункту складає 78%. Встановлено, що вода містить 0,1 мг/л фтору. Які профілактичні заходи варто здійснити?

- A. Фторування води *
- B. Чистити зуби
- C. Робити інгаляції фтору
- D. Застосовувати герметики
- E. Їсти більше овочів

369 У харчоблок лікарні доставлен знежирений кефір. На кришці фляги виставлена дата його зберігання до моменту доставки. Зазначте оптимальний термін (години) зберігання кефіру:

- A. 36 *
- B. 40
- C. 20
- D. 50
- E. 60

370. Дайте оцінку фізичного розвитку дівчинки 12 років за методом сигмальних відхилів, якщо показник ваги тіла дорівнює +0,5 сигми:

- A. Середній *
- B. Вище середнього
- C. Високий
- D. Низький
- E. Нижче середнього

371. Хворому з діагнозом інфаркт міокарду в перші 2 доби лікар призначив пиття 7-8 разів протягом дня по 50-75 г різних напоїв. Які із названих напоїв забороняється вживати хворому?

- A. Виноградний сік *
- B. Відвар шипшини
- C. Напівсолодкий чай
- D. Мінеральні лужні води без газу
- E. Рідкі киселі

372. В інструментальному цеху виробляється поверхнева заточка з використанням струмів високої частоти. Умови праці характеризуються

підвищенням граничних рівнів шуму, ЕМП, вмісту пилу (залізо, молібден, двоокис кремнію), зоровому напруженню. При обстеженні інструментальщик діагностує вегето-судинну дистонію, неврастенію, порушення ендокринної регуляції. Етіологічним фактором є:

- A. ЕМП *
- B. Шум
- C. Залізовмісний пил
- D. Молібденовмісний пил
- E. Двоокис кремнію

373. На молочній фермі були відібрані проби молока на вміст хлорорганічного пестициду ліндана. Розмір партії 1000 літрів. У токсикологічній лабораторії ДУ «Обласний центр контролю та профілактики МОЗ України» було виявлено, що вміст ліндана вище МДР в 4 рази. Дайте заключення про якість молока.

- A. Недоброякісне *
- B. Доброякісне
- C. Умовно-придатне
- D. Фальсифіковане
- E. Біологічно-цінний продукт

374. У робочого, 39 років, акумуляторщик, з'явилися раптові скарги на слабкість, втрату апетиту, схваткоподібні болі в животі без чіткої локалізації, нудоту. Об'єктивно: шкірні покриви сірого кольору, на яснах сірувато-лілова смужка, живіт м'який різко болючий. У крові – еритроцити з базофільною зернистістю, анемія. У минулому переніс виразкову хворобу шлунка. Спостерігаються запої 3–4 дні. Який найбільш вірогідний попередній діагноз?

- A. Сатурнізм (отруєння свинцем) *
- B. Гострий апендицит
- C. Перфорація виразки шлунку
- D. Гострий холецистит
- E. Хронічний алкоголізм

375. Дайте оцінку фізичного розвитку дівчинки 10 років за шкалою регресії, якщо показники ваги тіла та окружності грудної клітки знаходяться у межах ± 1 сигми.

- A. Гармонійний *
- B. Дисгармонійний
- C. Середній
- D. Низький
- E. Високий

376. Чоловік під час роботи в гарячому цеху раптово втратив свідомість. При

його обстеженні виявлено: температура тіла – $40,6^{\circ}\text{C}$, шкіра суха і гаряча, пульс і дихання пришвидшені. Сімейним лікарем встановлено діагноз: теплове ураження, важка форма. У результаті порушення якого механізму тепловіддачі виникає тепловий удар?

- A. Конвекція, кондукція, проведення та випаровування води *
- B. Конвекція та кондукція
- C. Випаровування води
- D. Випаровування води
- E. Конвекція

377. При проведенні періодичного медогляду слюсаря-складальника (працює на пайці деталей припаюванням) скарг на стан здоров'я не було. При поглибленому дослідженні виявлено ознаки астено-вегетативного синдрому, в крові – еритроцити з базофільною зернистістю і дещо підвищена кількість ретикулоцитів, в сечі – підвищений вміст дельта-амінолевулінової кислоти. Комплекс симптомів свідчить про початкову стадію хронічної інтоксикації:

- A. Свинцем *
- B. Марганцем
- C. Ртуттю
- D. Оловом
- E. Етанолом

378. У дівчинки, 10 років, рівень фізичного розвитку високий ($M+3,1\delta$) довжина тіла збільшилась за рік на 10 см (у два рази більше, ніж для її віку), кількість постійних зубів відповідає віковим величинам (20), розвиток вторинних статевих ознак випереджає вікові строки на три роки ($M_a, P, A_x, Menarche$). Випередження біологічного віку може бути в результаті:

- A. Ендокринних зрушень *
- B. Акселерації
- C. Складу раціону харчування
- D. Занять спортом
- E. Недоліків у гігієнічному вихованні

379. При вивченні умов праці робітників теплиць встановлено, що в період збирання врожаю завантаженість робочої зміни становить 85%. При вимірюванні параметрів мікроклімату одержані такі результати: температура повітря – 35°C , відносна вологість – 98%, швидкість руху повітря – 0 м/с. Переважно тепловіддача в цих умовах відбувається:

- A. Випроміненням *
- B. Кондукцією
- C. Конвекцією
- D. Випаровуванням

Е. Конвекцією та кондукцією

380. За якими показниками можна дати комплексну оцінку природної освітленості в класі, розміром 4,0x12,0 м, трьома вікнами 1,8x2,2 м кожне, верхній край яких знаходиться на відстані 2,5 м від підлоги.

А. СК, КГЗ, кут падіння *

В. КПО, кут падіння

С. СК, КГЗ

Д. Кут падіння, КГЗ

Е. СК, КГЗ, КПО

381. Хлопчик, 12 років, скаржиться на головний біль, запаморочення протягом останнього року. Хворів ГРВІ 5-6 разів протягом року. Об'єктивно: маса тіла 46 кг, довжина тіла – 156 см (у межах $M \pm 1\delta$). Правильного складу тіла, задовільного харчування, шкіра чиста. Хронічної патології не виявлено. До якої групи здоров'я відноситься хлопчик?

А. Друга *

В. Перша

С. Третя

Д. Четверта

Е. П'ята

382. Через 7-8 годин після обіду в учнівському таборі захворіло 15 дітей, у яких раптово з'явилися такі скарги: нудота, блювота, пронос, загальна слабкість, судоми, температура тіла до 37,2–37,8⁰С. Протягом двох днів хворі одужали. Обід був приготовлений поваром, який страждає стоматитом. Який найбільш імовірний діагноз?

А. Стафілококовий токсикоз *

В. Сальмонельоз

С. Ботулізм

Д. Афлотоксикоз

Е. Протеоз

383. В учня, 8 класу, після травми відзначається різка атрофія всіх м'язів лівої руки, тонус яких різко знижений, активні рухи збережені тільки в лівому суглобі, ступня учня деформована. Опорна функція лівої ноги відсутня, опорна функція правої ноги збережена. Хлопчик носить ортопедичне взуття. До якої групи фізичного виховання можна віднести хлопчика?

А. Спеціальна *

В. Основна

С. Додаткова

Д. Інша

Е. Підготовча

384. Дільничному лікарю доручили підготувати план проведення комплексу лікувально-профілактичних заходів серед населення на підпорядкованій території. Які заходи він повинен внести в цей план щодо первинної профілактики захворювань?

- A. Попередження виникнення захворювань *
- B. Направлення хворих на санаторне лікування
- C. Заходи щодо підвищення якості життя хворих
- D. Заходи щодо покращання умов життя хворих
- E. Попередження ускладнень хвороби

385. У школі після проведення поглибленого медичного огляду в п'ятому класі діти розподілені за групами здоров'я. До якої групи здоров'я слід віднести дітей, які мають функціональні, морфологічні відхилення, функціональні відхилення після перенесених захворювань, та тих, що часто хворіють?

- A. 2 *
- B. 1
- C. 3
- D. 4
- E. 5

386. В учня, 4 класу, виявлено різко дисгармонічний фізичний розвиток. Хлопчик страждає хронічним бронхітом у стадії компенсації. Впродовж року гострими захворюваннями він не хворів. До якої групи здоров'я відноситься хлопчик?

- A. 3-ої *
- B. 1-ої
- C. 2-ої
- D. 4-ої
- E. 5-ої

387. Умови праці працівників парникового господарства характеризуються несприятливим мікрокліматом: температура повітря становить 31°C , температура огорожень – 23°C , відносна вологість – 95%, швидкість руху повітря – 0,2 м/с. Укажіть ефективний шлях віддачі тепла тілом працівників за цих умов?

- A. Радіація *
- B. Конвекція
- C. Кондукція
- D. Випаровування поту
- E. Випаровування вологи з видихуваним повітрям

388. При обстеженні групи дітей, що мешкають на одній території, виявлені загальні симптоми захворювання: гіпофункція і дифузне збільшення

щитоподібної залози, залізодефіцитна анемія, низькі показники фізичного розвитку, порушення окостеніння кісток і статевого дозрівання, зниження розумової працездатності та імунобіологічної реактивності організму, затримка в рості тощо. Нестача якого мікроелементу у продуктах або питній воді може бути причиною цього стану?

- A. Фтор
- B. Мідь
- C. Нікель
- D. Йод *
- E. Цезій

389. Хворого госпіталізовано в лікувально-профілактичний заклад з діагнозом: виразкова хвороба шлунку у фазі загострення. Яка гастроентерологічна дієта використовується у якості харчового лікувального фактора в комплексній терапії?

- A. №1 *
- B. №2
- C. №3
- D. №4
- E. №5

390. Оператор автокамерної лінії шинного заводу працює стоячи, нахилившись на кут більше 30° 400 разів за зміну, енерговитрати при цьому дорівнюють 25 Вт. Під час праці у оператора зростає пульс (106/хв.). У кінці зміни зменшується увага, знижується витривалість. Який з показників найбільш імовірно свідчить про важкість праці?

- A. Витрати енергії *
- B. Частота пульсу
- C. Нахил корпусу
- D. Робоча поза
- E. Зниження витривалості

391. У відділення інтенсивної терапії і реанімації доставлено водія з різко вираженою загальною інтоксикацією організму, гепаторенальною недостатністю та з підвищеним рівнем трансаміназ у крові. Встановлено, що 3 доби тому хворий з'їв куплені на трасі гриби, після чого через 12 годин у нього з'явилися ознаки захворювання. Які гриби найбільш імовірно викликали харчове отруєння?

- A. Бліда поганка *
- B. Рядовка тигрова
- C. Мухомор червоний
- D. Строчок звичайний

Е. Гриб-парасолька

392. Щоб ультрафіолетова радіація забезпечувала максимальний оздоровчий вплив лікарю необхідно визначити біологічну дозу. Біодозиметр був закріплений в області нижньої третини живота дитини, що приймала сонячну ванну. Тривалість опромінення шкіри у першому віконці складала 2 хв., у другому – 3 хв., у третьому – 4 хв., у четвертому – 5 хв., у п'ятому – 6 хв., у шостому – 7 хв. Через 8 годин після опромінення медична сестра виявила на шкірі дві червоні смужки. Визначте біологічну (еритемну) дозу ультрафіолетового випромінювання.

- A.** 6 хвилин *
- B.** 30 секунд
- C.** 3 хвилини
- D.** 5 хвилин
- E.** 10 хвилин

393. Щоб ультрафіолетова радіація забезпечувала максимальний оздоровчий вплив лікарю необхідно визначити біологічну дозу. Біодозиметр був закріплений в області нижньої третини живота дитини, що приймала сонячну ванну. Тривалість опромінення шкіри у першому віконці складала 1 хв., у другому – 2 хв., у третьому – 3 хв., у четвертому – 4 хв., у п'ятому – 5 хв., у шостому – 6 хв. Через 8 годин після опромінення медична сестра виявила на шкірі в ділянці нижньої третини живота три червоних смужки. Визначте профілактичну (антирахітичну) дозу ультрафіолетового випромінювання.

- A.** 30 секунд *
- B.** 60 секунд
- C.** 2,5 хвилини
- D.** 5 хвилин
- E.** 10 хвилин

394. При періодичному медичному огляді взяті на диспансерний облік група робочих, які страждають хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту. Який вид обробки їжі протипоказаний цим хворим?

- A.** Жарення *
- B.** Варення
- C.** Тушкування
- D.** Запікання
- E.** Бланшування

395. Здійснюючи медичний контроль за трудовим навчанням школярів 6-го класу лікар школи встановив: уроки в столярній майстерній проводяться у п'ятницю, четвертим і п'ятим уроком, загальної тривалості 90 хв, моторна

щільність 1-го уроку – 69%, 2-го – 65%. Чи відповідає гігієнічним вимогам організація уроку праці?

- A. Відповідає вимогам *
- B. Не відповідає за тривалістю занять
- C. Не відповідає моторній щільності 1-го уроку
- D. Не відповідає моторній щільності 2-го уроку
- E. Не відповідає за спареністю уроків

396. У підготовчій групі дитячого комбінату після фізкультурного заняття проведено урок математики, тривалістю 30 хв. На 15-й хвилині у більшості дітей з'явилися ознаки втоми. Фізкультхвилинка проведена на 17-й хвилині заняття. У розкладі урок математики стоїть третім. Що є провідною причиною позначеної динаміки втоми?

- A. Розклад занять *
- B. Тривалість занять
- C. Попередні заняття
- D. Фізкультхвилинка
- E. Умови занять

397. Аналізуючи результати періодичного медичного огляду робітників-шліфувальників художнього скла, було виявлено, що у 40% робітників з тривалим стажем у віці 30-45 років встановлений неврит ліктювого нерва, у 21% – вегетативно-чутливий поліневрит, у 12% – вегетоміофасцит верхніх кінцівок. Робітники шліфують вироби за допомогою обертального абразивного диска. З дією якого несприятливого фактора пов'язані дані патології?

- A. Вібрація *
- B. Несприятливий мікроклімат
- C. Пил
- D. Шум
- E. ЕМП

398. При профогляді виділено чотири групи робітників: здорові, групи ризику, хворі з хронічними неспецифічними захворюваннями та робочі зі шкідливими умовами праці. Яким харчуванням повинні бути забезпечені робітники зі шкідливими умовами праці?

- A. Лікувально-профілактичним *
- B. Раціональним
- C. Профілактичним
- D. Дієтичним
- E. Лікувальним

399. Основний енергетичний обмін чоловіка з масою тіла 70 кг становить 1700 ккал. Витрати енергії на різні види діяльності досягають 930 ккал. При встановленні добових енергетичних витрат слід додатково врахувати:

- A. 170 ккал. *
- B. 85 ккал.
- C. 255 ккал.
- D. 340 ккал.
- E. 425 ккал.

400. Хворий скаржиться на зниження працездатності, підвищену втомленість. Об'єктивно: набряклі розрихлені ясна, на шкірних покривах фолікулярний гіперкератоз на фоні відсутності сухості шкіри. Які дослідження найбільш доцільно провести для уточнення діагнозу?

- A. Сечової екскреції вітаміну С *
- B. Темнової адаптації
- C. Резистентності шкірних капілярів
- D. Вітамін А в сироватці крові
- E. Сечової екскреції вітаміну В₁

401. При профогляді робітників заводу була виявлена група осіб, які мають контакт з радіонуклідами та іонізуючим випромінюванням. У якості лікувально-профілактичного харчування ця група працівників повинна отримувати:

- A. Лікувально-профілактичний раціон №1 *
- B. Кисломолочні продукти і пектин
- C. Молоко в якості захисного продукту
- D. Вітамінні препарати
- E. Лікувально-профілактичний раціон №3

402. У міській лікарні на 500 ліжок накопичуються тверді побутові відходи, у тому числі: залишки їжі, перев'язувальний матеріал та ін. Визначте оптимальний варіант методу знешкодження цих відходів.

- A. Спалювання *
- B. Компостування
- C. Вивезення на удосконалені звалища
- D. Закладка в біотермічні камери
- E. Вивезення на сміттеутилізаційну станцію

403. У хворої на поліартрит напередодні різкої зміни погоди з'явилися скарги на задишку, ломота в кістках, головний біль та біль у ділянці серця, шкірні висипання, білок і кров у сечі, підвищення температури тіла. Який клінічний симптом, крім задишки, серцевих та головних болей, найбільш метеозалежний?

- A. Ломота в кістках *

- В.** Шкірні висипання
- С.** Білок у сечі
- Д.** Підвищення температури тіла
- Е.** Гематурія

404. Випадок харчового отруєння характеризувався вираженою клінічною картиною ботулізму. Напередодні всі хворі вживали в їжу яечню, борщ, котлети, овочеві консерви, абрикосове варення, морозиво. Який продукт найбільш ймовірно викликав отруєння?

- А.** Овочеві консерви *
- В.** Котлети
- С.** Морозиво
- Д.** Варена ковбаса
- Е.** Варення

405. Міська лікарня складається з головного корпусу, в якому розміщені хірургічне і терапевтичне відділення та декілька менших будинків, які призначені для інфекційного, пологового та дитячого відділень. Визначити систему будівництва лікарні.

- А.** Змішана *
- В.** Централізована
- С.** Децентралізована
- Д.** Централізовано-блочна
- Е.** Казармена

406. Робітники працюють в умовах високих рівнів запиленості. Для виникнення професійних пилових захворювань мають значення хімічні та фізичні властивості аерозолів пилу. Яка головна хімічна властивість аерозолів пилу?

- А.** Дисперсність
- В.** Вміст вільного діоксиду кремнію *
- С.** Електрозарядженість
- Д.** Розчинність
- Е.** Іонізація

407. У лісовому літньому санаторії дітям з метою загартування організму проводять різні процедури. Вкажіть, яка з нижчеперелічених процедур є найбільш загартовуючою?

- А.** Контрастний душ *
- В.** Ранкова гімнастика на свіжому повітрі
- С.** Гігієнічний душ
- Д.** Прогулянка на свіжому повітрі
- Е.** Ванна з гідромасажем

408. При плановому обстеженні школярів у дівчинки 13 років виявлено

порушення осанки у виді кіфозу. Який із перелічених факторів має етіологічне значення для розвитку цієї патології?

- A. Неправильний розмір парти *
- B. Порушення режиму харчування
- C. Неправильна орієнтація вікон у класі
- D. Велика відстань робочого місця від дошки
- E. Підвищена температура повітря

409. При визначенні параметрів мікроклімату в палаті загальносоматичного відділення встановлено: температура повітря 21⁰С, відносна вологість 55%, швидкість руху повітря 0,65м/сек., добовий перепад температури повітря 3⁰С. Який із перерахованих показників мікроклімату не відповідає гігієнічним нормативам?

- A. Швидкість руху повітря *
- B. Вологість повітря
- C. Температура повітря
- D. Добовий перепад температури повітря
- E. Всі відповіді правильні

410. Мікроклімат відповідного приміщення характеризується наступними його параметрами: температура повітря – 40⁰С; відносна вологість – 70%; швидкість руху повітря – 0,1 м/с; радіаційна температура – 80-90⁰С. Позначте найбільш вірогідний патологічний стан організму, що може виникнути в даних мікрокліматичних умовах:

- A. Загальна гіпертермія (тепловий удар) *
- B. Місцева гіпертермія
- C. Зниження працездатності
- D. Зрушення фізіологічного стану в системі кровообігу
- E. Зрушення фізіологічного стану з боку дихальної системи

411. Дитячий дошкільний заклад знаходиться поблизу автомагістралі, вміст оксиду вуглецю в повітрі якої, перевищує ГДК у 3-4 рази. Що необхідно визначити в крові дітей з метою виявлення шкідливого впливу забруднення повітря?

- A. Карбоксигемоглобін *
- B. Карбогемоглобін
- C. Метгемоглобін
- D. Гемоглобін
- E. Редукований гемоглобін

412. Робітник, віком 35 років, скаржиться на порушення больової і тактильної чутливості, біль у кінцевих фалангах пальців, що виникає після роботи. З

анамнезу відомо, що на підприємстві працює з механічними приладами. Який найімовірніший діагноз?

- A.** Вібраційна хвороба *
- B.** Гіповітаміноз вітаміну В₁
- C.** Шумова хвороба
- D.** Кесонна хвороба
- E.** Синдром Рейно

413. Мікроклімат виробничого приміщення характеризується такими показниками: середня температура повітря – +32⁰С, радіаційна температура – +33⁰С, відносна вологість повітря – 70%, швидкість руху повітря – 3 м/сек. Який основний шлях тепловіддачі за таких мікрокліматичних умов.

- A.** Випаровування *
- B.** Випромінювання
- C.** Випромінювання та конвекція
- D.** Кондукція
- E.** Конвекція

414. У пацієнта, віком 42 років, виявлено захворювання легень, яке супроводжується кашлем з виділенням мокротиння, задихою, за грудинним болем, субфебрильною температурою і зниженням працездатності. Установлено, що робітник працює на підприємстві, у повітрі робочої зони якого концентрація діоксиду кремнію перевищує ГДК утричі. Яке професійне захворювання найімовірніше виникло у пацієнта?

- A.** Силікоз *
- B.** Силікатоз
- C.** Сидероз
- D.** Антракоз
- E.** Алюміноз

415. У пацієнта виявлено енцефалопатію, поліневропатію, порушення порфіринового обміну. У загальному аналізі крові спостерігається: базофільна зернистість еритроцитів. Функція нирок та печінки порушена. Отруєння яким металом спричинило таку клінічну симптоматику?

- A.** Свинцем *
- B.** Марганцем
- C.** Кадмієм
- D.** Сріблом
- E.** Ртуттю

416. Пацієнт віком 60 років, звернувся до лікаря зі скаргами на загальну втомлюваність, серцебиття, задишку та втрату ваги. З анамнезу відомо, що протягом 5-ти років вживає алкоголь. Об'єктивно спостерігається: атрофія

м'язової тканини, болючість м'язів гомілки під час пальпації, помірно знижена больова та глибока чутливість у ділянці стоп і гомілок. Який найімовірніший діагноз?

- A. Бері-бері *
- B. Пелагра?
- C. Рахіт
- D. Скорбут
- E. Гемералопія

417. У десятимісячної дитини спостерігається акроціаноз, ціаноз слизових оболонок, тахікардія та задишка. З анамнезу відомо, що дитина з батьками проживає в населеному пункті з децентралізованим водопостачання. Перевищення концентрації якої сполуки у питній воді найімовірніше виникло захворювання у дитини?

- A. Нітратів *
- B. Кобальту
- C. Свинцю
- D. Миш'яку
- E. Алюмінію

418. Чоловік, віком 39 років, скаржиться на емоційну нестабільність, дратівливість, збудженість, відчуття страху, посіпування м'язів, аритмію серця, гіпертонічні кризи. Недостатність якої мінеральної речовини може спричинити такі розлади?

- A. Кальцію *
- B. Міді
- C. Йоду
- D. Магнію
- E. Заліза

419. Для водопостачання міста використовується поверхнева водойма. У процесі доочищення води проводять її коагулювання, відстоювання й фільтрування. Який обов'язковий метод водопідготовки відсутній у вказаній схемі?

- A. Знезараження *
- B. Фторування
- C. Знебарвлення
- D. Знезалізнення
- E. Дезодорація

420. Нормами радіаційної безпеки встановлюються три категорії осіб, які зазнають опромінювання. Який ліміт ефективної дози опромінення для осіб, що працюють з джерелами іонізуючих випромінювань?

- A. 20 мЗв *
- B. 15 мЗв
- C. 10 мЗв
- D. 5 мЗв
- E. 25 мЗв

421. Чоловік, віком 35 років, госпіталізовано до лікарні. Об'єктивно спостерігається: сильне потовиділення, слиновиділення, слъзотеча, профузний пронос, запаморочення, сплутаність свідомості, збудливість, марення, галюцинації, хитка хода. Із анамнезу відомо, що нещодавно збирав гриби в лісі. Споживання яких грибів чи рослин викликало харчове отруєння?

- A. Блідої поганки *
- B. Мухоморів
- C. Беладони
- D. Несправжніх опеньок
- E. Строчків

422. Під час обстеження пацієнта лікар встановив зниження імунітету, кардіоміопатію, гіпотиреоз, атеросклероз, порушення функції печінки. На основі вказаних симптомів встановлено попередній діагноз: хвороба Кашина-Бека. Дефіцит якого мікроелемента спостерігається у разі цього захворювання?

- A. Селену *
- B. Міді
- C. Заліза
- D. Цинку
- E. Нікелю

423. Радіонукліди, що надходять різними шляхами в організм людини, мають природну властивість вибірково або переважно накопичуватися в окремих органах і тканинах. Завдяки цій властивості їх використовують у медичній практиці для діагностики і лікування низки захворювань. Який радіонуклід переважно накопичується у печінці?

- A. Стронцій -90 *
- B. Марганець-64
- C. Цезій-137
- D. Телур-125
- E. Йод-131

424. У населення реєструються випадки остеопорозу кісток дистальних відділів кінцівок. За результатами лабораторних аналізів питної води виявлено: хлориди – 35 мг/м³, сульфати – 300 мг/м³, стронцій – 5 мг/м³, фтор – 1,0 мг/м³. Наявність якого хімічного елементу у воді спричиняє остеопороз кісток?

- A. Сульфатів *

- В.** Хлоридів
- С.** Фтору
- Д.** Стронцію
- Е.** Йоду

425. На робочому місці працівника з виробництва коксу концентрація пилу перевищує ГДК у 15 разів. Працює на цьому виробництві протягом 20 років. Під час проведення періодичного медичного огляду у нього виявлено клінічні ознаки пневмоконіозу, а під час рентгенологічного дослідження легень виявлено зміни, що характерні для цієї хвороби. Який вид пневмоконіозу найімовірніше виник у цього працівника?

- А.** Антракоз *
- В.** Сидероз
- С.** Азбестоз
- Д.** Бісиноз
- Е.** Силікатоз

426. Робітник, віком 52 років, скаржиться на сухий кашель, задишку під час фізичного навантаження. Відомо, що протягом 25 років працює в доменному цеху з виплавки сталі. За результатами рентгенологічного дослідження легень виявлено: численні рентгеноконтрастні вузлики діаметром до 3 мм на тлі посиленого легеневого малюнка. Який найімовірніший діагноз?

- А.** Сидероз *
- В.** Антракоз
- С.** ХОЗЛ
- Д.** Саркоїдоз
- Е.** Туберкульоз

427. Під час проведення медичного огляду лікар виявив групу студентів зі скаргами на часті захворювання верхніх дихальних шляхів, сухість шкіри та гіперкератоз, зниження гостроти сутінкового зору. Який патологічний стан найімовірніше спостерігається у студентів?

- А.** Гіповітаміноз А *
- В.** Гіповітаміноз С
- С.** Гіповітаміноз В₁
- Д.** Астигматизм
- Е.** Міопія

428. В інфекційному відділенні міської лікарні було проведено бактеріологічне дослідження повітря. Який прилад використано для відбору повітря для визначення мікробного забруднення закритих приміщень?

- А.** Апарат Кротова *
- В.** Електроаспіратором

- C. Барометром-анероїдом
- D. Люксметром
- E. Гігрографом

429. Пацієнт, віком 35 років, скаржиться на кашель і задишку під час фізичного навантаження впродовж останніх 4 років. Із анамнезу відомо, що пацієнт 14 років працює у ливарному цеху, де концентрація кварцевого пилу в 4 рази перевищує ГДК. Під час аускультатії встановлено: дихання ослаблене. Під час рентгенографії ОГК виявлено: емфізема, дрібноплямисті тіні на всіх легеневиx полях. Який найімовірніший діагноз?

- A. Силікоз *
- B. Хронічний бронхіт
- C. Азбестоз
- D. ХОЗЛ
- E. Туберкульоз легень

430. За годину після годування немовляти молочною сумішшю у дитини виникли такі симптоми захворювання: ціаноз губ, слизових оболонок, нігтів, обличчя, потім приєдналася нудота, посилене слиновиділення, біль у надчеревній ділянці, блювання, пронос. Лікар-педіатр виявив у дитини ознаки легенево-серцевої недостатності. Під час процесу розслідування встановлено, що молочна суміш приготована на воді, взятій із колодязя. Який найімовірніший діагноз?

- A. Нітратно-нітритна інтоксикація *
- B. Стафілококовий токсикоз
- C. Харчове отруєння хлорорганічними пестицидами
- D. Харчове отруєння важкими металами
- E. Харчова токсикоінфекція

431. Під час проведення медичного огляду дітей виявлено зниження працездатності, швидку втомлюваність, апатію, сонливість, кровоточивість ясен, підшкірні точкові крововиливи. Нестача якого вітаміну виявляється у обстежених дітей?

- A. C *
- B. B₆
- C. B₁
- D. K
- E. E

432. В операційній обласної клінічної лікарні проведено вимірювання мікрокліматичних показників. За результатами проведених досліджень виявлено: середня температура повітря – 23⁰C, відносна вологість повітря –

68%, швидкість руху повітря – 0,1 м/сек. Дайте гігієнічну оцінку мікроклімату операційної.

- А. Комфортний
- В. Дискомфортний охолоджувальний
- С. Дискомфортний з підвищеною швидкістю руху повітря
- Д. Дискомфортний з підвищеною вологістю *
- Е. Дискомфортний з низькою вологістю

433. Восьмирічний хлопчик перебуває на диспансерному обліку внаслідок наявності у нього хронічного бронхіту. До якої групи фізичного виховання належить дитина?

- А. Спеціальної *
- В. Додаткової
- С. Лікувальної
- Д. Підготовчої
- Е. Основної

434. Для оцінки рівня освітленості в навчальних приміщеннях розраховували відсоткове співвідношення природної освітленості горизонтальної поверхні у приміщенні до одночасної освітленості розсіяним світлом небосхилу під відкритим небом. Який показник розраховували?

- А. Коефіцієнт природного освітлення *
- В. Коефіцієнт відбиття
- С. Рівномірність освітлення
- Д. Коефіцієнт заглиблення
- Е. Світловий коефіцієнт

435. Що необхідно обладнати в приміщенні хімкомбінату для підтримання комфортного мікроклімату, де спостерігається постійне підвищення температури повітря та відносної вологості, що приводить до напруження процесів терморегуляції, зниження працездатності, головного болю, запаморочення, порушення функції серцево-судинної та ендокринної систем, підвищення температури тіла та шкіри і швидко виникає втома?

- А. Устаткування приміщення кондиціонером *
- В. Устаткування приміщення потужною витяжною вентиляцією
- С. Улаштування ефективною припливної вентиляції
- Д. Улаштування ефективною припливно-витяжною вентиляцією
- Е. Устаткування вхідних дверей приміщення повітряно-тепловою завісою

436. Яка ширина санітарно-захисної зони повинна бути між промисловим підприємством і лікувально-профілактичними закладами, якщо підприємство відноситься до ІУ класу за шкідливістю? У санітарній зоні розміщуються пожежне депо, заводські лазні, пральні, гаражі, склади, адміністративні та

торгові будинки. Всі названі об'єкти займають 57% загальної площі санітарно-захисної зони, площа забудови території складає 13%.

- A. 50 м
- B. 100 м *
- C. 300 м
- D. 500 м
- E. 1000 м

437. Терапевтичне відділення розміщено на другому поверсі 9-ти поверхової лікарні. Складається з двох палатних секцій, у кожній з яких розміщено по 30 ліжок. 60% палат – багатоліжкові і по 20% – одно- і дволіжкові палати для важкохворих і неспокійних хворих. Температура, відносна вологість і швидкість руху повітря відповідають гігієнічним нормам. Яка оптимальна відносна вологість у терапевтичному відділенні?

- A. 30-70%
- B. 30-80%
- C. 20-50%
- D. 20-40%
- E. 40-60% *

438. Під час патронажу лікар виявив у дитини симетричну шорсткість шкір, діарею, порушення нервової діяльності. Нестача яких харчових інгредієнтів є причиною такого стану?

- A. Нікотинова кислота, триптофан *
- B. Треонін, пантотенова кислота
- C. Фенілаланін, пангамова кислота
- D. Метіонін, ліпоєва кислота
- E. Лізин, аскорбінова кислота

439. При санітарно-гігієнічній оцінці стану ґрунту встановлено, що титр *perfringens* становить 0,01; колі-титр – 0,5; число яєць гельмінтів в 1 кг ґрунту – 9; число личинок і лялечок мух на 0,25 м² ґрунту – 7; санітарне число – 0,93. Оцініть санітарний стан ґрунту за комплексом отриманих показників.

- A. Чистий
- B. Мало забруднений *
- C. Забруднений
- D. Сильно забруднений
- E. Надзвичайно забруднений

440. У дволіжковій палаті терапевтичного відділення для дорослих, площею 14 м², вікно орієнтовано на південь, світловий коефіцієнт (СК) – 1:5, КПО – 1,25%. Загальне освітлення за допомогою ламп розжарювання – 40 лк. Дайте гігієнічну оцінку перебування хворих у палаті.

- A.** Сприятливі за всіма показниками, крім рівня загальної освітленості *
- B.** Несприятливі за всіма приведеними показниками
- C.** Сприятливі за всіма показниками, крім площі на 1 ліжко та орієнтації вікон
- D.** Сприятливі за всіма показниками, крім СК і КПО
- E.** Сприятливі за всіма приведеними показниками

441. Природне освітлення учбової кімнати здійснюється через вікна, з орієнтацією їх на південний схід. СК у класі складає 1:4, КПО – 2,5%, кут падіння сонячних променів – 38° , кут отвору – 19° , КЗ – 1:2. Загальне штучне освітлення учбової кімнати планується забезпечити світильниками з освітлювальною арматурою прямого світла (ЛД). Яке найменше значення освітленості в люксах, що відповідає гігієнічним вимогам до штучного освітлення для даного типу приміщень?

- A.** 300 лк *
- B.** 350 лк
- C.** 400 лк
- D.** 450 лк
- E.** 500 лк

442. У вечірній школі необхідно визначити рівень штучного освітлення. Який прилад використовується для визначення рівня штучного освітлення?

- A.** Психрометр
- B.** Актинометр
- C.** Люксометр *
- D.** Анемометр
- E.** Кататермометр

443. Джерелом централізованого господарчо-питного водопостачання населеного пункту є міжпластовий захищений напірний водоносний горизонт. Вода з підвищеною мінералізацією (до $1,5 \text{ г/дм}^3$, норма – $1,0 \text{ г/дм}^3$) та вмістом хлоридів (700 мг/дм^3 , ГДК – 350 мг/дм^3). Яка патологія може розвинути у населення при споживанні цієї води?

- A.** Гіпертонічна хвороба *
- B.** Нефрози
- C.** Ентероколіти
- D.** Гастрити
- E.** Жовчокам'яна хвороба

444. У людей, які не мають змоги повноцінно харчуватися, часто можуть спостерігатися петехіальні крововиливи на шкірі, крововиливи у внутрішні органи, кровоточивість ясен, розхитування зубів. З чим пов'язані такі симптоми і який механізм їх виникнення?

- A. З дефіцитом вітаміну К. Не синтезуються фактори згортання крові
- B. З дефіцитом вітаміну С. Не відбувається гідроксилювання проліну і лізіну та утворення колагену *
- C. З дефіцитом вітаміну К. Не синтезується колаген
- D. З дефіцитом вітаміну С. Не синтезуються фактори згортання крові
- E. З дефіцитом вітаміну Р. Не синтезується гіалуронова кислота

445. Який механізм тепловіддачі найбільш ефективно спрацьовує при перебуванні людини в умовах 90% вологості повітря і температури навколишнього середовища +35⁰С?

- A. Потовиділення *
- B. Радіація
- C. Теплопровідність
- D. Конвекція
- E. Кондукція

446. Хімічний аналіз води з криниці встановив наявність підвищених концентрацій азотовмісних солей, заліза і сульфатів. Який показник якості води є найбільш інформативним, що свідчить про свіже забруднення води органічними речовинами тваринного походження?

- A. NH₃ *
- B. NO₂
- C. NO₃
- D. Fe
- E. SO₄

447. Для визначення інтенсивності та дози ультрафіолетового випромінювання використовуються три методи: біологічний, фотохімічний і фотоелектричний. Біологічний метод оснований на визначенні еритемної або біологічної дози. У медичній практиці одиницею вимірювання ультрафіолетової радіації служить біодоза. Вона представляє собою ту найменшу кількість ультрафіолетової радіації, яка викликає на незагорілій шкірі ледь помітне почервоніння через 8-20 годин після опромінення. Її визначають за допомогою біодозиметра Горбачова і вона складає 600-800 мкВт/см². Чому дорівнює профілактична доза ультрафіолетового випромінювання, що попереджає розвиток рахіту?

- A. 600-800 мкВт/см²
- B. 450-550 мкВт/см²
- C. 200-400 мкВт/см²
- D. 75-100 мкВт/см² *
- E. 25-50 мкВт/см²

448. Величина еритемної дози, визначеної фотохімічним методом становить 8 мг/см²·год розведеної шавлевої кислоти. Яка величина фізіологічної дози?

- A. 0,8 мг розведеної щавлевої кислоти
- B. 1,0 мг розведеної щавлевої кислоти
- C. 1,5 мг розведеної щавлевої кислоти
- D. 4 мг розведеної щавлевої кислоти *
- E. 6 мг розведеної щавлевої кислоти

449. У зимовий період, з метою профілактики негативних наслідків ультрафіолетової недостатності, лікар школи-інтернату планує опромінення дітей ультрафіолетовими променями від лампи ЛЕ-30. Попередньо визначена еритемна доза забезпечується на рівні 4 хв на відстані 2 м від джерела. При якій тривалості (хв.) опромінення діти отримують необхідну дозу?

- A. 4
- B. 2
- C. 1
- D. 0,5 *
- E. 0,1

450. Для профілактики рахіту в дітей 4-х років в дитячому садочку проводиться кварцування. Яка доза ультрафіолетового випромінювання буде при цьому оптимальною?

- A. 1/16 еритемної дози
- B. 1/8 еритемної дози *
- C. 1/2-1/4 еритемної дози
- D. 1 еритемна доза
- E. 2 еритемні дози

451. При медичному обстеженні у дітей дитячого дошкільного закладу виявлено ознаки рахіту. Опромінення дітей ультрафіолетовими променями якої довжини (нм) сприятиме зменшенню цих явищ?

- A. 150-200
- B. 200-240
- C. 240-290
- D. 290-340 *
- E. 340-390

452. Заготівельниці автокамер працюють стоячи, нахилившись на кут 32° 300 разів за зміну. Одночасно спостерігають за 5 об'єктами. Тривалість робочих операцій – 2-4 сек. Активні дії займають 87% від тривалості зміни. За якими показниками, зазначеними у задачі, можна визначити монотонність праці?

- A. За кількістю нахилів (300 за зміну)
- B. За тривалістю виконання операції *
- C. За відсотком активної дії (87%)
- D. За кількістю об'єктів спостереження (5)

Е. За робочою позою

453. Оператор автокамерної лінії шинного заводу працює стоячи, нахилившись на кут більше 30° 400 разів за зміну, енерговитрати при цьому дорівнюють 25 Вт. Під час праці у оператора зростає пульс (106 уд/хв.). У кінці зміни зменшується увага, знижується витривалість. Який із показників найбільш імовірно свідчить про важкість праці?

- А. Частота пульсу
- В. Нахил корпусу *
- С. Витрати енергії
- Д. Робоча поза
- Е. Зниження витривалості

454. Яким повинно бути теплове самопочуття людини в житловій кімнаті, якщо температура повітря змінюється в межах $18-20^{\circ}\text{C}$, перепад у горизонтальному і вертикальному напрямках відповідно $2,0-2,5^{\circ}\text{C}$?

- А. Холодно
- В. Прохолодно
- С. Нормально *
- Д. Тепло
- Е. Жарко

455. Хронометражні спостереження за працею каменяра, який протягом робочого дня займається укладкою цегли на будівництві житлового будинку, показали, що час праці займає 80% робочої зміни, а 20% займають нерегламентовані перерви. Яка найбільш вагома причина швидкого розвитку втоми і низької працездатності каменяра?

- А. Велика концентрація молочної кислоти в м'язах
- В. Дефіцит кисню в м'язах
- С. Потужний потік імпульсів у ЦНС *
- Д. Накопичення в м'язах CO_2
- Е. Виснаження енергетичних ресурсів

456. У процесі роботи на конвеєрі робітниця пакує дитячі іграшки в картонні коробки. Тривалість однієї операції складає 20 секунд, вона містить 5 різноманітних елементів. Робота проводиться у позі сидячи. Суттєве зменшення рівня працездатності пакувальниці реєструється вже на початку 3-ї години праці. Чим можна пояснити таке швидке розвинення втоми?

- А. Монотонністю праці *
- В. Вимушеною робочою позою
- С. Гіподинамією
- Д. Впливом виробничого шуму
- Е. Впливом виробничої вібрації

457. При дослідженні працездатності програміста ЕОМ встановлено, що час простої зорово-моторної реакції збільшився у середині зміни на 30% по відношенню до рівня у кінці першої години праці. Укажіть, зміни в якій системі організму викликають виникнення стану втоми?

- A.** У м'язовій системі
- B.** У дихальній системі
- C.** У центральній нервовій системі *
- D.** У серцево-судинній системі
- E.** У периферійній нервовій системі

458. Робоче місце коректора типографії обладнане письмовим столом та кріслом із регульованими параметрами сидіння і спинки. Робочий день 8 годин. Рівень завантаженості робочого дня 96%. Розвиток якої професійної патології можливий у коректора?

- A.** Міопія *
- B.** Остеохондроз
- C.** Координаторний невроз
- D.** Варикозне розширення вен
- E.** Ішемічна хвороба серця

459. Для вивчення впливу діяльності на організм дітей застосовуються різні методи оцінки їх функціонального стану. Який найбільш придатний метод дає можливість одержати дані про рівень розумової працездатності (за швидкістю виконання роботи та її точністю) дитячого колективу?

- A.** Хронорефлексометрія
- B.** Коректурний метод *
- C.** Визначення тривалості ясного бачення
- D.** Динамометрія
- E.** Термометрія

460. При ремонті тракторів слюсар-механік виконує роботу потужністю 45 Вт, здійснює при цьому за зміну 256 нахилів тулуба під кутом більш, ніж 30°. Робота потребує зосередженості уваги протягом 89% часу зміни. У кінці роботи частота серцевих скорочень у слюсаря сягає 115 уд./хв., функція уваги послаблюється на 18%. Який із перерахованих показників характеризує напруженість праці і є ергономічним?

- A.** Довготривалість зосередження уваги *
- B.** Потужність зовнішньої роботи
- C.** Нахили тулуба
- D.** Частота пульсу
- E.** Функція уваги

461. Умови праці робітника будівельного підприємства характеризуються

роботою середньої важкості і помірної напруженості, дією охолоджуючого мікроклімату, пилу з вмістом діоксиду кремнію, їдкого лугу, шуму. Який лікар-спеціаліст повинен бути головним у комісії, що проводить періодичний медичний огляд робітників вказаної категорії?

- А. Терапевт *
- В. Офтальмолог
- С. Невропатолог
- Д. Дерматолог
- Е. Отоларинголог

462. У пресованому цеху важка фізична праця поєднується з несприятливими метеоумовами: температура повітря – 40-50⁰С, інтенсивне інфрачервоне випромінювання. Один із робітників знепритомнів. Лікар медпункту засвідчив: блідість обличчя, вологість шкіри, сильне потовиділення, поверхнєве дихання з ЧД – 50 за 1 хв., пульс 100 за 1 хв., слабкого наповнення, температура тіла – 39,9⁰С. Який найбільш імовірний діагноз у даному випадку?

- А. Гіпертонічна хвороба
- В. Сонячний удар
- С. Тепловий удар
- Д. Судомна хвороба *
- Е. Вегето-судинна дистонія

463. Для визначення впливу мікроклімату на функціональний стан організму дітей та підлітків досліджують фізіологічні показники напруження функцій органів і систем, які беруть участь у теплообмінних процесах: пульс, АТ, ЧД за 1 хв., температуру тіла, величину потовиділення за 1 хв., швидкість зорової та слухової реакції тощо. Який показник об'єктивно відображає напруження функції терморегуляції організму?

- А. Виділення поту за 1 хв.
- В. Температура тіла *
- С. Пульс і АТ
- Д. ЧД за 1 хв.
- Е. Швидкість зорової та слухової реакції

464. Під час аудіометричного дослідження слухової функції робітника-токаря встановлено, що наприкінці робочої зміни тимчасовий зсув порогу слухової чутливості становив 17 дБ на обидва вуха. Як можна оцінити функціональний стан слухового аналізатора робітника наприкінці робочого дня?

- А. Перевтома
- В. Приглухуватість
- С. Стомлення *
- Д. Адаптація

Е. Зниження слуху

465. Робітник заводу з виготовлення акумуляторів, 43 років, стаж роботи 17 років, був госпіталізований у зв'язку з різким болем у животі, відсутні випорожнення, крововтрати не було. Під час огляду живіт втягнутий, визначається різка болісність з переважною локалізацією в середній половині. Межі серця в нормі, тони чисті, АТ – 180/90 мм рт. ст., у крові: ер. – 4,8 г. $10^{12}/л$; Нв – 95 г/л; КП – 1,0; ретикулоцити – 40%; еритроцити з базофільною зернистістю – 60%; ШЗЕ – 10 мм/год. Встановлено діагноз: хронічна свинцева інтоксикація, виражена форма. Який механізм розвитку анемії при свинцевій інтоксикації?

- А. Велика втрата крові
- В. Дефіцит віт.В₁₂
- С. Пригнічення функції кровотворення
- Д. Недостатність заліза в організмі
- Е. Порушення синтезу порфіринів *

466. Оцінити умови та характер праці рудокопів, у яких внаслідок виробничого навантаження спостерігається тривале зниження працездатності, хоча відсутні ознаки захворюваності.

- А. Екстремальні
- В. Оптимальні
- С. Допустимі
- Д. Шкідливі і небезпечні *
- Е. Недопустимі

467. Який механізм є основним для підтримання температурного гомеостазу у працівника гарячого цеху з температурою повітря 37⁰С?

- А. Значне зменшення енергетичного обміну
- В. Збільшення випаровування при посиленні потовиділення *
- С. Збільшення теплопроведення
- Д. Збільшення тепловипромінювання
- Е. Зменшення теплопроведення

468. Визначити вид вібрації за джерелом виникнення, що діє на вальщиків лісу, які працюють з бензопилою (масою 15 кг) протягом 6 годин за робочу зміну. Вальщик працює стоячи, кистями рук стискає гумові рукоятки бензопили з силою 150-200 кг, які тримає на рівні попереку.

- А. Транспортно-технологічна
- В. Локальна *
- С. Технологічна А
- Д. Транспортна
- Е. Технологічна Б

469. За законодавством про працю, прийом на роботу осіб молодших 16 років не допускається. При влаштуванні на роботу підліткам представляється право заключати трудовий договір самостійно, без узгодження з батьками. Діючим законодавством заборонені наднормові роботи підлітків, робота у нічний час і у вихідні дні. Яка тривалість робочого дня для підлітків 16-18 років?

- A. 4 години
- B. 5 годин
- C. 6 годин *
- D. 7 годин
- E. 8 годин

470. Праця на радіолокаторній станції супроводжується впливом ряду негативних чинників, а саме: високої радіаційної температури до 50⁰C та високої відносної вологості в кабінах до 100%, шуму, вібрації, м'якого рентгенівського випромінювання, статичної електрики, сторонніх світлових імпульсів, високим нервово-емоційним напруженням, а також забруднюється повітря в кабінах станцій продуктами життєдіяльності людини і пилом, внаслідок чого виникають функціональні розлади серцево-судинної та нервової систем, шлунково-кишкового тракту, ендокринної системи, а найбільше уражаються органи, які багаті водою і слабо васкуляризовані. Який орган є критичним при дії ЕМП діапазону радіочастот?

- A. Око *
- B. Нирки
- C. Серце
- D. Шлунок
- E. Головний мозок

471. У робітника шахти із стажем роботи 17 років, на рентгенограмі легень виявлені зміни, які характерні для пневмоконіозу. Концентрація пилу на робочому місці 320 мг/м³, 15% з якого складає вільний двоокис кремнію. Яка ГДК пилу при такій концентрації вільного двоокису кремнію?

- A. 0,15 мг/м³
- B. 1 мг/м³
- C. 2 мг/м³ *
- D. 2-6 мг/м³
- E. 10 мг/м³

472. На хімічному заводі внаслідок аварії виникло гостре групове отруєння зі смертельним наслідком. Хто повинен очолити комісію для розслідування?

- A. Представник державного нагляду за охороною праці *
- B. Спеціаліст з профпатології управління охорони здоров'я
- C. Директор Центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України

D. Власник (керівник підприємства)

E. Представник профспілкової організації

473. Хворий, 20-ти років, поступив у лікарню на 9-й день хвороби. Захворювання пов'язує з вживанням недостатньо просмаженої свинини. Захворювання почалось з появи періорбітальних набряків, лихоманки. Об'єктивно: температура тіла – 38,5⁰С, обличчя одутле. Різко виражений набряк повік. Пальпація литкових м'язів різко болюча. В крові: гіперезинофілія. Яка етіологія захворювання?

A. Волосоголовці

B. Трихінели *

C. Ехінококи

D. Аскариди

E. Лептоспіри

474. Яке захворювання найбільш імовірно у шліфувальника заводу, який звернувся до лікаря зі скаргами на загальну слабкість, затерпання та сильними болями кінцевих фаланг пальців? При дослідженні чутливості – больової, тактильної і температурної виявлено незначні порушення.

A. Поліневрит

B. Хвороба Рейно

C. Шумова хвороба

D. Вібраційна хвороба *

E. Деформуючий артрит

475. Яке захворювання можливе у швачки-мотористки, яка звернулася до сімейного лікаря зі скаргами на болі в ділянці серця, загальну слабкість, зниження слуху та втомлюваність? Об'єктивно: блідість шкірних покривів, пульс – 80 уд./хв., АТ – 120/85 мм рт.ст. На аудіограмі виявлено зниження порогу слухової чутливості?

A. Вібраційна хвороба

B. Нейроциркуляторна дистонія

C. Хвороба Рейно

D. Неврит слухового нерва *

E. Порушення кісткової провідності

476. Який найбільш вірогідний діагноз у слюсаря-шліфувальника, який скаржиться на болі та оніміння у пальцях рук ввечері, серцебиття, слабкість. Хворіє 3 роки. Пальці кистей рук бліді, гіпергідроз долонь. Пульс – 96 уд./хв., АТ – 150/100 мм рт.ст., температура шкіри рук – 22⁰С, капіляроскопія – тло бліде, 8-10 капілярів у полі зору, артеріальне коліно звужене?

A. Вібраційна хвороба від локальної дії, 2 стадія *

- В.** Вібраційна хвороба від локальної дії, 1 стадія
- С.** Вібраційна хвороба від загальної дії, 2 стадія
- Д.** Вібраційна хвороба від локальної дії, 3 стадія
- Е.** Вібраційна хвороба від загальної дії, 1 стадія

477. З дією якого несприятливого чинника пов'язані дані періодичного медичного огляду робітників-шліфувальників художнього скла, якщо у 40% робітників спостерігається неврит ліктьового нерва, у 21% – поліневрит, у 12% – вегетоміофасцит верхніх кінцівок. Робітники шліфують вироби за допомогою обертального абразивного диска.

- А.** ЕМП
- В.** Вібрацією *
- С.** Несприятливим мікрокліматом
- Д.** Шумом
- Е.** Пилом

478. Який найбільш імовірний діагноз у бурильника зі стажем роботи 15 років, який звернувся до лікаря зі скаргами на ниючий біль та відчуття оніміння в кистях і передпліччях, зниження м'язової сили рук, порушення сну, дратівливість і зниження слуху, шкіра кистей синюшного відтінку, набряк кінчиків пальців, стертість шкірного малюнка, легка деформація міжфалангових суглобів, зниження тактильної, температурної та больової чутливості?

- А.** Вібраційна хвороба, зумовлена впливом локальної вібрації *
- В.** Хвороба Рейно
- С.** Ревматичний поліартрит
- Д.** Нейроциркуляторна дистонія
- Е.** Вібраційна хвороба, зумовлена впливом загальної вібрації

479. Які заходи профілактики є основними у механічному цеху, де робітники піддаються впливу високих рівнів шуму, який через 6-8 років роботи за професією може привести до сенсоневральної приглухуватості?

- А.** Заходи технологічного характеру *
- В.** Планувальні заходи
- С.** Заходи технічного характеру
- Д.** Заходи індивідуального захисту
- Е.** Заходи медичної профілактики

480. Праця в умовах впливу електромагнітних хвиль може викликати функціональні розлади певних систем організму. Які системи є найбільш вразливими при дії електромагнітних хвиль діапазону радіочастот?

- А.** Нервова і серцево-судинна системи *
- В.** Шлунково-кишковий тракт і дихальна система
- С.** Серцево-судинна і дихальна системи

D. Серцево-судинна система і водно-сольовий обмін

E. Нервова система і шлунково-кишковий тракт

481. Який лікар-спеціаліст повинен бути головним у комісії, який проводить періодичний медичний огляд робітників підприємства, що характеризується дією охолоджуючого мікроклімату, пилу з вмістом діоксиду кремнію, їдкого лугу (негашене вапно), шуму?

A. Терапевт

B. Офтальмолог

C. Невропатолог

D. Дерматолог *

E. Отоларинголог

482. Які найбільш ефективні заходи профілактики використовуються для попередження шкідливого впливу локальної вібрації на організм робітників машинобудівного заводу, де проводиться зачистка відливоч за допомогою шліфувальних машин, які спричиняють локальну вібрацію?

A. Використання рукавичок, що гасять вібрацію *

B. Проведення попередніх та періодичних медичних оглядів

C. Масаж кистей рук

D. Приймання теплих ванн для рук

E. Проведення санітарно-просвітницької роботи серед робітників

483. У механічному цеху фрезерувальник піддається дії високих рівнів шуму. Через 7-8 років роботи за фахом у нього може розвинути професійне захворювання – сенсоневральна приглухуватість. Які із запобіжних заходів являються найбільш вирішальними?

A. Заходи індивідуального захисту

B. Заходи медичної профілактики

C. Заходи технологічного характеру *

D. Заходи технічного характеру

E. Планувальні заходи

484. Що є підставою для діагнозу «Професійна приглухуватість» у робітника, який працює у ковальні в умовах високочастотного інтенсивного шуму, стаж роботи 12 років?

A. Результати дослідження стану внутрішнього вуха

B. Стаж роботи у даному виробництві

C. Характеристика шуму у даному виробництві

D. Результати дослідження показників ЦНС

E. Дані аудіометрії та умов виробництва *

485. За допомогою якого приладу проводиться дослідження рівня шуму у виробничих цехах?

- A. Актинометр
- B. Аналізатор спектру шуму
- C. Аудиометр
- D. Шумовібровимірювач *
- E. Піранометр

486. Який з профілактичних заходів є найбільш дієвим під час випробування авіаційних двигунів, де рівень аеродинамічного шуму складає 120 дБА?

- A. Застосування активних глушників *
- B. Встановлення двигуна на шумоізолюючий фундамент
- C. Точна підгонка деталей двигуна
- D. Рационалізація режиму праці та відпочинку
- E. Використання індивідуальних протишумних вкладишів

487. Чоловік 35 років, потрапив до лікарні з психозом, який виник після перенесеного отруєння чадним газом. Яка найбільш вірогідна дія отрути?

- A. Паратоксична
- B. Метатоксична *
- C. Синергізм
- D. Алергенна
- E. Селективна

488. Хворий Н., 39 років, 15 років працює на видобутку вугілля. Два роки відмічає болі в ділянці лопаток, періодичний кашель, задишку при фізичному навантаженні. Над легень перкуторно коробковий звук, сухі хрипи. На рентгенограмі – підсилення і деформація легеневого малюнка, переважно в середніх і нижніх відділах легень, невелика кількість вузликівих тіней 2-3 мм. Який діагноз у хворого?

- A. Хронічний пиловий бронхіт
- B. Силікотуберкульоз
- C. Силікоз 2 стадії *
- D. Синдром Хаммана-Річа
- E. Хронічний бронхіт, дифузний пневмосклероз

489. Хворий С., 43 років, тракторист, доставлений в клініку попутним транспортом. Відомо, що 3 години тому працював на складі з отрутохімікатами. Загальний стан хворого важкий. Відмічається різке звуження зіниць, тремор і судоми м'язів всього тіла, розлад функції сфінктера. В крові відмічається зниження активності холінестерази на 40%. Який діагноз найбільш імовірний у хворого?

- A. Гостре отруєння хлорорганічними сполуками
- B. Гостре отруєння фосфорорганічними сполуками *
- C. Гостре отруєння ртутьорганічними сполуками

D. Гостре отруєння миш'яковмісними сполуками

E. Гостре отруєння нітрофенольними сполуками

490. Через декілька годин після роботи з гранозаном у хворої з'явилися головний біль, нудота, блювота, гіперсалівація, металічний смак у роті, спрага, тремтіння рук. Загальний стан хворої середньої важкості. Хвора збуджена, пульс 80 уд/хв, ритмічний, АТ 140/90 мм.рт.ст. Діяльність серця ритмічна, тони звучні. В легенях везикулярне дихання. Живіт при пальпації дещо болючий в правому підребер'ї, печінка не збільшена. Яке отруєння найбільш імовірно у хворої?

A. Гостре отруєння фосфорорганічними сполуками

B. Гостре отруєння хлорорганічними сполуками

C. Гостре отруєння миш'яковмісними сполуками

D. Гостре отруєння ртутьорганічними сполуками *

E. Гостре отруєння нітрофенольними сполуками

491. Хвора М., 43 років, була знайдена непритомна у себе в квартирі, яка опалюється дровами, комин у печі був закритий, у кімнаті відчувався запах диму. Об'єктивно: хвора непритомна, шкіра та слизові вишневого кольору. Зіниці на світло не реагують, корнеальні і сухожилльні рефлекси відсутні, тонус м'язів знижений. Пульс 96 уд/хв, слабкого наповнення. Тони серця глухі, поодинокі екстрасистоли, АТ 90/60 мм рт.ст. У легенях у нижніх відділах поодинокі дрібнопухирчаті хрипи, частота дихання 28 уд. за хв. Ваш діагноз?

A. Гостре отруєння оксидом вуглецю *

B. Гостре отруєння хлором

C. Гостре отруєння сірчистим газом

D. Гостре отруєння метаном

E. Гостре отруєння бензолом

492. Робітник-поліграфіст, 53 років, звернувся до дільничного терапевта із скаргами на субфебрильну температуру, загальну слабкість, запаморочення та втрату апетиту. Об'єктивно: сірий відтінок обличчя, сіро-бузкова кайма на яснах. Зі сторони шлунково-кишкового тракту – постійні коліки в області епігастрію, періодичні закрепи. При дослідженні крові виявлено: анемію, базофільну зернистість еритроцитів, підвищену кількість гематопорфірину при аналізі сечі. Яке захворювання у пацієнта?

A. Хронічний гастрит

B. Отруєння свинцем *

C. Хронічний ентероколіт

D. Гіпохромна анемія

E. Вегето-судинна дистонія

493. У робочого шахти (забійник – 16 років, прохідник – 8 років; концентрація вугільно-кварцевого пилу на робочому місці 260-280 мг/м³, 15% з якого складає

вільний двоокис кремнію) на оглядовій рентгенограмі легень виявлені зміни, характерні для пневмоконіозу. Яка різновидність пневмоконіозу найвірогідніша в даному випадку?

- A.** Антрако-силікоз *
- B.** Карбоконіоз
- C.** Силікатоз
- D.** Антрако-силікатоз
- E.** Силікоз

494. Хворий, 47 років, працює на виробництві кремнієвих сплавів. 15 років скаржиться на сухий кашель, періодичний біль у грудній клітці, підвищену стомлюваність, пітливість. Об'єктивно: над легеньми ясний легеневий звук, дихання везикулярне. Рентгенограма: прозорість легневих полів не змінена, легеневий малюнок помірно посилений і деформований з обох сторін. У верхній долі правої легені – поліморфні вогнищеві тіні. Справа – невеликі плевродіафрагмальні звуки. Який найбільш вірогідний попередній діагноз?

- A.** Вогнищевий туберкульоз легень
- B.** Пневмосклероз
- C.** Силікоз
- D.** Силікотуберкульоз *
- E.** Хронічний бронхіт

495. Хворий, 39 років, акумуляторщик. Доставлений швидкою медичною допомогою у хірургічне відділення зі скаргами на різкі переміжні болі у животі, нудоту, блювання. В анамнезі: виразкова хвороба ДПК, але за останні 2 роки загострень не було. Виникнення болів пов'язує з прийомом алкоголю. Об'єктивно: пульс 60 у хв., тони серця чисті, дихання везикулярне. Живіт втягнутий, при пальпації розлита болючість, переважно навколо пупка. Симптоми подразнення очеревини негативні. Який найбільш імовірний попередній діагноз?

- A.** Гострий апендицит
- B.** Гострий панкреатит
- C.** Гострий холецистит
- D.** Перфорація виразки ДПК
- E.** Сатурнізм (свинцева колька) *

496. Чоловік, 48 років, хворіє на азбестоз. Скаржиться на задишку, нападоподібний кашель із виділенням слизово-гнійного харкотиння і прожилками крові, біль у грудній клітці. Об'єктивно: ціаноз обличчя і губ. Коробковий звук, справа – незначне притуплення в проекції середньої частки. Дихання жорстке, справа в аксиллярній ділянці сухі і вологі хрипи. Рентгенограма:

деформація судинно-бронхіального малюнка, корені легень розширені, щільні, ателектаз середньої частки справа. Яке ускладнення найбільш імовірно?

- A. Рак легень *
- B. Бронхоектатична хвороба
- C. Туберкульоз легень
- D. Інфаркт легень
- E. Гостра пневмонія

497. Під час гігієнічного обстеження ливарного цеху металургійного заводу в повітрі дільниці з набивки опок, який містить оксид силіцію у вільному вигляді, виявлено концентрацію пилу формувального ґрунту – 17 мг/м³. Який із пневмокніозів може виникнути в робітників у цих умовах?

- A. Багасоз
- B. Силікоз *
- C. Сидероз
- D. Антракоз
- E. Бісиноз

498. В умовах високого заповнення виникають професійні пилові захворювання – пневмокніози. Серед пневмокніозів найбільш поширеним і найбільш агресивним є силікоз, який виникає через 3-5 років роботи в умовах високої запиленості. Яка важлива складова частина пилу викликає дане захворювання?

- A. Вміст сірчистого ангідриду
- B. Вміст радіоактивних речовин
- C. Вміст вільного діоксиду кремнію *
- D. Вміст мікроорганізмів
- E. Вміст зв'язаного діоксиду кремнію

499. У малярному цеху приладобудівного заводу проводять пульверизаційне фарбування дрібних виробів нітролаками в спеціальних фарбильних камерах. Розчинник фарб містить суміш етилацетату і бутилацетату, а також бензол. У цеху також є дві сушильні камери і два столи для перевірки якості фарбування та ручного фарбування кистю. Які види вентиляції повинні бути використані в малярному цеху заводу?

- A. Аерація
- B. Припливно-витяжна
- C. Загальна припливна
- D. Місцева витяжна *
- E. Наскрізне провітрювання

500. У робітника шахти із стажем роботи 19 років, на рентгенограмі легень виявлені зміни, які характерні для пневмокніозу. Концентрація пилу на

робочому місці 420 мг/м^3 , 75% з якого складає вільний двоокис кремнію. Яка ГДК пилу при такій концентрації вільного двоокису кремнію?

- A. $0,15 \text{ мг/м}^3$
- B. 1 мг/м^3 *
- C. 2 мг/м^3
- D. $2-6 \text{ мг/м}^3$
- E. 10 мг/м^3

501. Чоловік, 35 років, потрапив до лікарні з психозом, який виник після перенесеного отруєння чадним газом. Яка найбільш вірогідна дія отрути?

- A. Паратоксична
- B. Метатоксична *
- C. Синергізм
- D. Алергенна
- E. Селективна

502. На якій віддалі від житлового масиву необхідно розміщувати спеціалізовані лікарні або комплекси, потужністю більше 1000 ліжок для перебування хворих протягом тривалого часу?

- A. 1000 м *
- B. 500 м
- C. 300 м
- D. 100м
- E. 50 м

503. Запропонуйте найбільш доцільний гастроентерологічний санаторій (курорт) з мінеральними водами для мешканця м. Ужгорода з діагнозом «Хронічний гастрит з підвищеною секреторною та кислотоутворюючою функцією шлунка з частими загостреннями, фаза ремісії».

- A. Санаторій «Поляна» *
- B. Санаторій у м.Миргород
- C. Санаторій у м.Друскінінкай (Прибалтика)
- D. Санаторій у м.Железноводськ
- E. Всі запропоновані санаторії

504. Жінка, яка мешкає у м. Хуст, має діагноз «Хронічний пієлонефрит у фазі ремісії, без гіпертензії та без порушень екскреції азоту нирками», отримує необхідну терапію у разі загострення. Запропонуйте найбільш доцільну місцевість з мінеральними водами для санаторно-курортного лікування хворих нефрологічного профілю.

- A. Санаторій у м.Моршин
- B. Санаторій у м.Єсентуки
- C. Санаторій у м.Железноводськ

D. Санаторій у м.Трускавець *

E. Санаторій Байрам-Алі (Середня Азія)

505. Основною складовою частиною хірургічного відділення є операційний блок, який складається з операційних і допоміжних приміщень. Є декілька варіантів розміщення операційного блоку. За першим варіантом, при кожному хірургічному відділенні є операційний блок, який розміщується у тупиковій зоні відділення або в окремому крилі будинку. Інший варіант, коли операційні блоки декількох хірургічних відділень об'єднуються в один операційний комплекс, який розміщується в окремому крилі або в спеціальній прибудові, що з'єднана із стаціонаром безпосередньо або критим переходом. Наявність операційного комплексу дозволяє більш ефективно використовувати складне і дороге устаткування і обладнати ряд загальних допоміжних приміщень, а також більш раціонально організувати роботу персоналу. Який варіант розміщення операційного блоку є найбільш оптимальний?

A. Розміщення в спеціальній прибудові *

B. Розміщення на верхньому поверсі

C. Розміщення разом з хірургічним відділенням

D. Розміщення на першому поверсі

E. Розміщення в окремому крилі будинку

506. Акушерське відділення розташоване у триповерховій будівлі. Перший поверх займає відділення патології вагітності, другий – відділення фізіології вагітності, третій – обсерваційне відділення. Всі поверхи сполучаються каналами витяжної вентиляції. Чи необхідне перепланування акушерського відділення?

A. Усунення відділення патології вагітності

B. Розташування обсерваційного відділення на першому поверсі

C. Розташування обсерваційного відділення на другому поверсі

D. Розташування відділення фізіології вагітності на третьому поверсі

E. Правильне розміщення всіх відділень *

507. Обласна інфекційна лікарня побудована за децентралізованою системою на околиці міста. Кожне відділення розміщується в окремому будинку (павільйоні). Складається з боксів на одне, два і три ліжка. Бокс має площу 27 м². Орієнтація вікон боксів на південні румби, світловий коефіцієнт – 1:5, КПО – 1,5%, кут падіння світлових променів і кут отвору відповідають гігієнічним нормам. На яку максимальну кількість ліжок розрахований бокс з вищевказаною площею?

A. 5

B. 4

C. 3

D. 2 *

E. 1

508. Загальна площа палати терапевтичного відділення становить 16 м². На яку максимальну кількість ліжок розрахована ця палата?

A. 3

B. 1

C. 2 *

D. 4

E. 5

509. Для профілактики внутрішньолікарняних інфекцій, які передаються повітряно-крапельним шляхом, в інфекційному відділенні плануються повні бокси. Вони складаються з палати, шлюзу та санвузла. Яка ще структурна частина повинна входити до складу повного боксу?

A. Санвузол

B. Маніпуляційна

C. Кабінет лікаря

D. Тамбур *

E. Медсестринський пост

510. При обстеженні опікового відділення для дорослих було встановлено, що у палаті з площею 28 м² знаходяться 4 ліжка. Яка мінімальна площа палати повинна бути у цьому відділенні?

A. 52 м²

B. 24 м²

C. 28 м²

D. 30 м²

E. 40 м² *

511. При проведенні поглибленого огляду шкільним лікарем було встановлено, що у семикласника 13 років середній фізичний розвиток за довжиною і масою тіла, а також окружністю грудної клітки, біологічний вік відповідає паспортному, функціональні показники серцево-судинної і дихальної систем у межах вікової норми. За останній рік двічі хворів ГРЗ, хронічних захворювань не було. До якої групи здоров'я можна віднести учня за сукупністю ознак здоров'я?

A. У

B. І

C. П *

D. Ш

E. ІУ

512. Через 2 дні після перенесеної ГВРІ учень 7-го класу звернувся до лікаря з проханням допуску для занять у спортивній секції. При обстеженні: зріст 168 см, маса тіла 57 кг, ОГК 85 см, щорічне збільшення довжини тіла 9 см, кількість постійних зубів 28, ЖЄЛ 2855 мл, м'язова сила правої руки 27,5 кг, лівої – 26,5 кг. Часто хворіє ГВРІ. Визначити групу здоров'я та групу фізичного виховання учня.

- A.** II група (здоровий, але із зниженою опірністю до захворювань) і підготовча *
- B.** I група (здоровий) і підготовча
- C.** II група (здоровий, але із зниженою опірністю до захворювань) і основна
- D.** I група (здоровий) і основна
- E.** III група (хронічно хворий в стадії компенсації) і підготовча

513. Хлопчик, 12 років, скаржиться на головний біль, запаморочення, хворів ГВРІ 5-6 разів протягом останнього року. Об'єктивно: маса тіла 46 кг, довжина тіла 156 см (у межах $M \pm 16$), правильного складу тіла, задовільного харчування, шкіра чиста. Хронічної патології не виявлено. До якої групи здоров'я відноситься хлопчик?

- A.** I
- B.** II *
- C.** III
- D.** IV
- E.** V

514. В учня 3 класу виявлено дисгармонійний фізичний розвиток. Хлопчик страждає хронічним бронхітом у стадії компенсації. Протягом року гострими захворюваннями не хворів. До якої групи фізичного виховання відноситься хлопчик?

- A.** Основна
- B.** Підготовча *
- C.** Спеціальна
- D.** Індивідуальна
- E.** Групова

515. Житель м. Ужгород, 58 років, хворіє на гіпертонічну хворобу I ступеня з частими гіпертонічними кризами. Отримує необхідну перманентну хіміо- та фізіотерапію. Яка місцевість, найбільш доцільна для санаторно-курортного лікування в кардіологічному санаторії цього жителя?

- A.** Санаторій на узбережжі Азовського моря
- B.** Санаторій в Криму на узбережжі Чорного моря
- C.** Санаторій «Шаян»

D. Місцевий кардіологічний санаторій (Карпати) *

E. Санаторій у Прибалтиці (м. Юрмала)

516. Для оцінки фізичного розвитку індивідуумів необхідно провести антропометричні вимірювання, а саме: морфологічні, функціональні, соматоскопічні, біологічні. Виберіть показники, які необхідні для оцінки фізичного розвитку індивідуумів за шкалою регресії.

A. Соматоскопічні

B. Функціональні

C. Морфологічні *

D. Біологічні

E. Функціональні і морфологічні

517. Для оцінки фізичного розвитку індивідуумів комплексним методом необхідно визначити морфологічні, функціональні, соматоскопічні та біологічні показники. Які показники вказують на рівень біологічного розвитку індивідуумів?

A. Зріст, маса тіла і ОГК

B. М'язова сила та екскурсія грудної клітки

C. Зріст і м'язова сила

D. Довжина тіла, щорічне збільшення в довжині тіла і кількість постійних зубів *

E. Кількість постійних зубів, ОГК і довжина тіла

518. Комплексна оцінка стану здоров'я дітей та підлітків ґрунтується на вивченні демографічних показників, фізичного розвитку, захворюваності, інвалідності. Який показник є одним із найважливіших для оцінки стану здоров'я дітей та підлітків?

A. Інвалідність

B. Захворюваність

C. Фізичний розвиток *

D. Народжуваність

E. Смертність

519. Медичне обслуговування дітей ясел-садків полягає у проведенні поглиблених медичних оглядів: для дітей дошкільного віку – 2-4 рази на рік, для школярів – 1-2 рази протягом року. В огляді приймають участь такі лікарі – спеціалісти: отоларінголог, окуліст, невролог, хірург-ортопед, стоматолог і педіатр. Який лікар є основним для проведення медичних оглядів?

A. Хірург-ортопед

B. Педіатр *

C. Окуліст і отоларінголог

D. Невролог

Е. Стоматолог

520. Дати оцінку фізичного розвитку хлопчика 8 років комплексним методом, якщо зріст його 129 см знаходиться в групі середніх величин шкали регресії, маса тіла 29,5 кг і ОГК 63,5 см знаходяться у межах $M \pm 1\delta$, тобто відповідають зросту, число постійних зубів 12, що відповідає вікові, за останній рік довжина тіла збільшилася на 5 см, що також відповідає вікові.

- A.** Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток середній, гармонійний *
- B.** Біологічний вік випереджає календарний, фізичний розвиток середній, гармонійний
- C.** Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток середній, дисгармонійний
- D.** Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток середній, гармонійний
- E.** Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток нижче середнього, гармонійний

521. Оцініть рівень біологічного розвитку дівчинки 8 років, яка має зріст 125 см, масу тіла 26 кг, ОГК 60 см, 14 постійних зубів, щорічне збільшення довжини тіла 5 см і відсутній розвиток вторинних статевих ознак (МаоРоАхо).

- A.** Відповідає календарному віку, дисгармонійний розвиток
- B.** Відповідає календарному віку, гармонійний розвиток *
- C.** Випереджає календарний вік, гармонійний розвиток
- D.** Випереджає календарний вік, дисгармонійний розвиток
- E.** Відстає від календарного віку, дисгармонійний розвиток

522. Дати оцінку фізичного розвитку хлопчика 9 років за шкалою регресії, якщо його зріст 129,8 см знаходиться в групі середніх величин шкали регресії, маса тіла 27,5 кг і ОГК 63 см відповідають зросту (тобто знаходяться у межах $M \pm 1\delta$).

- A.** Високий, гармонійний
- B.** Вище середнього, гармонійний
- C.** Середній, гармонійний *
- D.** Нижче середнього, дисгармонійний за масою тіла
- E.** Низький, гармонійний

523. 12-річна дівчинка має середні показники довжини, маси тіла, високі показники окружності грудної клітки, високі ЖЄЛ і м'язова сила. Яка комплексна оцінка фізичного розвитку?

- A.** Гармонійний
- B.** Надмірний
- C.** Вище середнього
- D.** Різко дисгармонійний *

Е. Дисгармоній

524. Дівчинка 9 років, зріст 121 см знаходиться у межах від $M-2,1\delta$ до $M-3\delta$, маса тіла 23,5 кг та ОГК 55 см відповідають зросту. Дати оцінку фізичного розвитку за шкалою регресії.

- A.** Фізичний розвиток низький, гармонійний *
- B.** Фізичний розвиток низький, дисгармонійний
- C.** Фізичний розвиток середній, гармонійний
- D.** Фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний
- E.** Фізичний розвиток високий, гармонійний

525. Хлопчик 12 років, зріст 163 см знаходиться у межах від $M+1,1\delta$ до $M+2\delta$, маса тіла 39,5 кг нижче середніх величин для даного зросту на $M-1,1\delta$, ОГК 69 см відповідає зросту. Дати оцінку фізичного розвитку за шкалою регресії.

- A.** Фізичний розвиток низький, гармонійний
- B.** Фізичний розвиток середній, гармонійний
- C.** Фізичний розвиток середній, дисгармонійний
- D.** Фізичний розвиток вище середнього, гармонійний
- E.** Фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний *

526. Хлопчик 11 років, зріст 135 см знаходиться у межах середніх величин шкали регресії ($M\pm 1\delta$), маса тіла 33,5 кг та ОГК 67 см відповідають зросту. Дати оцінку фізичного розвитку за шкалою регресії.

- A.** Фізичний розвиток низький, дисгармонійний
- B.** Фізичний розвиток середній, гармонійний *
- C.** Фізичний розвиток середній, дисгармонійний
- D.** Фізичний розвиток вище середнього, гармонійний
- E.** Фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний

527. Дівчинка 9 років, зріст 122 см знаходиться у межах від $M-1,1\delta$ до $M-2\delta$, маса тіла 28,5 кг та ОГК 61,5 см перевищують середні величини для даного зросту на $M+1,1\delta$. Дати оцінку фізичного розвитку дівчинки за шкалою регресії.

- A.** Фізичний розвиток низький, гармонійний
- B.** Фізичний розвиток нижче середнього, гармонійний
- C.** Фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний *
- D.** Фізичний розвиток середній, гармонійний
- E.** Фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний

528. Дівчинка 13 років, зріст 172 см знаходиться у межах від $M+2,1\delta$ і вище, маса тіла 48,5 кг знаходиться нижче $M-1,1\delta$ для даного зросту, ОГК 78,5 см відповідає зросту. За минулий рік 3 рази хворіла ангіною. Дати оцінку фізичного розвитку дитини та визначити групу здоров'я.

- A.** Фізичний розвиток середній, гармонійний, I група здоров'я

- В.** Фізичний розвиток середній, гармонійний, II група здоров'я
- С.** Фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, III група здоров'я
- Д.** Фізичний розвиток високий, дисгармонійний, II група здоров'я *
- Е.** Фізичний розвиток високий, гармонійний, III група здоров'я.

529. Хлопчик 10 років, зріст 148 см знаходиться у групі вище середнього фізичного розвитку (від $M+1,1\delta$ до $M+2\delta$), маса тіла 48,1 кг і ОГК 78 см перевищують середні величини для даного зросту на $M+1,1\delta$, щорічне збільшення довжини тіла 7 см і число постійних зубів 22, що перевищують вікові показники, ЖЄЛ 2352 мл, м'язова сила правої руки 20,1 кг, лівої – 18,3 кг відповідають даному віку. За минулий рік хлопчик хворів 3 рази ГВРІ і страждає хронічним тонзилітом. Дати оцінку біологічного віку, фізичного розвитку та стану здоров'я хлопчика.

- А.** Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток середній, гармонійний, I група здоров'я
- В.** Біологічний вік випереджає календарний, фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний, III група здоров'я *
- С.** Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток вище середнього, гармонійний, III група здоров'я
- Д.** Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток вище середнього, гармонійний, II група здоров'я
- Е.** Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, II група здоров'я

530. Дати оцінку біологічного розвитку та стану здоров'я дівчинки 12 років із зростом 140 см, який знаходиться у групі нижче середніх величин шкали регресії (від $M-1,1\delta$ до $M-2\delta$), маса тіла 37,5 кг і ОГК 67,5 см відповідають даному зросту, щорічне збільшення довжини тіла 5 см, що нижче вікових величин і кількість постійних зубів 26 відповідають даному віку. ЖЄЛ 1450 мл і м'язова сила правої руки 14,5 кг, лівої – 11,5 кг нижче вікових. За минулий рік не хворіла, страждає цукровим діабетом у стадії субкомпенсації.

- А.** Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток середній, гармонійний, I група здоров'я
- В.** Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний, III група здоров'я
- С.** Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток середній, гармонійний, III група здоров'я
- Д.** Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, IV група здоров'я *

Е. Біологічний вік випереджає календарний, фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, ІУ група здоров'я

531. Дати оцінку фізичного розвитку дівчинки 8 років, яка має зріст 121 см, що знаходиться у групі середніх величин шкали регресії ($M \pm 1\delta$), маса тіла 23,5 кг відповідає зросту, ОГК 63,7 см знаходиться вище $M \pm 1,1\delta$. За минулий рік не хворіла.

- А. Фізичний розвиток середній, гармонійний
- В. Фізичний розвиток нижче середнього, гармонійний
- С. Фізичний розвиток середній, дисгармонійний *
- Д. Фізичний розвиток вище середнього, гармонійний
- Е. Фізичний розвиток високий, гармонійний

532. Дати оцінку фізичного розвитку, групи здоров'я і групи фізичного виховання хлопчика 15 років із зростом 177 см, що знаходиться у групі вище середніх величин шкали регресії (від $M + 1,1\delta$ до $M + 2\delta$), маса тіла 73,5 кг і ОГК 95 см знаходяться вище $M + 1,1\delta$ для даного зросту. За минулий рік перехворів 2 рази ГВРІ, страждає хронічним тонзилітом.

- А. Фізичний розвиток середній, гармонійний, ІІ група здоров'я і основна група фізичного виховання
- В. Фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний, ІІІ група здоров'я і підготовча група фізичного виховання *
- С. Фізичний розвиток вище середнього, гармонійний, ІІІ група здоров'я і спеціальна група фізичного виховання
- Д. Фізичний розвиток високий, дисгармонійний, ІІ група здоров'я і спеціальна група фізичного виховання
- Е. Фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, ІІ група здоров'я і підготовча група фізичного виховання

533. Оцінити біологічний розвиток і визначити групу здоров'я та групу фізичного виховання хлопчика 13 років із зростом 158 см, що знаходиться у групі нижче середніх величин шкали регресії (від $M - 1,1\delta$ до $M - 2\delta$), маса тіла 49 кг відповідає зросту, ОГК 76,5 см знаходиться вище $M + 1,1\delta$; щорічне збільшення довжини тіла 11 см, що вище вікових, кількість постійних зубів 28, що відповідає віковим; ЖЄЛ 2650 мл і м'язова сила правої руки 27,5 кг, лівої – 26,5 кг відповідають віковим. У минулому році перехворів вірусним гепатитом.

- А. Біологічний вік випереджає календарний, фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, ІІ група здоров'я і підготовча група фізичного виховання *
- В. Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, ІІ група здоров'я і підготовча група фізичного виховання

- С. Біологічний вік відповідає календарному, фізичний розвиток середній, гармонійний, III група здоров'я і спеціальна група фізичного виховання
- Д. Біологічний вік випереджає календарний, фізичний розвиток середній, дисгармонійний, III група здоров'я і спеціальна група фізичного виховання
- Е. Біологічний вік відстає від календарного, фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний, II група здоров'я і підготовча група фізичного виховання

534. Дати оцінку фізичного розвитку та групи здоров'я хлопчика 11 років із зростом 125 см, який знаходиться у групі низьких величин шкали регресії (від $M-2,1\delta$ і нижче), масою тіла 27,5 кг, що відповідає зросту і ОГК 53 см, що нижче на $M-1,1\delta$. Хлопчик страждає короткозорістю середнього ступеню.

- А. Фізичний розвиток середній, гармонійний, I група здоров'я
- В. Фізичний розвиток середній, дисгармонійний, II група здоров'я
- С. Фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, II група здоров'я
- Д. Фізичний розвиток низький, дисгармонійний, II група здоров'я *
- Е. Фізичний розвиток вище середнього, гармонійний, III група здоров'я

535. Визначити фізичний розвиток дівчинки 12 років, яка має зріст 140 см, що знаходиться у групі нижче середніх величин шкали регресії (від $M-1,1\delta$ до $M-2\delta$), маса тіла 42,5 кг знаходиться вище $M+1,1\delta$, ОГК 72 кг відповідає зросту.

- А. Фізичний розвиток низький, гармонійний
- В. Фізичний розвиток нижче середнього, гармонійний
- С. Фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний *
- Д. Фізичний розвиток середній, гармонійний
- Е. Фізичний розвиток вище середнього, дисгармонійний

536. Дати оцінку фізичного розвитку та стану здоров'я хлопчика 13 років із зростом 152,5 см, що знаходиться у групі середніх величин шкали регресії ($M\pm 1\delta$), маса тіла 35,5 кг знаходиться нижче $M-1,1\delta$, ОГК 70,5 см відповідає даному зросту. Страждає цукровим діабетом у стадії субкомпенсації.

- А. Фізичний розвиток середній, гармонійний, II група здоров'я
- В. Фізичний розвиток середній, дисгармонійний, II група здоров'я
- С. Фізичний розвиток середній, дисгармонійний, IV група здоров'я *
- Д. Фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний, IV група здоров'я
- Е. Фізичний розвиток вище середнього, гармонійний, IV група здоров'я

537. Діти, які страждають туберкульозною інтоксикацією знаходяться на оздоровленні в санаторно-лісних школах. Для цих дітей свіже повітря відіграє роль оздоровчого фактору. Які приміщення відводяться для сну таких дітей?

- A. Відкриті веранди *
- B. Приміщення з відкритими кватирками
- C. Герметично закриті приміщення
- D. Приміщення з кондиціонуванням повітря
- E. Приміщення з відкритими фрамугами

538. Шкільна земельна ділянка є обов'язковою частиною школи і служить як навчально-виховним, так і оздоровчим цілям. Наявність благоустроєної ділянки дозволяє організувати на повітрі спортивні заняття, рухливі ігри тощо. Яка площа земельної ділянки відводиться під зелені насадження згідно діючих ДБН?

- A. 25%
- B. 35%
- C. 50% *
- D. 60%
- E. 75%

539. У відповідності з діючими нормами площа класної кімнати займає 50 м^2 , висота не менше 3 м, на кожного учня приходить $3,75 \text{ м}^3$ об'єму приміщення. Яка мінімальна площа на одного учня в класі?

- A. $0,5 \text{ м}^2$
- B. $1,25-1,67 \text{ м}^2$ *
- C. $2,0-2,5 \text{ м}^2$
- D. $2,5-3,0 \text{ м}^2$
- E. $3,0-3,5 \text{ м}^2$

540. У закритих приміщеннях дитячих закладів під час перебування дітей змінюється хімічний склад і фізичні властивості повітря: зростає кількість CO_2 , водяних парів, важких іонів, зменшується вміст кисню, легких іонів, підвищується температура, запиленість і бактеріальна забрудненість, з'являються органічні домішки. Тому для покращення повітряно-теплового режиму в школах необхідно широко використовувати вентиляцію. Яку вентиляцію недоцільно використовувати в школах?

- A. Природну
- B. Припливну
- C. Витяжну
- D. Припливно-витяжну *
- E. Широку аерацію

541. Використання шкільних меблів має велике значення для забезпечення тривалої працездатності, правильного фізичного розвитку, профілактики порушень постави і зору у дітей та підлітків. Однією з важливих передумов для правильного положення тіла є підбір меблів, вони повинні бути стандартизовані. Що є ведучим критерієм при визначенні групи меблів?

- A. Зріст *
- B. Маса тіла
- C. Зір
- D. Захворюваність
- E. Функціональні показники

542. У шкільних меблях обов'язково повинно бути витримано правильне співвідношення основних елементів – кришки стола і стільця зі спинкою. Ці співвідношення нормуються величинами диференції, дистанції спинки і дистанції сидіння. Диференція дорівнює різниці висоти сидіння і ліктя вільно опущеної руки з додаванням 5–6 см. Дистанція спинки повинна не більше, ніж на 5 см перевищувати передньозадній діаметр грудної клітки. Яка повинна бути дистанція сидіння?

- A. Позитивна
- B. Від'ємна *
- C. Нульова
- D. Змішана
- E. Велика

543. У підготовці кваліфікованих молодих кадрів, раціональному їх використанні в народному господарстві велике значення має професійна орієнтація. Задачею професійної орієнтації є виховання у молоді свідомого відношення до праці, підготовка до вибору трудової діяльності, до широкої участі у виробничій праці. При виборі професії більшість підлітків не можуть правильно визначити свою відповідність вимогам, які пред'являються професією. Тому лікар школи повинен проводити роботу в допомогу профорієнтації. З якого класу проводиться робота з профорієнтації?

- A. Четвертого-п'ятого
- B. П'ятого-шостого
- C. Шостого-сьомого *
- D. Сьомого-восьмого
- E. Восьмого-дев'ятого

544. До якої групи фізичного виховання відносять дітей, які хворі ревматизмом, з вадами серця у стадії субкомпенсації, із значним відставанням у фізичному розвитку, які перенесли гострі шлунково-кишкові захворювання, з

короткозорістю, дефектами опорно-рухового апарату. Дітям цієї групи доцільно призначати лікувальну фізкультуру і проводити під контролем лікаря.

- A. Основної
- B. Підготовчої
- C. Спеціальної *
- D. Змішаної
- E. Індивідуальної

545. Визначити групу здоров'я та групу фізичного виховання хлопчика, який мало тренований, має невеликі функціональні порушення зі сторони серцево-судинної системи, страждає хронічним бронхітом і в поточному році хворів 3 рази ГВРІ.

- A. I група і основна
- B. I група і підготовча
- C. II група і основна
- D. III група і підготовча
- E. III група і спеціальна *

546. Дівчинка 8 років, страждає хронічним тонзилітом у стадії компенсації. Протягом року 3 рази хворіла ГВРІ. Фізичний розвиток нижче середнього, дисгармонійний за рахунок недостатньої маси тіла. До якої групи здоров'я та фізичного виховання відноситься дівчинка?

- A. I група і основна
- B. I група і підготовча
- C. II група і підготовча
- D. III група і спеціальна *
- E. II група і спеціальна

547. При поглибленому щорічному медичному огляді у 12-и річного школяра виявлено короткозорість середнього ступеню, 2 рази за рік хворів ангіною, фізичний розвиток середній, гармонійний. До якої групи здоров'я і групи фізичного виховання відноситься даний школяр?

- A. I група і основна
- B. II група і основна
- C. II група і підготовча *
- D. II група і спеціальна
- E. III група і підготовча

548. У приміщенні радіоізотопної лабораторії підприємства пошкоджено контейнер з β -випромінювачем у рідкій фазі. Яких запобіжних заходів необхідно вжити?

- A. Дегазація приміщення
- B. Дезактивація приміщення

- С. Використання засобів індивідуального захисту органів дихання *
- Д. Використання захисних екранів
- Е. Зменшення тривалості робочого тижня

549. У радіологічному відділенні лікарні для лікування злоякісних новоутворень використовують гамма-установку променевої терапії типу «Агат» та інші закриті джерела іонізуючих випромінювань. Які із перерахованих заходів треба використовувати для захисту персоналу при роботі з радіоактивними джерелами такого типу?

- А. Збільшення відстані до джерела та виконання правил індивідуальної гігієни
- В. Екранування джерела та використання засобів індивідуального захисту органів дихання
- С. Скорочення часу роботи та екранування джерела *
- Д. Систематичне очищення поверхонь від радіоактивних забруднень та скорочення часу роботи
- Е. Герметизація установок та організація вентиляції приміщення

550. При оцінці харчування чоловіка 25 років, індекс маси тіла становив 18,0. Хронічні захворювання в анамнезі відсутні, не має ніяких скарг на стан здоров'я. Харчовий статус чоловіка за індексом маси тіла (індекс Кетле) характеризується як:

- А. Гіпотрофія I ступеню *
- В. Гіпотрофія II ступеню
- С. Нормальна маса тіла
- Д. Надлишкова маса тіла
- Е. Ожиріння I ступеню

551. З радіоактивно забрудненої території переїхав чоловік 45 років, електрик за фахом. Необхідно зробити рекомендації щодо працевлаштування, враховуючи несприятливі чинники виробничого середовища.

- А. Завод «Турбогаз»
- В. Асфальтобетонний завод
- С. Хіміко-фармацевтичний завод
- Д. Завод штучних шкір і плівкових матеріалів
- Е. Радіозавод *

552. Рентгенівське випромінювання – електромагнітне випромінювання з довжиною хвилі 10^{-5} - 10^{-2} нм. Джерела – рентгенівська трубка, прискорювачі нейтронів. Воно характеризується незначною іонізуючою та великою проникною здатністю – людину пронизує наскрізь. Який принцип захисту є основним при рентгенівських процедурах?

- А. Захист часом

- В.** Захист віддалю
- С.** Захист екраном *
- Д.** Захист кількістю
- Е.** Індивідуальний захист

553. Назвіть мінімальну дозу короточасного опромінення, яка може стати причиною виникнення гострої променевої хвороби (Зв, бер).

- А.** 0,5 Зв (50 бер)
- В.** 1,0 Зв (100 бер) *
- С.** 2,5 Зв (250 бер)
- Д.** 3,0 Зв (300 бер)
- Е.** 4,0 Зв (400 бер)

554. Головними методами протирадіаційного захисту є: захист кількістю, захист віддалю, захист часом, захист екранами, хімічні методи захисту (використання радіопротекторів та радіоінгібіторів), захист культурою праці (дотримання правил техніки безпеки, особиста гігієна тощо). Як захисні екрани при роботі з джерелами бета-випромінювання використовуються матеріали, що містять елементи з малим атомним номером (оргскло, алюміній, пластмаса); при роботі з джерелами альфа-випромінювання захист за допомогою екранування не потрібен. Які матеріали використовуються для захисту від гамма- та рентгенівського випромінювань?

- А.** Парафін, оргскло, папір
- В.** Алюміній, пластмаса, скло
- С.** Свинець, чавун, бетон *
- Д.** Гума, картон, вода
- Е.** Пластмаса, вода, парафін

555. Назвіть дозову межу опромінення за рік для населення категорії В (у мЗв)?

- А.** 0,5 мЗв
- В.** 1,0 мЗв *
- С.** 1,5 мЗв
- Д.** 2,0 мЗв
- Е.** 5,0 мЗв

556. В основу захисту населення від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання покладено гігієнічне нормування радіаційного фактора. Для забезпечення диференціювання нормативів все населення згідно з НРБУ-97, поточна редакція від 12.07.2000 р., поділено на три категорії: категорія А – професіонали; категорія Б – особи, що працюють у суміжних приміщеннях; категорія В – все населення. Крім того, для визначення допустимого рівня впливу випромінювання на різні ділянки тіла людини встановлені групи критичних органів. Які групи критичних органів є найбільш радіочутливими?

- A. Внутрішні органи
- B. Кісткова тканина
- C. Шкіра, кисті рук і стопи
- D. Кришталік ока
- E. Все тіло, гонади, червоний кістковий мозок *

557. Назвіть дозову межу опромінення за рік для населення категорії Б (мЗв)?

- A. 0,5 мЗв
- B. 1,0 мЗв
- C. 1,5 мЗв
- D. 2,0 мЗв *
- E. 5,0 мЗв

558. Як гранично допустима прийнята така доза іонізуючого опромінення, яка не може викликати шкідливих для здоров'я і благополуччя людини наслідків у будь-який момент часу протягом усього її життя. Такою дозою було визнано для професійного опромінення до 0,05 Р/добу, у подальшому було вирішено ще більш знизити допустиму дозу професійного опромінення. Яка гранично допустима доза професійного опромінення за добу?

- A. 0,01 Р
- B. 0,017 Р *
- C. 0,02 Р
- D. 0,025 Р
- E. 0,05 Р

559. Вкажіть ліміт ефективної дози опромінення за рік для категорії А (особи, які постійно або тимчасово працюють безпосередньо з джерелами іонізуючих випромінювань) відповідно до норм радіаційної безпеки (НРБ–97).

- A. 5 мЗв/рік (0,5 бер/рік)
- B. 40 мЗв/рік (4 бер/рік)
- C. 2 мЗв/рік (0,2 бер/рік)
- D. 10 мЗв/рік (1 бер/рік)
- E. 20 мЗв/рік (2 бер/рік) *

560. У населеному пункті, де розміщений військовий підрозділ, для поліпшення якості питної води використовували методи очищення та знезаражування. Який з наведених методів може використовуватись для знезаражування води на сучасних водогонках?

- A. Озонування *
- B. Коагуляція
- C. Фільтрація
- D. Кип'ятіння
- E. Дезактивація

561. Для організації водопостачання військової частини обрано вододжерело з вмістом сульфатів, хлоридів, нітратів, заліза, що відповідає гігієнічним вимогам, проте з підвищеним вмістом фтору до 2,7 мг/дм³. До розвитку якого захворювання може призвести вживання води з даним складом?

- A.** Жовчно-кам'яної хвороби
- B.** Карієсу
- C.** Уролітіазу
- D.** Подагри
- E.** Флюорозу *

561. У епідемічно небезпечному районі, де зустрічається амебна дизентерія необхідно провести знезараження води в польових умовах. Який метод знезараження найбільш ефективний і доступний для цих цілей?

- A.** Звичайне хлорування
- B.** Хлорування з преамонізацією
- C.** Перехлорування *
- D.** Опромінення УФ-променями
- E.** Дія ультразвуку

562. Проведеними дослідженнями якості питної води у населеному пункті встановлено, що показники органолептичних властивостей води задовільні, жорсткість, нітрати і колі-титр – не перевищують гігієнічні норми, а фтор перевищує гігієнічну норму. Що може виникнути при споживанні даної води?

- A.** Метгемоглобінемія
- B.** Уролітіаз
- C.** Флюороз зубів *
- D.** Жовчно-кам'яна хвороба
- E.** Подагра

563. Бактеріологічне дослідження повітря палати інтенсивної терапії лікарні за допомогою апарата Кротова показало, що загальна кількість мікроорганізмів в 1м³ повітря становить 5500. Яка ступінь чистоти повітря у палаті інтенсивної терапії?

- A.** Чисте
- B.** Задовільно чисте
- C.** Помірно забруднене *
- D.** Забруднене
- E.** Дуже забруднене

564. Який фактор найбільше вплинув на тривалість життя гірського жителя Закарпаття, якому 107 років, працював протягом 43 років лісником? Під час медичного огляду скарг не пред'являє, добре самопочуття, АТ – 130/80 мм рт. ст., ЧД – 25 за 1 хв, ЧСС – 86 за 1 хв, ЖЄЛ – 3 л. При дослідженні серцево-

судинної системи негативних змін не виявило. Протягом життя нічим не хворів, вживав тільки натуральні продукти і джерельну воду. Не палить і помірно вживає алкоголь.

- A. Вживання екологічно чистих продуктів
- B. Екологічно чисті продукти, вода та генетична схильність *
- C. Підвищена фізична активність протягом тривалого проміжку часу
- D. Відсутність шкідливих звичок
- E. Відсутність захворювань протягом усього періоду життя

565. У військовослужбовця через 2,5 години після вживання картопляного пюре із сметаною з'явилися нудота, блювання, болі у животі, пронос. Язик обкладений білим нальотом, живіт болючий у ділянці пупка. Яке захворювання у військовослужбовця?

- A. Гостра дизентерія
- B. Стафілококова інтоксикація *
- C. Неспецифічний виразковий коліт
- D. Сальмонельоз
- E. Гострий гастрит

566. Одним із основних критеріїв для визначення норм харчування військовослужбовців являється рівень енерговитрат. Енерговитрати залежать від роду військ, кліматичних умов, виду бойової підготовки та інших причин. Після ВВВ харчовий раціон декількаразово змінювався у сторону покращення. Яка добова калорійність харчового раціону для військовослужбовців у сучасній армії?

- A. 3000-3200 ккал.
- B. 3200-3500 ккал.
- C. 3500-3850 ккал.
- D. 4200-4300 ккал. *
- E. 4500-5000 ккал.

567. Для харчування військовослужбовців використовують пайки котлового постачання, сухі армійські пайки та додаткові пайки. Хворі, які знаходяться на лікуванні в лазареті частини, харчуються за госпітальною нормою. Військовослужбовцям, які працюють в умовах дії токсичних речовин або дії фізичних факторів призначають лікувально-профілактичне харчування. Яке харчування призначається військовослужбовцям, які страждають шлунково-кишковими захворюваннями?

- A. Проміжне
- B. Котлове
- C. Дієтичне *
- D. НЗ

Е. Субкалорійний пайок

568. Основна мета харчування військовослужбовців – гарантувати більш повну адекватність харчування характеру їх праці та відпочинку. Гігієнічна оцінка стану харчування у військовій частині включає: медичне обстеження особового складу; вивчення загальної захворюваності; визначення адекватності харчування характеру праці та відпочинку. Останнє включає визначення потреби у харчових речовинах у залежності від характеру та інтенсивності праці, умов відпочинку, антропометричних даних, а також визначення реального надходження харчових речовин. Який основний метод оцінки адекватності харчування військовослужбовців?

- A. Опитовий
- B. Клінічний
- C. Біохімічний
- D. Розрахунковий
- E. Лабораторний *

569. Режим харчування військовослужбовців передбачає трьохразовий прийом їжі протягом доби. Прийом їжі проводиться у суворо визначений час, який установлений розпорядком для військової частини. Добовий раціон за окремими прийомами їжі розподіляється наступним чином: на сніданок 30-35% загальної калорійності, на обід 40-45%, на вечерю 20-30%. Який інтервал між прийомами їжі згідно статуту військової служби?

- A. 3 години
- B. 4 години
- C. 5 годин
- D. 6 годин
- E. 7 годин *

570. У польових умовах харчування може бути котловим, самостійним і змішаним. При змішаному харчуванні гаряча їжа видається 2 рази на добу і проміжне харчування. Їжа роздається в казанки, іноді підвозиться на ротні роздаточні пункти, звідки вона в термосах доставляється на позиції піднощикам. Яка тривалість зберігання їжі в термосах?

- A. 0,5 години
- B. 1,0 година
- C. 1,5 години
- D. 2,0 години *
- E. 3,0 години

571. Розрізняють три форми харчування особового складу формувань, військ і потерпілого населення у період катастрофи чи іншого лихоліття: перша форма харчування – індивідуальне харчування: сухі пайки, субкалорійні раціони і

раціони виживання; друга форма харчування особового складу формувань – групове харчування; третя форма організації харчування формувань в умовах надзвичайних ситуацій – колективна. Яка калорійність сухих пайків?

- A. 800-1000 ккал.
- B. 1100-1150 ккал.
- C. 2000-2500 ккал.
- D. 3200-3500 ккал. *
- E. 4000-4500 ккал.

572. У найбільш складних умовах катастрофи чи бойових дій у якості харчового раціону використовуються раціони виживання. Випускаються ці раціони у формі брикетів чи великих таблеток і розраховані на нетривале споживання (2-3 дні). Яка калорійність раціонів виживання?

- A. 800-1000 ккал. *
- B. 1100-1150 ккал.
- C. 2000-2500 ккал.
- D. 3200-3500 ккал.
- E. 4000-4500 ккал.

573. Служба в ракетних військах має свої особливості, а саме: особовий склад, який веде безперервне спостереження зазнає сильного нервово-психічного напруження; рідкі види палива, в основному, агресивні і високотоксичні, можуть привести до хронічних або гострих отруєнь; бойова частина – «головка» деяких видів сучасних ракет може мати ядерні і термоядерні заряди. Який вид випромінювання небезпечний у ракетних військах?

- A. Альфа-випромінювання
- B. Бета-випромінювання
- C. Гамма-випромінювання *
- D. Нейтронне випромінювання
- E. Рентгенівське випромінювання

574. Для захисту персоналу радіолокаційних станцій від короткохвильового випромінювання у приміщенні передбачені: екранування робочих місць екранами з просвинцьованого скла, використання комбінезону та окулярів, скорочений робочий день операторів. Які заходи ще треба впровадити?

- A. Необхідне використання протигазу та рукавичок
- B. Необхідності в захисті від короткохвильового випромінювання немає
- C. Всі засоби захисту відповідають гігієнічним вимогам
- D. Необхідне використання ізолюючого костюму
- E. Необхідне екранування робочих місць металевими сітками *

575. Для попередження отруєння рідкими видами палива склади і бази повинні мати таке технічне оснащення та обладнання, яке дозволяє приймати та видавати паливо, а також заправляти ним ракети закритим способом, який виключає проливання та випаровування рідин. При цьому необхідно дотримуватись обережності, щоб залишки рідини не попали на тіло та одяг працівників, забезпечити чистоту повітря робочих приміщень, захист органів дихання, очей і шкірних покривів. Який протигаз використовується для захисту органів дихання від впливу рідкого палива?

- A.** Фільтруючий протигаз
- B.** Шланговий протигаз
- C.** Звичайний протигаз
- D.** Протигаз з гопкаліптовим патроном *
- E.** Ізолюючий протигаз

576. Для запобігання отруєння рідкими видами палива та окисниками медична служба проводить систематичний медичний контроль за особовим складом, який включає медичне спостереження, тілесні огляди, медичні огляди та обстеження, а також стаціонарні клінічні обстеження. Всі, хто працює з компонентами ракетного палива та іншими агресивними рідинами отримують спеціальне харчування, заявку на яке подає командир частини. Яким харчуванням повинні бути забезпечені військовослужбовці у ракетних військах?

- A.** Раціональним
- B.** Лікувально-профілактичним *
- C.** Превентивним
- D.** Дієтичним
- E.** Лікувальним

577. Військовослужбовці, які здійснили перехід через гірську снігову вершину, звернулися до військового лікаря зі скаргами на відчуття «піску» в очах, неможливість дивитися на яскраве світло. Об'єктивно спостерігається гіперемія та набряк кон'юнктиви очей. Захисних окулярів у військовослужбовців не було. Поставте діагноз захворювання та вкажіть, який фактор спричинив дане захворювання.

- A.** Фотоофтальмія. Ультрафіолетове випромінювання *
- B.** Фототоксикоз. Білий сніг
- C.** Фотоалергія. Ультрафіолетове випромінювання
- D.** Катаракта. Інфрачервоне випромінювання
- E.** Кон'юнктивіт. Яскраве сонячне світло

578. РЛС – це засіб бойової техніки для визначення та виявлення об'єкта – літака, корабля, танка у зовнішньому середовищі за допомогою хвиль (шляхом

опромінення радіохвилями об'єктів і прийому радіохвиль, які відбиваються від них). Для радіолокації використовуються радіохвилі надвисокої частоти. Персонал, який працює на РЛС скаржиться на погіршення самопочуття, зниження працездатності, головний біль, сонливість, слабкість, серцебиття, біль у серці, очах, облісіння, статеву слабкість, підвищену втому та ін. Особливо небезпечною є робота операторів РЛС, так як вони ведуть спостереження за світловими сигналами на екрані – індикаторі і керують працюючою апаратурою. Яке професійне захворювання можливе в операторів РЛС?

- A. Кон'юнктивіт
- B. Катаракта *
- C. Електроофтальмія
- D. Гіпертонічна хвороба
- E. Виразкова хвороба

579. При випробуванні авіаційних двигунів на робочому місці зареєстровано аеродинамічний шум інтенсивністю 119 дБ. Який з профілактичних заходів є найбільш дієвим у даному випадку?

- A. Раціоналізація режиму праці та відпочинку
- B. Встановлення двигуна на шумоізолюючий фундамент
- C. Точна підгонка деталей двигуна
- D. Застосування активних глушників *
- E. Використання індивідуальних протишумних вкладишів

580. Найважчим є марш у горах. Він пов'язаний з підніманнями й спусканнями, пересуваннями по вузьких стежках, кам'яних осипах, льодовикових моренах й снігу. Гірський марш ускладнюється великими перепадами температури повітря протягом доби, випадінням опадів, холодними вітрами, інтенсивною сонячною радіацією. Однак найбільш серйозні труднощі пов'язані з кисневою недостатністю. Яка хвороба виникає на марші в горах?

- A. Кесонна хвороба
- B. Тепловий удар
- C. Гірська хвороба *
- D. Гіпертонічна хвороба
- E. Гемералопія

581. Нічний марш є одним із найпоширеніших способів пересування військ. Швидкість руху темної ночі і при поганій погоді знижується приблизно на одну третину, енерговитрати не знижуються, так як підвищується навантаженість на ЦНС і зоровий аналізатор. Цьому сприяють важкість спостереження за навколишньою обстановкою внаслідок зниження гостроти зору, зміни просторового сприйняття предметів, втрата здатності вночі розрізняти кольори, неправильна оцінка швидкості руху предметів, зміна звичного ритму праці та

відпочинку, а також високе емоційне навантаження. Тому нічний марш є більш стомлюючий, ніж денний. Яке захворювання повинен виявити лікар у солдатів при нічному марші?

- А. Гірську хворобу
- В. Фотоофтальмію
- С. Гіпертонічну хворобу
- Д. Гемералопію *
- Е. Катаракту

582. Бактеріологічне дослідження повітря палати загальносоматичної лікарні за допомогою апарата Кротова показало, що загальна кількість мікроорганізмів в 1м^3 повітря становить 5200. Яка допустима кількість мікроорганізмів характеризує якість повітря як «дуже забруднене»?

- А. До 4000
- В. До 2500
- С. До 3500
- Д. До 5500
- Е. Понад 7000 *

583. За даними проекта дошкільної установи до складу групових кімнат входять групова (ігрова), спальня, приймальня, роздягальня, санвузол. Яке приміщення відсутнє у груповій кімнаті для дітей дошкільного віку?

- А. Групова (ігрова)
- В. Спальня
- С. Роздягальня
- Д. Санвузол
- Е. Приймальня *

584. Хворі, у яких харчовий раціон складався переважно з кукурудзи, виконували важку фізичну працю, інтенсивно опромінювались, вживали алкоголь і мали паразитарні захворювання, часто скаржилися на глосит, стоматит і виснажливу діарею. Який діагноз можна поставити?

- А. Гіповітаміноз В₁
- В. Гіповітаміноз В₂
- С. Гіповітаміноз В₁₂
- Д. Гіповітаміноз В₆
- Е. Гіповітаміноз РР *

585. У робітника хімічного комбінату під час періодичного медичного обстеження виявлено злоякісне новоутворення сечового міхура. Контакт з якою промисловою отрутою, найбільш вірогідно, призвів до виникнення цього професійного захворювання?

- А. Бензидин *

- В.** Вінілхлорид
- С.** Карбоніл нікелю
- Д.** Азбест
- Е.** Миш'як

586. Хворий, 48-ми років, брав участь у ліквідації наслідків аварії на АЕС. В даний час знаходиться на стаціонарному лікуванні. Діагноз: прогресуюча вегетативна недостатність. До якої групи ефектів іонізуючої радіації можна віднести дане захворювання:

- А.** Сомато-стохастичні *
- В.** Соматичні ефекти
- С.** Генетичні
- Д.** Гормезис
- Е.** Гетерозис

587. За розкладом у 7-му класі всього 36 уроків на тиждень. Перерви між уроками по 10 хв., після 2-го уроку – 30 хв. У середу 1-й урок – математика, 2-й – фізика, 3-й – фізкультура. Яке порушення має місце у розкладі уроків?

- А.** Кількість уроків протягом тижня
- В.** Місце уроку фізики у розкладі.
- С.** Місце уроку фізкультури у розкладі
- Д.** Місце уроку математики у розкладі *
- Е.** Тривалість перерв

588. При використанні води з шахтової криниці для господарсько-питних потреб, відмічається опалесценція і каламутність, неприємний в'яжучий присмак, неприємний смак чаю, жовтуватий відтінок при пранні білизни і подекуди ржаві плями. Що є причиною такої води?

- А.** F
- В.** Ca
- С.** Mg
- Д.** J
- Е.** Fe *

589. При медичному огляді працівників бавовняного комбінату у 30% осіб було виявлено недостатню масу тіла: на 11–14% нижче нормальної при індексі Кетле від 22 до 25. Для нормалізації маси тіла у цієї групи осіб необхідно в раціоні насамперед збільшити:

- А.** Моно- та дисахариди *
- В.** Білки
- С.** Жири
- Д.** Полісахариди
- Е.** Харчові волокна

590. Для проведення періодичного медичного огляду робітників хімічного заводу з виробництва хром- та нікельвмісних мінеральних сполук створено лікарську комісію у складі: терапевт, дерматолог, травматолог, окуліст, невролог, імунолог, хірург, отоларинголог, гематолог. Визначте мінімальний склад лікарської комісії з урахуванням особливостей продукції, що випускається заводом.

- A.** Отоларінголог, терапевт, дерматолог *
- B.** Терапевт, дерматолог, травматолог
- C.** Терапевт, окуліст, невролог
- D.** Терапевт, імунолог, хірург
- E.** Терапевт, гематолог, окуліст

591. У промисловому районі одного з індустріальних міст у дітей дошкільного віку почастишали випадки захворювання на хронічний і астматичний бронхіт та на бронхіальну астму. Який із постійних забруднювачів повітря міг стати їх причиною?

- A.** Діоксид сірки *
- B.** Оксид вуглецю
- C.** Свинець
- D.** Оксиди азоту
- E.** Продукти фотохімічних реакцій

592. У фізіотерапевтичному кабінеті дитячої поліклініки виникла потреба в організації контролю рівня довгохвильового ультрафіолетового випромінювання. За допомогою якого приладу найдоцільніше це зробити?

- A.** Актинометра
- B.** Анемометра
- C.** Ерметра *
- D.** Ергографа
- E.** Піранометра

593. До загартовуючих процедур відносяться сонячні ванни. Сонячні промені при правильному їх використанні виробляють адаптацію до тепла без перегрівання, розслаблення організму і втрати працездатності, діють загальнозміцнююче, підвищують обмін речовин в організмі, сприяють утворенню в шкірі вітаміну Д, збільшують вміст гемоглобіну та еритроцитів у крові, підвищується фагоцитарна активність лейкоцитів, збільшується згортання крові, вироблення антитіл тощо. Яка тривалість прийому сонячних ванн?

- A.** 1-30 хв.
- B.** 2-30 хв.
- C.** 3-30 хв.

D. 5-40 хв. *

E. 20-60 хв.

594. При оцінці фізичного розвитку дівчинки-підлітка 13 років за шкалою регресії встановлено, що її вага на $-1,9\delta$ регресії відрізняється від «ідеальної» ваги для її довжини тіла, а величина окружності грудної клітки (ОГК) на -1δ регресії менше «ідеальної» величини цього показника за шкалою регресії для її довжини тіла. Дайте оцінку фізичного розвитку дівчинки?

A. Дисгармонійний за рахунок дефіциту ваги *

B. Гармонійний

C. Дисгармонійний за рахунок дефіциту ОГК

D. Різко дисгармонійний за рахунок дефіциту ваги

E. Різко дисгармонійний за рахунок дефіциту ОГК

595. Робочий-сталевар перебуває в умовах температури повітря 32°C , відносної вологості повітря 40%, швидкості руху повітря 0,5 м/сек та радіаційної температури 35°C . Виконувана фізична робота характеризується середнім ступенем тяжкості. Який шлях віддачі тепла організмом неможливий у умовах?

A. Шляхом радіації *

B. Шляхом конвекції

C. Шляхом безпосереднього теплопроведення

D. Шляхом випаровування

E. Шляхом випаровування вологи із слизових дихальних шляхів при видиху

596. До дитячого будинку надійшла партія дитячого одягу із натуральних матеріалів від спонсора. Лікар дитбудинку при його оцінці встановив: білизна для дітей дошкільної групи характеризується високими повітро- та паропроникністю, гігроскопічністю та вологостійкістю. Тканина розріджена, пориста та еластична. Чи відповідає тканина гігієнічним вимогам?

A. Відповідає *

B. Не відповідає за повітропроникністю

C. Не відповідає за гігроскопічністю

D. Не відповідає за вологостійкістю

E. Не відповідає за пористістю

597. При медичному обстеженні у дітей дитячого дошкільного закладу виявлено ознаки рахіту. Опромінення дітей ультрафіолетовими променями якої довжини (нм) сприятиме зменшенню цих явищ?

A. 150-200

B. 200-240

C. 240-290

D. 290-340 *

Е. 340-390

598. Підчас медичного огляду школярів в одного з учнів встановлено захворювання на бронхіальну астму. Симптомів дихальної недостатності в стані спокою немає. До якої групи занять з фізичного виховання слід віднести цього учня?

- А. Підготовча група
- В. Основна група
- С. Спеціальна група *
- Д. Заняття лікувальною фізкультурою
- Е. Заборонити заняття

599. Під час медичного огляду у чоловіка було виявлено «географічний язик». Цей мікросимптом свідчить про недостатність у харчуванні:

- А. Вітамінів групи В *
- В. Вітаміну А
- С. Вітаміну С
- Д. Вітаміну D
- Е. Вітаміну РР

600. Аналіз повітря післяродових палат дав наступні результати: CO_2 – 0,25%, аміак – 3 мг/м³, окислюваність – 6 мг/м³, загальне бактеріальне забруднення - 3600 мікроорганізмів в 1 м³ повітря, вміст патогенного стафілокока – 70 в 1 м³. Із змивів поверхонь ліжок, стін і підлоги висіяний патогенний стафілокок. У породіль із носоглотки висіяно патогенний стафілокок у 15%, у персоналу в 20%, із рук породіл – 25%, із сосків грудей – 28%. Який захід неспецифічної профілактики може виявитися найефективнішим у даному випадку?

- А. Використання хімічних засобів для дезінфекції
- В. Використання фізичних методів дезінфекції
- С. Виявлення носіїв серед персоналу і хворих *
- Д. Санітарно-освітня робота серед персоналу і хворих
- Е. Механічна обробка, миття

601. Швачка-мотористка, 37 років, звернулась до сімейного лікаря зі скаргами на болі в ділянці серця, загальну слабкість, зниження слуху та втомлюваність. Об'єктивно: блідість шкірних покривів, пульс – 80 уд/хв. Серцева діяльність ритмічна. АТ – 120/85 мм рт.ст. На аудіограмі виявлено зниження порогу слухової чутливості. Яке захворювання можливе у пацієнтки?

- А. Вібраційна хвороба
- В. Нейроциркуляторна дистонія
- С. Хвороба Рейно
- Д. Неврит слухового нерва *
- Е. Порушення кісткової провідності

602. На підприємстві, де виробляється свинцевий сурик, формується бригада лікарів-спеціалістів для проведення періодичного медичного огляду. Який з лікарів повинен бути обов'язково у складі бригади?

- A.** Невролог *
- B.** Гінеколог
- C.** Психіатр
- D.** Дерматолог
- E.** Отоларинголог

603. У працівника бензозаправки зі стажем роботи 15 років, який має контакт із етильованим бензином, відзначається зниження пам'яті, брадикардія, відчуття волосся у роті, шкірні парестезії. Інтوکсикацію якою речовиною слід припустити в даному випадку?

- A.** Тетраетилсвинцем *
- B.** Хлоридом свинцю
- C.** Фосфорорганічною сполукою
- D.** Бензолом
- E.** Нітробензолом

604. Проектом лікарні передбачено розміщення всіх лікарняних корпусів в одному будинку (лікарняні, лікувально-діагностичні та господарські). Який тип забудови застосований при проектуванні лікарні?

- A.** Централізовано-блочний
- B.** Змішаний
- C.** Централізований *
- D.** Децентралізований
- E.** Централізовано-децентралізований

605. Для організації водопостачання населення селища обрано вододжерело з вмістом сульфатів, хлоридів, нітратів, заліза, що відповідає гігієнічним вимогам, проте із зниженим вмістом фтору ($0,3 \text{ мг/дм}^3$). До розвитку якого захворювання може призвести вживання води з даним складом?

- A.** Флюорозу
- B.** Карієсу *
- C.** Уролітіазу
- D.** Подагри
- E.** Жовчно-кам'яної хвороби

606. Для підвищення загартованості організму учнів школи-інтернату лікар розробив програму. В основу зазначеної програми покладено наступні принципи: поступовість, послідовність, індивідуальність, комплексність. Який із основних принципів загартовування не враховано?

- A.** Систематичність *

- В.** Підвищення резистентності
- С.** Нарощування сили впливу
- Д.** Нарощування інтенсивності впливу
- Е.** Підвищення стійкості

607. Грунт території мікрорайону характеризується як помірно забруднений за титром анаеробів, чистий за кількістю яєць геогельмінтів, слабо забруднений за кількістю личинок і лялечок мух і санітарним числом Хлебнікова. Який показник буде визначальним для загальної оцінки санітарного стану ґрунту мікрорайону?

- А.** Бактеріологічний *
- В.** Гельмінтологічний
- С.** Ентомологічний
- Д.** Санітарно-хімічний
- Е.** Усі разом взяті

608. При проведенні поглибленого медичного огляду в школярки 11 років хронічних захворювань та морфологічних відхилень не виявлено. Фізичний та психічний розвиток відповідає віку. Фізичний розвиток гармонійний. Протягом року до моменту поглибленого медичного огляду, школярка хворіла 4 рази на гостру респіраторну вірусну інфекцію та гостру катаральну ангіну, грип. До якої групи здоров'я відноситься дівчинка?

- А.** 2-а група *
- В.** 1-а група
- С.** 3-я група
- Д.** 4-а група
- Е.** 5-а група

609. Середня школа працює по 5-ти денному робочому тижню. Розклад занять складено на цілий учбовий рік. Полегшеним у розкладі учбових занять для школярів старших класів повинен бути:

- А.** Четвер *
- В.** Понеділок
- С.** Вівторок
- Д.** Середа
- Е.** П'ятниця

610. Хворому 45-ти років, що поступив у неврологічне відділення, був поставлений діагноз бері-бері. Для успішного проведення комплексної терапії, в раціоні хворого необхідно насамперед збільшити вміст:

- А.** Хлібобулочних виробів з висівками *
- В.** М'яса та м'ясних продуктів
- С.** Риби та рибопродуктів

D. Молоко та молочні продукти

E. Овочі та фрукти

611. Під час вивчення санітарно-гігієнічних умов у навчальному кабінеті біології встановлено: КПО – 1,7%, повітряний куб на одного учня 12 м³, концентрація CO₂ – 0,1мг/м³, температура повітря 18⁰С. Чи відповідають санітарно-гігієнічні умови нормативам?

A. Відповідають *

B. Знижений КПО

C. Знижена температура повітря

D. Зменшений повітряний куб

E. Збільшена концентрація CO₂

612. На медичному огляді машиніст портового крана скаржився на запаморочення, нудоту, відчуття тиску на барабанні перетинки, ознобоподібний тремор, рух у ділянці кишечника, ядуха, кашель. Роботи виконуються на висоті, пов'язані з нервово-емоційною напругою. На робочих діють вібрація: загальна та локальна, шум, інфразвук, що нагріває влітку та охолоджує взимку мікроклімат. Із дією якого фактора можна пов'язати скарги робітника?

A. Вібрація *

B. Шум

C. Інфразвук

D. Напруженість праці

E. Роботи на висоті

613. Для забезпечення питною водою в польових умовах особового складу мотострілкової бригади необхідно знайти джерело водопостачання і організувати постачання води. Розвідку джерела водопостачання очолює і організує:

A. Представник інженерної служби *

B. Представник медичної служби

C. Представник хімічної служби

D. Замісник командира частини по тилу

E. Представник продовольчої частини

614. Для надання металевим виробам підвищеної твердості їх загартовують у печах з індукційним нагрівом при температурі 800–900⁰С. Теплове випромінення на робочих місцях сягає 1800 ккал/м². Який із перелічених профілактичних заходів є найбільш ефективним для попередження перегрівання у цих умовах?

A. Екранування печей як джерел випромінення *

B. Влаштування повітряних душів

C. Застосування кабін з радіаційним охолодженням стін

D. Застосування індивідуальних засобів захисту

E. Організація профмедоглядів

615. Водій таксі, 46-ти років, переніс інсульт, після якого залишився правобічний геміпарез. Водія визнано інвалідом I групи. Визначте, до якої групи здоров'я належить вказана особа?

A. 5 *

B. 4

C. 3

D. 2

E. 1

616. Оцінюючи стан здоров'я випускників загальноосвітньої середньої школи, лікар установив у одного із учнів гіпертрофію мигдаликів III ступеня, хронічний риніт та вегетосудинну дистонію. Функціональні можливості організму знижені. За станом здоров'я цей учень належить до:

A. III групи *

B. II групи

C. I групи

D. IV групи

E. V групи

617. До стаціонару надійшла жінка, хвора на подагру. Які з продуктів харчування дозволено передавати хворим на подагру у стаціонар:

A. Кефір *

B. Хліб білий

C. Смажене м'ясо

D. Хліб чорний

E. Смажена риба

618. Під час весняної повені у передгір'ях Карпат виникла нагальна потреба у проведенні санації шахтних криниць, розташованих у селищі Н. Які показники повинні свідчити про надійність проведеного знезараження води у випадку використання методу перехлорування?

A. Залишковий хлор – 0,5 мг/дм³, колі-титр – 100, колі-індекс – 10 *

B. Окислюваність – 4 мг/дм³, мікробне число – 100

C. Мікробне число – 100, колі-індекс – 10

D. Мікробне число – 100, колі-титр – 100

E. Залишковий хлор – 0,3 мг/дм³, колі-титр – 100

619. У хворого, внаслідок недостатнього використання у харчовому раціоні зернобобових, м'яса, яєць і овочів, спостерігаються діарея, деменція, дерматит. Які лікарські речовини повинні входити до лікувального комплексу?

A. Нікотинамід *

- В.** Кобаламін
- С.** Рибофлавін
- Д.** Тіамінпірофосфат
- Е.** Ретинол

620. Мати звернулася у дитячу поліклініку зі скаргами на підвищену пітливість дитини, неспокій, здригання під час сну. З анамнезу відомо, що дитина народилася від першої вагітності, що протікала з токсикозом II половини. Пологи фізіологічні. Неонатальний період – без особливостей. З місячного віку переведена мамою на вигодування розведеним коров'ячим молоком у пропорції 2:1. Матеріально-побутові умови незадовільні. На свіжому повітрі не буває. Дефіцит якого вітаміну найбільш вірогідно призвів до вказаних скарг?

- А.** Гіповітаміноз С
- В.** Гіповітаміноз В
- С.** Гіповітаміноз Е
- Д.** Гіповітаміноз А
- Е.** Гіповітаміноз Д *

621. В одному з організованих колективів, де функціонує відомча їдальня, раптово захворіло 13 осіб. У них виникли ознаки харчового отруєння. Як стало відомо, в їдальні впродовж 5 годин було відключене холодильне обладнання. Яка із страв могла стати найвірогіднішою причиною цих захворювань?

- А.** Холодець *
- В.** Кава розчинна із заварними тістечками
- С.** Омлет з яєць
- Д.** Каша гречана з вареною ковбасою
- Е.** Суп перловий із куркою

622. Хворий, 47 років, працює на виробництві кремнієвих сплавів. 15 років скаржиться на сухий кашель, періодичний біль у грудній клітці, підвищену стомлюваність, пітливість. Об'єктивно: над легенями ясний легеневий звук, дихання везикулярне. Рентгенограма: прозорість легневих полів не змінена, легеневий малюнок помірно посилений і деформований з обох сторін. У верхній долі правої легені – поліморфні вогнищеві тіні. справа – невеликі плевро-діафрагмальні звуки. Який найбільш вірогідний попередній діагноз?

- А.** Вогнищевий туберкульоз легень
- В.** Пневмосклероз
- С.** Силікоз
- Д.** Силікотуберкульоз *
- Е.** Хронічний бронхіт

623. Чоловік, 39 років, робітник залізорудної шахти при періодичному медогляді пред'являє скарги на біль у грудях, сухий рідкісний кашель,

помірну задишку. Стаж роботи 7 років. Вміст сполук заліза в пилу робочої зони 50%. Рентгенологічно: виявлено дифузне розростання сполучної тканини по всіх легневих полях. Розвиток якого професійного захворювання можливий у робітника?

- A. Сидероз *
- B. Силікоз
- C. Талькоз
- D. Силікатоз
- E. Бронхіт хронічний

624. При плановому обстеженні школярів у дівчинки 15 років виявлено порушення осанки у виді кіфозу. Який із перелічених факторів має етіологічне значення для розвитку цієї патології?

- A. Неправильне розсаджування дітей *
- B. Порушення режиму харчування
- C. Неправильна орієнтація вікон у класі
- D. Велика відстань робочого місця від дошки
- E. Підвищена температура повітря

625. У сільському населеному пункті з децентралізованим водопостачанням (шахтні колодязі) у дітей раннього віку спостерігаються часті випадки подовження строків зарощення джерельця, порушення розвитку кісткової тканини, затримки розвитку зубів. Дані прояви можуть бути пов'язані з високим вмістом у ґрунті та ґрунтовій воді:

- A. Стронція *
- B. Йоду
- C. Миш'яку
- D. Фтору
- E. Свинцю

626. Дайте оцінку фізичного розвитку дівчинки 10 років за шкалою регресії, якщо показники ваги тіла та окружності грудної клітки знаходяться у межах від $M+2,1\delta$ до $M+3,0\delta$ сигми.

- A. Гармонійний
- B. Дисгармонійний
- C. Середній
- D. Низький
- E. Високий *

627. При проведенні періодичного медогляду слюсаря (працює на пайці деталей припаюванням) скарг на стан здоров'я не було. При поглибленому дослідженні виявлено ознаки астено-вегетативного синдрому, в крові – еритроцити з базофільною зернистістю і дещо підвищена кількість ретикулоцитів, у сечі –

підвищений вміст дельта-амінолевулінової кислоти. Комплекс симптомів свідчить про початкову стадію хронічної інтоксикації:

- A. Свинцем *
- B. Марганцем
- C. Ртуттю
- D. Оловом
- E. Етанолом

628. У школі після проведення поглибленого медичного огляду у 7 класі діти розподілені за групами здоров'я та групами фізичного виховання. До якої групи здоров'я та фізичного виховання слід віднести дітей, які мають функціональні, морфологічні відхилення, функціональні відхилення після перенесених захворювань, та тих, що часто хворіють?

- A. 2 та підготовча група *
- B. 1 та основна група
- C. 3 та підготовча група
- D. 4 та спеціальна група
- E. 5 та спеціальна група

629. У підготовчій групі дитячого комбінату після фізкультурного заняття проведено урок математики тривалістю 30 хв. На 15-й хвилині більшість дітей з'явилися ознаки втоми. Фізкультхвилинка проведена на 17-й хвилині заняття. У розкладі урок математики стоїть третім. Що є провідною причиною позначеної динаміки втоми?

- A. Розклад занять *
- B. Тривалість заняття
- C. Попереднє заняття
- D. Фізкультхвилинка
- E. Умови заняття

630. При профогляді виділено чотири групи робітників: здорові, групи ризику, хворі з хронічними неспецифічними захворюваннями та робітники зі шкідливими умовами праці. Яким харчуванням повинні бути забезпечені робітники із шкідливими умовами праці?

- A. Лікувально-профілактичним *
- B. Раціональним
- C. Превентивним
- D. Дієтичним
- E. Лікувальним

631. 17 річна дівчина звернулася до сімейного лікаря зі скаргами на кволість, постійну стомлюваність, дратівливість, підвищену сонливість, погіршення концентрації, погіршення сутінкового зору. Вона своє харчування вважає

задовільним, вживає хлібо-булочні, макаронні і ковбасні вироби, консерви, солодощі, каву, безалкогольні газовані напої та інші лакомства. Добовий харчовий раціон фактично не містить гарячі страви, салати, свіжі фрукти та овочі, натуральні фруктові соки. При огляді дівчини лікар звернув увагу на кілька синців на руках, колінах, ціаноз носа, губ, нігтів, ясен, поодиноких петехіальних крововиливи в шкірі, блідість і сухість шкіри, виражений гіперкератоз ліктьового суглоба, ороговіння волосяних фолікулів. Яких інгредієнтів не вистачає у харчовому раціоні, що викликали скарги та симптоми у дівчини і слід їх включати для профілактики їх недостатності?

- A. Недостатність вітамінів А і С *
- B. Недостатність білків
- C. Недостатність Са і Р
- D. Недостатність вітамінів групи В
- E. Недостатність вуглеводів

632. Учениця 11 класу відвідує фізико-математичну гімназію в першу зміну, побутові умови задовільні, здорова, приймає участь у роботі гуртка інформатики та займається в ансамблі бального танцю у будинку дітей та юнацтва. Під час вивчення режиму дня встановлено, що учениця перебуває в школі – 8 годин, допомагає батькам вдома – 1 годину, у гуртку інформатики займається у вівторок і п'ятницю по 1,5 години, у танцювальному гуртку – в понеділок, середу та суботу впродовж 2,5 годин. Домашні завдання, як правило, виконує протягом 3-4 годин, дивиться телевізор – 2,5 години на тиждень, читає художню літературу – 1 годину, приймає їжу 3 рази, спить – 8 годин.

- A. Режим дня школярки 11 класу відповідає гігієнічним вимогам розробленим для даної вікової групи *
- B. Режим дня школярки 11 класу не відповідає гігієнічним вимогам розробленим для даної вікової групи за малою тривалістю сну
- C. Режим дня школярки 11 класу не відповідає гігієнічним вимогам розробленим для даної вікової групи за перевантаженістю домашніми обов'язками
- D. Режим дня школярки 11 класу не відповідає гігієнічним вимогам розробленим для даної вікової групи за перевантаженістю домашніми обов'язками і недостатністю прогулянок на свіжому повітрі
- E. Режим дня школярки 11 класу не відповідає гігієнічним вимогам розробленим для даної вікової групи за малою тривалістю сну і відсутністю особистого життя

633. Внаслідок вибуху цистерни з бензолом на хімічному заводі наявні загиблі та поранені у великій кількості (понад 50 осіб) з опіками, механічними

травмами та отруєннями. Вкажіть основні елементи, які передбачає лікувально-евакуаційне забезпечення населення в цій ситуації:

- A. Сортування, надання медичної допомоги, евакуація *
- B. Сортування, евакуація, лікування
- C. Надання медичної допомоги, евакуація, ізоляція
- D. Ізоляція, рятування, відновлення
- E. Сортування, відновлення, рятування

634. При вивченні розкладу занять учнів 3-го класу встановлено: кількість уроків протягом тижня – 30; у вівторок перший урок українська мова, 2-й – музика, 3 і 4 – фізичне виховання, усього 5 уроків. Яке провідне місце в розкладі уроків?

- A. Кількість уроків фізкультури *
- B. Кількість уроків протягом тижня
- C. Кількість уроків протягом дня
- D. Місце уроку музики в розкладі
- E. Місце уроку української мови в розкладі

635. Хворий, 50-ти років, протягом 15-ти років працював на хімічному заводі. В роботі використовував розчинник – ксилол. Був госпіталізований з підозрою на хронічну інтоксикацію. Встановлено анемічний синдром. Який захід вторинної профілактики анемії буде першочерговим ?

- A. Зміна місця роботи *
- B. Призначення глюкокортикоїдів
- C. Застосування залізовмісних препаратів
- D. Включення в дієту морепродуктів
- E. Включення в їжу м'ясних продуктів

636. У ході розслідування випадку масового отруєння у автомеханіків, які проводили випробування дизельних двигунів у боксі майстерні, де була зіпсована витяжна вентиляція, наприкінці робочого дня з'явилися симптоми: головний біль, нудота, блювання, шум у вухах, лабільність пульсу. Об'єктивно: шкіра та слизові оболонки вишнево-червоного кольору. Який токсичний чинник став причиною масового отруєння автомеханіків?

- A. Оксид вуглецю *
- B. Діоксид вуглецю
- C. Діоксид сірки
- D. Оксид азоту
- E. Сірковуглець

637. Хвора з ожирінням II ступеня (ІМТ 36 кг/м²) звернулась до ендокринолога з метою схуднення. Який вид дієтотерапії слід запропонувати хворій?

- A. Фізіологічна субкалорійна дієтотерапія *

- В. Дієта з обмеженням білків
- С. Дієта з обмеженням вуглеводів
- Д. Дієта з обмеженням жирів
- Е. Голодування протягом 2-х тижнів

638. Хворому, 47-и років, 2 роки тому був діагностований силікоз І стадії. Скаржиться на посилення задишки, появу болю у підлопаткових ділянках. На рентгенограмі відзначається дифузне посилення та деформація легеневого малюнку, на фоні якого численні вузликові тіні діаметром 2–4 мм. Ущільнення міжчасткової плеври справа. Корені легенів ущільнені. Яка рентгенологічна форма пневмоконіозу в даному випадку має місце?

- А. Вузликоса *
- В. Інтерстиціальна
- С. Інтерстиціально-вузликоса
- Д. Вузлова
- Е. Гуморозна

639. У 14-річного хлопчика отримані наступні морфологічні показники: довжина тіла – 157 см (+1,5 δ), маса тіла – 55 кг (+1,5 δ), окружність грудної клітки – 68 см (+1,2 δ). Оцініть гармонійність фізичного розвитку дитини:

- А. Дисгармонійний *
- В. Гармонійний
- С. Вище середнього
- Д. Різко дисгармонійний
- Е. Надмірний

640. У повітрі робочої зони ливарника присутній аерозоль конденсації з розміром пилових частинок 2 нм (90%), 2–5 нм (2%), більше 5 нм (6%), до 2 нм (біля 2%). Охарактеризуйте дисперсність пилу:

- А. Дрібнодисперсний *
- В. Середньодисперсний
- С. Великодисперсний
- Д. Ультрадрібнодисперсний
- Е. Туман

641. Студент проводить оцінку рівня шуму в цеху холодного штампування. За допомогою якого приладу він проводить це гігієнічне дослідження?

- А. Шумовібримірювач *
- В. Аналізатор спектру шуму
- С. Аудіотестер
- Д. Актинометр
- Е. Піранометр

642. Чоловік, 42-х років, працівник котельні. Скарги на оперізуючий біль голови, повторне блювання. Була тимчасова втрата свідомості. Об'єктивно: відзначається підвищення сухожилкових рефлексів, непередбачені міофібриляції. АТ – 150/80 мм рт.ст., Рs – 104/хв. Видимі слизові та шкірні покриви з малиновим відтінком. Який з діагнозів найбільш вірогідний?

- A.** Отруєння моноокиснем вуглецю *
- B.** Отруєння синильною кислотою
- C.** Отруєння аніліновими барвниками
- D.** Отруєння метаном
- E.** Отруєння бензином

643. За результатами лікарняно-педагогічного спостереження за уроком фізкультури в 9-ому класі побудована фізіологічна крива, що характеризується поступовим збільшенням частоти пульсу у ввідній частині, приростом частоти пульсу на 80% під час основної частини; крива має 4-х зубчатий вигляд. Як можна оцінити організацію уроку фізкультури?

- A.** Тривалі проміжки між вправами *
- B.** Урок побудований правильно
- C.** Фізичне навантаження недостатнє
- D.** Фізичне навантаження надмірне
- E.** Фізичне навантаження достатнє

644. Під час визначення адаптації учнів 1-го класу до навчання у школі встановлено, що у них невисока швидкість переробки інформації на уроці, переважання процесів гальмування над збудженням. Який ступінь адаптації у цих учнів?

- A.** Напружений *
- B.** Задовільний
- C.** Добрий
- D.** Незадовільний
- E.** Уповільнений

645. Для боротьби з бур'янами на сільськогосподарських угіддях тривалий час застосовували гербіциди, які за ступенем стійкості у навколишньому середовищі відносяться до стійких. Укажіть найбільш імовірний шлях надходження їх з ґрунту в організм людини:

- A.** Ґрунт-рослини-людина *
- B.** Ґрунт-мікроорганізми-людина
- C.** Ґрунт-тварини-людина
- D.** Ґрунт-найпростіші-людина
- E.** Ґрунт-комахи-людина

646. Швачка-мотористка, 46-ти років, звернулась зі скаргами на болі в ділянці серця, загальну слабкість, зниження слуху та втомлюваність. Об'єктивно: блідість шкірних покривів, Рс- 75/хв. Серцева діяльність ритмічна. АТ – 120/80 мм рт.ст. На аудіограмі виявлено зниження порогу слухової чутливості. Яке захворювання можливе у пацієнтки?

- A.** Неврит слухових нервів *
- B.** Вібраційна хвороба
- C.** Нейроциркуляторна дистонія
- D.** Хвороба Рейно
- E.** Порушення кісткової провідності

647. Чоловік, 54 років, поступив до стаціонару зі скаргами на загальну слабкість, підвищення температури тіла до 38,6⁰С, задишку під час значного фізичного навантаження, часті носові кровотечі. Працює на виробництві пластмаси, де контактує з ароматичними з'єднаннями. Об'єктивно встановлено: шкірні покриви бліді, сухі. У крові виявлено: еритроцити і – $2,1 \cdot 10^{12}/л$, НЬ – 90 г/л, лейкоцити – $2,2 \cdot 10^9/л$, еозинофіли – 1%, паличко-ядерні – 1%, сегментоядерні – 75%, лімфоцити – 20%, міелоцити – 3%, тромбоцити – $30 \cdot 10^9/л$, ШОЕ – 32 мм/год. Який найімовірніший діагноз?

- A.** Хронічна інтоксикація нітробензолом *
- B.** Хронічна інтоксикація аніліном
- C.** Хронічна інтоксикація свинцем
- D.** Хронічна інтоксикація бензолом
- E.** Хронічна інтоксикація тетраетилсвинцем

648. На території з підвищеною ендемічною захворюваністю на зоб сімейний лікар з метою вторинної профілактики запропонував вживати багаті на йод харчові продукти. Які з перерахованих продуктів варто вживати за цих умов?

- A.** Молочні продукти
- B.** М'ясні продукти
- C.** Вироби з борошна
- D.** Овочі та фрукти
- E.** Морепродукти *

649. У сім'ї вживались в їжу овочеві (зокрема грибні) та фруктові консерви домашнього приготування. За 8 днів після чергового прийманні їжі удвох членів сім'ї з'явилися скарги на слабкість, послаблення зору, двоїння в очах та косоокість. Трохи згодом виникло утруднення мови, порушення ковтання. Після звернення до лікарні пацієнтів госпіталізували. Яке харчове отруєння виникло у цьому разі?

- A.** Афлотоксикоз
- B.** Бактеріальна харчова токсикоінфекція

- C. Ботулізм *
- D. Сальмонельоз
- E. Стафілококовий токсикоз

650. Лікар медичного кабінету загальноосвітньої школи повинен провести оцінку фізичного розвитку дітей та підлітків. Ця оцінка проводиться на підставі зіставлення індивідуальних даних з:

- A. Регіональними стандартами фізичного розвитку *
- B. Загальноосвітніми стандартами фізичного розвитку
- C. Дані не порівнюють
- D. Даними наукових досліджень у періодичних фахових виданнях
- E. Даними засобів масової інформації

651. Мати привела до лікаря хлопчика 7-ми років на плановий медичний огляд. Вона скаржиться, що дитина дуже багато часу проводить за гаджетами та дуже мало грає з однолітками на свіжому повітрі. Фізичний розвиток відповідає віку дитини. Згідно з карткою профілактичних щеплень до 6-ти років включно отримав усі щеплення, передбачені Національним календарем. При фізикальному обстеженні температура тіла – 37,1⁰C, пульс – 88/хв., артеріальний тиск – 110/80 мм рт.ст., частота дихання – 16/хв. Які подальші дії по веденню хлопчика будуть найбільш доречними?

- A. Провести бесіду щодо важливості активного способу життя *
- B. Призначити вакцину КПК
- C. Провести пробу Манту
- D. Призначити оральну поліомієлітну вакцину (ОПВ)
- E. Призначити вакцину БЦЖ

652. Чоловік, 52-х років, звернувся до лікаря зі скаргами на безсоння, роздратованість, підвищену збудливість, підвищену пітливість, кровоточивість ясен. Працює на виробництві медичного обладнання у відділі, що спеціалізується на конструюванні сфігмоманометрів та термометрів. При фізикальному обстеженні неритмічний та асиметричний тремор пальців витягнутих рук, підвищена збудливість вегетативної нервової системи, червоний дермографізм, гінгівіт, стоматит, ціанотична смуга вздовж країв ясен. При лабораторному дослідженні крові виявлено лімфоцитоз і моноцитоз. Хронічне отруєння якою речовиною є найбільш імовірним у пацієнта?

- A. Свинцем
- B. Марганцем
- C. Чотирихлористим вуглецем
- D. Бензолом
- E. Ртуттю *

653. При проведенні профогляду робітниць промислового підприємства була виявлена група жінок з лабораторно підтвердженою залізодефіцитною анемією. Окрім медикаментозного лікування, які продукти, як основні носії засвоюваного заліза, повинен рекомендувати лікар для споживання?

- A. Хліб та хлібобулочні вироби
- B. Молоко та молокопродукти
- C. Хліб та рибу
- D. М'ясо та м'ясопродукти *
- E. Овочі та фрукти

654. Мати 22-місячного хлопчика звернулася до лікаря зі скаргами на погане набирання ваги та худобу у дитини. Годує грудним молоком на вимогу, не менше 5 разів на день. Вага та зріст хлопчика нижче 3-го стандартного відхилення для його віку. У нього дугоподібна деформація ніг та потовщені зап'ястя. При лабораторному дослідженні підвищений рівень лужної фосфатази. Дефіцит якого вітаміну найбільш імовірно спричинив подібний стан у дитини?

- A. Вітаміну PP
- B. Вітаміну A
- C. Вітаміну B₆
- D. Вітаміну D *
- E. Вітаміну E

655. Хвора, 50-ти років, рентгенлаборант зі стажем роботи у відділенні променевої терапії 12 років. Скаржиться на біль в серці, шлунку, слабкість, втомлюваність, поганий сон, головний біль, запаморочення. Аналіз крові: лейкоцити 3,8 г/л, лімфопенія, тромбоцити 200 г/л. Найбільш імовірний діагноз?

- A. Хронічна променева хвороба *
- B. Вегето-судинна дистонія
- C. Ішемічна хвороба серця
- D. Клімактеричний розлад
- E. Синдром хронічної втоми

656. Жінка, 42-х років, прийшла до лікаря на профілактичний прийом. Скарг не має. Загальний стан задовільний. Зріст 162 см, маса тіла 87 кг, ІМТ = 33 кг/м². Артеріальний тиск справа – 140/90 мм рт.ст., зліва – 145/85 мм рт.ст., пульс – 72/хв. Аускультативно тони серця приглушені, шуми не прослуховуються. В легенях дихання везикулярне. Нижній край печінки виступає на 1,5–2 см з-під нижнього краю. Набряків не виявлено. Яку оцінку конституціональній будові тіла цієї пацієнтки має дати лікар (за рекомендаціями ВООЗ)?

- A. Ожиріння I ступеня *

- В.** Ожиріння II ступеня
- С.** Ожиріння III ступеня
- Д.** Нормальна вага
- Е.** Надлишкова вага

657. Жінка, 60-ти років, скаржиться на періодичний біль у колінних суглобах, що виникає частіше під час тривалого ходіння, спуску сходами, ввечері, непокоїть у першій половині ночі і вщухає до ранку після тривалого відпочинку. В ході обстеження виявлена надмірна маса тіла. Суглоби зовнішньо не змінені, обсяг рухів у них не обмежений. На рентгенограмі правого колінного суглоба видно остеофіти. Для профілактики подальшого прогресування захворювання слід рекомендувати:

- А.** Уникати підвищених навантажень на колінні суглоби *
- В.** Обмежити у дієті продукти, багаті на пурини
- С.** Щоденний біг підтюпцем
- Д.** Регулярний прийом алопуринолу
- Е.** Обмеження в русі

658. У ході вивчення умов праці робітників, зайнятих на виробництві ртутних термометрів, у повітрі робочої зони виявлено пари ртуті в концентраціях, які перевищують гранично допустимі. Вкажіть основний можливий шлях потрапляння ртуті в організм працівника:

- А.** Неушкоджена шкіра
- В.** Органи дихання *
- С.** Ушкоджена шкіра
- Д.** Шлунково-кишковий тракт
- Е.** Слизові оболонки

659. Хлопчику 2 роки, маса тіла – 9,0 кг, зріст – 80 см, обвід голови – 45 см. Значення маси тіла, зросту, обводу голови перебувають між «-2» та «-3» стандартними відхиленнями. Визначте рівень фізичного розвитку дитини:

- А.** Дуже низький
- В.** Низький *
- С.** Середній
- Д.** Високий
- Е.** Дуже високий

660. У чоловіка 50 років, виявлено блідість шкіри, кровоточивість ясен, поодинокі петехії на ногах. У крові: Нв – 110 г/л, ер.- $3,8 \cdot 10^{12}/л$. Кількість вітаміну С у сироватці крові та добовій сечі знижена. Енергетична цінність добового раціону харчування, добова кількість білків, жирів, вуглеводів – достатня. Вміст аскорбінової кислоти в раціоні – 30 мг. Що потрібно передусім включити до раціону для аліментарної корекції харчового статусу чоловіка?

- A. Печінку
- B. Домашній сир
- C. Вівсяну крупу
- D. Моркву
- E. Чорну смородину *

661. Під час проведення медичного огляду всім учням 7 класу визначили відповідність біологічного розвитку паспортному віку за такими критеріями: щорічне збільшення зросту, осифікація кісток кисті, кількість постійних зубів, розвиток вторинних статевих ознак. Який із перерахованих критеріїв визначається тільки за показаннями?

- A. Осифікація кісток кисті *
- B. Кількість постійних зубів
- C. Зріст
- D. Щорічне збільшення зросту
- E. Розвиток вторинних статевих ознак

662. Медичним оглядом у електрозварника виявлено енцефалопатію, пневмоконіоз, екстрапірамідну недостатність з первинними ушкодженнями ніг – «хода півня». Яке професійне отруєння виявлено у електрозварника ?

- A. Отруєння марганцем *
- B. Отруєння свинцем
- C. Сидероз
- D. Отруєння вуглецю оксидом
- E. Антракоз

663. Внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС Україна в даний час знаходиться в пізній післяаварійній фазі. Основним джерелом внутрішнього опромінення «аварійного походження» є цезій-137. Який із перелічених продуктів харчування є найбільш ймовірним джерелом надходження в організм цього радіонукліду?

- A. Молоко *
- B. М'ясо
- C. Яйця
- D. Овочі
- E. Фрукти, ягоди

664. Приміщення дитячого садка, що розташоване у житловому мікрорайоні на відстані 30 м від найближчого житлового будинку, передано підприємству «Хімчистка» (5 клас підприємств згідно санітарної класифікації). На якій відстані від житлових будинків допускається розташовувати подібне підприємство?

- A. 50 м *

- B.** 10 м
- C.** 30 м
- D.** 300 м
- E.** 100 м

665. При лабораторному дослідженні ґрунту земельної ділянки, відведеної під будівництво лікарні, встановлено: колі-титр – 1, титр анаеробів – 0,1; санітарне число Хлебнікова – 0,99; яєць гельмінтів немає в 1 кг ґрунту; личинок і лялечок мух немає на площі 0,25 м². Оцініть ступінь епідемічної безпеки ґрунту.

- A.** Безпечний *
- B.** Відносно безпечний
- C.** Помірно небезпечний
- D.** Небезпечний
- E.** Надзвичайно небезпечний

666. У населеному пункті внаслідок аварії на каналізаційному колекторі є загроза спалаху кишкових інфекцій. Вкажіть найбільш ефективний метод знезараження води за даних умов.

- A.** Суперхлорування *
- B.** Подвійне хлорування
- C.** Озонування
- D.** Опромінення води УФ - випромінюванням
- E.** Хлорування з преамонізацією

667. У читальному залі бібліотеки, що розташована на першому поверсі п'ятиповерхового будинку, КПО=0,75%. Температура повітря в приміщенні в літній період 22⁰С, відносна вологість 60%. Школярі, які щодня працюють у бібліотеці скаржаться на підвищену втому, головний біль. Вкажіть, який фактор середовища може викликати такі скарги у школярів.

- A.** Недостатня освітленість робочого місця *
- B.** Гіпоксія
- C.** Підвищена вологість повітря
- D.** Гіподинамія
- E.** Підвищена температура повітря

668. Максимальна кількість шкідливої речовини в одиниці об'єму чи маси, яка при щоденному впливу протягом необмеженого періоду часу не спричинює тих чи інших хворобливих змін в організмі та несприятливих спадкових змін потомства називається:

- A.** ГДК *
- B.** CL₅₀
- C.** Lim_{sp}
- D.** Зона гострої дії Z_{ac}

Е. Зона хронічної дії Z_{ch}

669. При експертизі молока встановлено: кислотність – $19^{\circ}T$, жирність – 2,5%, густина – 1,025, проби з розчином Люголя негативні. Який метод фальсифікації молока було використано?

- А. Розведення водою *
- В. Додавання соди
- С. Додавання крохмалю
- Д. Зняття вершків
- Е. Додавання соди і крохмалю

670. При експертній оцінці нового технологічного обладнання встановлено, що мікроклімат виробничого приміщення буде характеризуватися наступними показниками: середня температура повітря $+28^{\circ}C$, радіаційна температура $+29^{\circ}C$, відносна вологість повітря 60%, швидкість руху повітря 3,0 м/с. Укажіть основний шлях тепловіддачі за таких умов виробничого середовища:

- А. Випаровування *
- В. Конвекція
- С. Кондукція
- Д. Випромінювання
- Е. Випромінювання та конвекція

671. Після штормового попередження органами цивільної оборони жителів населених пунктів було розміщено в спеціалізованих сховищах цивільної оборони. Який з перерахованих чинників через певний час здійснюватиме найбільш негативний вплив на здоров'я людей?

- А. Підвищення концентрації CO_2 *
- В. Неприятливий мікроклімат
- С. Шум
- Д. Протигаз
- Е. «Сенсорний голод»

672. У зруйнованих землетрусом житлових будинках із-за руйнації газових мереж, короткого замикання електромереж виникли пожежі, внаслідок чого запыленість, задимленість, загазованість повітря ускладнили рятувальні роботи. Найбільш ефективними у цих умовах засобами захисту органів дихання будуть:

- А. Ізолюючий протигаз *
- В. Фільтруючий військовий чи цивільний протигаз
- С. Шланговий протигаз
- Д. Захисний комбінезон
- Е. Респіратори

673. Під час літніх військових навчань температура броні танка досягла 46⁰С, відносна вологість повітря усередині танка – 16 %, температура повітря – 39⁰С. Назвіть основний шлях тепловіддачі при даних умовах:

- A.** Випаровування *
- B.** Проведення
- C.** Випромінювання
- D.** Конвекція
- E.** Кондукція

674. Особливості праці особового складу військових і цивільних формувань при наданні допомоги потерпілим внаслідок землетрусу та ліквідації його наслідків є великі фізичні навантаження й інтенсивність праці, збільшення її тривалості до 12-14 годин на добу. Визначте найбільш ефективні засоби запобігання втоми, збереження працездатності:

- A.** Більш часті перерви у роботі *
- B.** Додаткове висококалорійне харчування
- C.** Прийняття допінгів-стимуляторів фізичної витривалості
- D.** Постійні фізичні тренування в процесі підготовки особового складу
- E.** Прийняття алкоголю

675. На складі агресивних технічних рідин сталася аварія: автонавантажувачем порушена цілісність цистерни з отруйною рідиною гептилом. Виникла пожежа і велика задимленість приміщення складу. Для ліквідації аварії дана команда направити на склад бригаду з 12 осіб. Визначте найбільш ефективні засоби індивідуального захисту ліквідаторів аварії:

- A.** Ізолюючі протигази *
- B.** Шлангові протигази
- C.** Фільтруючі військові протигази
- D.** Комплекти гірничорятувальних команд
- E.** Герметичні плівкові комбінезони

676. Під час експертизи проекту реконструкції вентиляції встановлено, що в робочу зону шліфувальника потрапляє пил. У цеху є загальнообмінна природна і механічна вентиляція, місцева витяжна вентиляція. При шліфовці використовується вологий спосіб обробки матеріалів. Робітники використовують респіратори для захисту органів дихання, дотримуються режиму праці і відпочинку. Який з перерахованих заходів профілактики можна віднести до технологічних?

- A.** Вологий спосіб обробки матеріалів *
- B.** Місцева витяжна вентиляція
- C.** Загальнообмінна природна і механічна вентиляція
- D.** Застосування респіраторів

Е. Режим праці і відпочинку

677. При проведенні санітарно-епідеміологічної експертизи верстатів для ковальського цеху визначено, що рівень шуму від одиниці обладнання становить 86 дБА. Які з перелічених заходів є обов'язковими для операторів технологічного обладнання?

- А.** Індивідуальні засоби захисту слухового аналізатора *
- В.** Використання шумопоглинаючих матеріалів на робочому місці
- С.** Заміна технологічного обладнання
- Д.** Використання дистанційних методів управління обладнанням
- Е.** Відмова від використання даного обладнання

678. Назвіть основний патологічний стан організму при недостатності ультрафіолетового опромінення:

- А.** Ураження зору
- В.** Зниження резистентності *
- С.** Ураження шлунково-кишкового тракту
- Д.** Ожиріння
- Е.** Схуднення

679. Назвіть один із основних санітарно-гігієнічних заходів щодо профілактики недостатності ультрафіолетового випромінювання:

- А.** Південна орієнтація вікон житлових приміщень з увіолевим склом *
- В.** Дієтотерапія
- С.** Хіміотерапія
- Д.** Психопрофілактика
- Е.** Серопротекція

680. Назвіть оптимальний ступінь ефективності санації повітря приміщення лікарняної палати бактерицидними лампами БУВ-30:

- А.** $\geq 20\%$
- В.** $\geq 30\%$
- С.** $\geq 50\%$
- Д.** $\geq 80\%$ *
- Е.** $\geq 90\%$

681. Назвіть мінімально необхідний коефіцієнт ефективності санації повітря операційної:

- А.** 2
- В.** 3
- С.** 4
- Д.** 5 *
- Е.** 6

682. Після кількоденних польових навчань військовий підрозділ на шляху до стаціонарного пункту дислокації повинен зупинитися на нічний відпочинок у населеному пункті Н. Розв'язання питання про дозвіл на розміщення військовослужбовців у даному населеному пункті в першу чергу залежить від висновку медичної розвідки відносно:

- A. Санітарно-епідемічного стану населеного пункту *
- B. Придатності місцевого житлового фонду для використання
- C. Санітарного стану території
- D. Якості місцевої питної води
- E. Наявності джерел поповнення запасів продовольства

683. У літній період військовий підрозділ на період польових навчань було розміщено в землянках по 8 осіб у кожній. Найкращий ефект вентиляції в таких землянках досягається:

- A. Періодичним відкриттям входних дверей *
- B. Через віконний отвір
- C. Видаленням повітря через димар
- D. За допомогою аератора
- E. Застосуванням механічної вентиляції

684. У медичну частину військового підрозділу після проведення ремонтних робіт двигуна танка звернувся механік із скаргами на головний біль, шум у вухах, нудоту, лабільність пульсу. Об'єктивно встановлено, що слизові оболонки та шкіра військовослужбовця мають вишнево-червоний колір. Який токсичний агент призвів до гострого отруєння цього танкіста?

- A. Оксид вуглецю *
- B. Діоксид вуглецю
- C. Оксид азоту
- D. Сірковуглець
- E. Діоксид сірки

685. При розгортанні намету для табірної розміщення особового складу військ було вибрано джерело водопостачання. Який з видів обробки води у польових умовах повинен застосовуватися завжди і обов'язково?

- A. Знезаражування води *
- B. Очистка (освітлення) води від каламуті
- C. Опріснення води
- D. Фторування, чи дефторування, знезалізнєння
- E. Дегазація, дезактивація води

686. При виборі джерела водопостачання у військово-польових умовах, при надзвичайних ситуаціях і катастрофах найбільш важливою, першочерговою вимогою до питної води є:

- A.** Безпечність води в епідемічному, токсикологічному і радіологічному відношенні *
- B.** Оптимальний мікроелементний склад
- C.** Хороші органолептичні властивості
- D.** Оптимальна мінеральний склад
- E.** Відсутність у воді радіоактивних речовин

687. На розгляд і погодження до ДУ «Центр контролю і профілактики хвороб МОЗ України» надійшов проект, що передбачає розташування на промисловому майданчику антенного комплексу станції спостереження за літаками, пункту телефонного зв'язку, екранованого трансформатора, робочих місць операторів обладнання. Яке з переліченого обладнання є джерелом електромагнітних полів для населення.

- A.** Антенний комплекс *
- B.** Трансформатор
- C.** Робочі місця операторів обладнання
- D.** Антенний комплекс і трансформатор
- E.** Жодне

688. У передепідемічний період по грипу на одному з підприємств лікар сімейної медицини вирішив провести профілактичний курс ультрафіолетових опромінь (УФО) працівників віком 23-48 років з різними діагнозами. Кому з них цей курс протипоказаний?

- A.** Відкрита форма туберкульозу
- B.** Пієлонефрит
- C.** Температура тіла 37, 2⁰C
- D.** Меланома
- E.** Всі перераховані стани *

689. Із-за масової загибелі населення (більше 120000 жертв) великого густонаселеного міста внаслідок землетрусу, серед травмованої та уцілілої частини цього населення і серед особового складу формувань, які прибули для надання допомоги і ліквідації наслідків землетрусу, виникли паніка, стрес, психоемоційні реакції, які різко знизили організованість і працездатність. Визначте першочергові заходи ліквідації цієї паніки та стресу, відновлення працездатності:

- A.** Видача седативних препаратів *
- B.** Заспокійливі слова командирів, керівників рятувальних формувань, психологів
- C.** Наказ, окрик керівників з застосуванням неформальної логіки
- D.** Аутотренінг
- E.** Видача алкоголю особовому складу формувань

690. Бригада робітників протягом 5 годин, з 10-хвилинними перервами щогодини, працювала на терміновій відбудові дамби штучного водосховища хімічного комбінату, який у зв'язку з аварією припинив роботу. Внаслідок такої інтенсивної роботи у більшості робітників розвинулась втома. Була оголошена перерва на 2 години. Визначте найефективніші заходи зняття втоми і відновлення працездатності:

- A.** Відпочинок лежачи *
- B.** Прийняття їжі
- C.** Прийняття допінгу – стимулятори фізичної витривалості
- D.** Взаємомасаж м'язових груп спини, рук, ніг
- E.** Обливання холодною водою

691. При розгортанні військ під час навчання, було вибрано джерело водопостачання, у якому дещо підвищений вміст розчинених радіонуклідів. Для дезактивації води від розчинених у ній радіонуклідів найбільш ефективними будуть:

- A.** Іонообмінна фільтрація *
- B.** Відстоювання (дезактивація часом)
- C.** Коагуляція з фільтрацією
- D.** Перехлорування
- E.** Хлоркупоросний метод Клюканова

692. Величина довжини тіла хлопчика 10 років знаходиться в межах від $M+1\sigma$ до $M+2\sigma$. Індивідуальні показники маси тіла $+1,33\sigma_R$ та обводу грудної клітки $+1,12\sigma_R$. Дайте оцінку фізичного розвитку школяра за шкалами регресії.

- A.** Фізичний розвиток дитини вище середнього, дисгармонійний *
- B.** Фізичний розвиток дитини високий, різко дисгармонійний
- C.** Фізичний розвиток дитини середній, гармонійний
- D.** Фізичний розвиток дитини високий, гармонійний
- E.** Фізичний розвиток дитини вище середнього, гармонійний

693. За шкалами регресії довжина тіла учня 14 років була віднесена до показників, які знаходяться в межах від $M+2,1\sigma$ та вище. Показники маси тіла $+1,98\sigma_R$ та обводу грудної клітки $+1,78\sigma_R$. Дайте оцінку фізичного розвитку школяра.

- A.** Фізичний розвиток дитини високий, дисгармонійний *
- B.** Фізичний розвиток дитини вище середнього, гармонійний
- C.** Фізичний розвиток дитини середній, гармонійний
- D.** Фізичний розвиток дитини високий, гармонійний
- E.** Фізичний розвиток дитини різко дисгармонійний

694. Хлопчик 8 років має довжину тіла 130,1 см ($+0,36\sigma$), масу тіла 28,5 кг ($+0,12\sigma$), обвід грудної клітки 63,0 см ($+0,10\sigma$). Біологічний рівень розвитку

відповідає календарному віку. Функціональні показники в межах $\pm 1\sigma$. Оцініть фізичний розвиток дитини комплексним методом.

- A. Фізичний розвиток дитини середній, гармонійний *
- B. Фізичний розвиток дитини вище середнього, гармонійний
- C. Фізичний розвиток дитини високий, дисгармонійний
- D. Фізичний розвиток дитини високий, гармонійний
- E. Фізичний розвиток дитини середній, різко дисгармонійний

695. Для вивчення показників фізичного розвитку дітей та підлітків широко використовують антропометричні та фізіометричні методи дослідження. Оберіть з наведеного соматометричний метод дослідження.

- A. Вимірювання довжини тіла *
- B. Визначення життєвої ємності легень
- C. Визначення форми грудної клітки
- D. Визначення форми хребта
- E. Визначення м'язової сили

696. Оцінка фізичного розвитку дитини дошкільного віку показала: фізичний розвиток – середній, за масою тіла, обводом грудної клітки – гармонійний, біологічний вік відповідає календарному. Хронічні захворювання відсутні. Протягом року хворів 5 разів гострими респіраторними захворюваннями. До якої групи здоров'я відноситься хлопчик?

- A. 2 група здоров'я *
- B. 1 група здоров'я
- C. 3 група здоров'я
- D. 5 група здоров'я
- E. 4 група здоров'я

697. При проведенні медичного огляду учнів 8 класу визначали відповідність біологічного розвитку календарному віку. Який з перерахованих критеріїв є найбільш інформативним показником біологічного віку?

- A. Осифікація кісток кисті *
- B. Довжина тіла
- C. Щорічне збільшення довжини тіла
- D. Кількість постійних зубів
- E. Розвиток вторинних статевих ознак

698. При вивченні фізичного розвитку дітей переддошкільного віку оцінювали ряд показників. Який із перерахованих показників відноситься до основних антропометричних показників фізичного розвитку?

- A. Обвід грудної клітки *
- B. Показники гемодинаміки
- C. Форма хребта

D. Форма грудної клітки

E. Динамометрія

699. Під час розподілу дітей на медичні групи в одного з учнів встановлено хронічний тонзиліт у стадії компенсації. До якої групи занять з фізичного виховання можна віднести цього учня?

A. Спеціальна група *

B. Основна група

C. Підготовча група

D. Заняття лікувальною фізкультурою

E. Заборонити заняття

700. У місті Н., заплановано побудувати середню загальноосвітню школу. Найбільш оптимальною для дитячих закладів є система забудови:

A. Блочна *

B. Централізована

C. Павільйонна

D. Децентралізована

E. Компактна

701. При проведенні поточного санітарного нагляду в 3 класі середньої школи було виявлено, що маркування парт відсутнє, в класі наявні парти одного розміру. Невідповідність меблів довжині тіла дітей може привести до:

A. Порушення постави *

B. Психоемоційного навантаження

C. Зниження уваги

D. М'язової асиметрії

E. Травматизму

702. У кабінеті хімії середньої загальноосвітньої школи виникла необхідність оцінити ефективність вентиляції. Запропонуйте показники, які потрібно використати для виконання цього завдання.

A. Визначити необхідну та фактичну кратність вентиляції *

B. Визначити об'єм та кратність вентиляції

C. Визначити систему вентиляції

D. Визначити кубатуру приміщення

E. Визначити концентрацію CO₂

703. У населеному пункті К. запланували збудувати дитячий навчальний заклад. При експертизі проекту середньої загальноосвітньої школи було вказано, що найбільш прийнятна поверховість шкільної споруди це:

A. Не вище 3-х поверхів *

B. Не вище 2-х поверхів

C. 4-5 поверхова

D. Не більше 6-ти поверхів

E. Одноповерхові корпуси

704. У середню школу завезли столи та стільці для обладнання класів молодшої школи. Вкажіть основний показник, який потрібно врахувати для того щоб правильно розташувати меблі в класі.

A. Відповідність розмірів меблів довжині тіла дитини *

B. Положення тіла при користуванні меблями

C. Відстань від переднього краю поверхні столу до спинки стільця

D. Відповідність меблів сучасному дизайну

E. Стіл та стілець з'єднані в єдине ціле чи ні

705. У 7 класі гімназії провели гігієнічну оцінку ефективності вентиляції. Який з показників врахували для того щоб розрахувати необхідну кратність повітрообміну в шкільному класі:

A. Кубатуру приміщення *

B. Концентрацію CO₂ в повітрі

C. Систему вентиляції

D. Час перебування учнів у класі

E. Орієнтацію вікон

706. Приміщення 8 класу середньої школи площею 50 м². У класі три вікна. Затінення за вікнами відсутнє. Який з показників природного освітлення необхідно врахувати при плануванні кількості рядів парт (столів) у класі:

A. Коефіцієнт заглиблення *

B. Площу вікон

C. Світловий коефіцієнт

D. Кут затінення

E. Освітленість

707. У приміщенні навчального класу середньої школи провели гігієнічну оцінку природного освітлення. Дайте рекомендації відносно гігієнічних вимог, щодо умов природного освітлення шкільного класу:

A. Коефіцієнт природного освітлення не менше 1,5% *

B. Яскравість не більше 2000 Кд/м.кв

C. Рівномірність освітлення 1:2

D. Світловий коефіцієнт не менше 1:10

E. Кут падіння променів світла не менше 50⁰

708. У класній кімнаті розмірами 6×10 м² встановлено 6 світильників прямого світла, обладнаних лампами розжарювання потужністю 150 Вт кожна. Освітленість на робочих місцях коливається у межах 30-70 лк. Дайте гігієнічну оцінку штучного освітлення класу.

A. Нерівномірне та недостатнє *

- В.** Рівномірне: освітленість на робочих місцях низька
- С.** Нерівномірне та недостатнє
- Д.** Освітленість на робочих місцях достатня
- Е.** Освітленість на робочих місцях низька

709. У навчальному кабінеті середньої школи площею $5 \times 10 \text{ м}^2$ встановлено 8 світильників з люмінесцентними лампами потужністю 40 Вт кожна. Освітленість на робочих місцях коливається у межах 50-70 лк. Дайте гігієнічну оцінку штучного освітлення класу.

- А.** Рівномірне та недостатнє: освітленість на робочих місцях низька *
- В.** Нерівномірне та недостатнє: освітленість на робочих місцях низька
- С.** Нерівномірне та достатнє: освітленість на робочих місцях достатня
- Д.** Рівномірне та достатнє: освітленість на робочих місцях достатня
- Е.** Рівномірне та достатнє: освітленість на робочих місцях низька

710. З метою профілактики порушень постави школярів пересаджують з першого ряду в третій і навпаки (відповідно номеру шкільних меблів і довжині тіла), не рідше:

- А.** 2-х разів на рік *
- В.** 3-х разів на рік
- С.** 4-х разів на рік
- Д.** 6-ти разів на рік
- Е.** Не пересаджують взагалі

711. Визначте, які з показників харчового статусу організму найбільш доступні для лікаря при оцінці обумовленого харчуванням стану здоров'я особового складу військових і цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

- А.** Соматоскопічні *
- В.** Соматометричні
- С.** Фізіометричні
- Д.** Біохімічні
- Е.** Клінічні

712. При використанні у харчовому раціоні бійців роти, продуктів з трофейного складу, через декілька годин військовослужбовці почали скаржитись на діарею. Було встановлено діагноз харчове отруєння. Яке з порушень умов харчування особового складу військових формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та на війні могли спричинити харчові отруєння?

- А.** Використання продуктів місцевих заготівель і трофейних *
- В.** Недостатня калорійність та дефекти якісного складу харчового раціону

- С. Порушення правил кулінарної обробки харчових продуктів та режиму харчування
- Д. Порушення правил кулінарної обробки харчових продуктів та калорійності харчового раціону
- Е. Неприятлива епідемічна обстановка (серед населення зареєстровані випадки висипного тифу).

713. Після виникнення надзвичайної ситуації у місті А, постраждалих жителів міста було евакуйовано у приміській район. Як основне джерело харчування, було вирішено, використовувати місцеві заготівельні запаси продовольства. Визначте, які види лабораторних досліджень, при проведенні медичної експертизи продовольства є обов'язковими з метою попередження спалахів інфекційних захворювань?

- А. Санітарно-бактеріологічні та вірусологічні *
- В. Санітарно-токсикологічні
- С. Санітарно-хімічні
- Д. Радіометричні
- Е. Органолептичні

714. До лікаря медпункту військового підрозділу, зайнятого на відновлювальних роботах у зоні землетрусу, раптово звернулося 12 бійців зі скаргами на сильні болі в животі, нудоту, діарею, температуру до 38–40°C. В анамнезі виявилось, що бійці їли на сніданок суп з харчових концентратів, недостатньо термічно оброблений омлет з яєць водоплавної птиці, чай. В обід – суп макаронний з м'ясом, перлову кашу з тушонкою, компот із сухофруктів. Визначте вірогідний діагноз:

- А. Сальмонельоз *
- В. Ботулізм
- С. Стафілококове отруєння
- Д. Дизентерія
- Е. Черевний тиф

715. Визначте, яка з форм організації харчування особового складу військових і цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях, катастрофах, бойових діях використовується у найбільш гострий період:

- А. Індивідуальне харчування з використанням сухих пайків, аварійних раціонів, недоторканих запасів (НЗ), мінімальних пайків, чи раціонів виживання *
- В. Змішане харчування
- С. Котлове забезпечення з використанням харчових концентратів
- Д. Групове харчування з використанням польових раціонів з сухих харчових концентратів

Е. Котлове забезпечення з використанням натуральних харчових продуктів

716. Ліквідація наслідків землетрусу зайняла 3 місяці. Після обстеження особового складу військових і цивільних формувань, зайнятих на роботах, було виявлено ознаки гіповітамінозу А. Назвіть основний симптом, характерний для гіповітамінозу А:

- А.** Гемералопія *
- В.** Зниження резистентності капілярів
- С.** Гіперкератоз
- Д.** Дерматоз, діарея, деменція, себорейний і десквамативний дерматит
- Е.** Хейлоз

717. Визначте, у яких випадках потрібно проводити екстренну експертизу продовольства при організації харчування особового складу військових і цивільних формувань у польових умовах при надзвичайних ситуаціях та під час війни:

- А.** При наявності випадків харчових отруєнь та кишкових інфекцій *
- В.** При організації індивідуального та групового харчування з використанням сухих пайків і харчових концентратів
- С.** При отриманні продуктів зі складів, їх заготовці серед населення, трофейних продуктів
- Д.** При розгортанні польових кухонь для загального, котлового харчування особового складу
- Е.** При порушеннях цілості тари з харчовим продовольством, її деформаціях

718. Який з варіантів кінцевого експертного заключення можна зробити при проведенні медичної експертизи партії м'яса на радіоактивність приладом ДП-5М через 3 доби після ядерного вибуху, якщо ця радіоактивність на туші становить 140 мР/год, що в 10 разів перевищує гранично допустиму для воєнного часу (сезон року – літо):

- А.** Продукт підлягає знищенню *
- В.** Продукт можна вживати без обмежень
- С.** Продукт підлягає дезактивації часом (відлежування)
- Д.** Продукт можна використати на корм тваринам (на звірофермі).
- Е.** Продукт можна використати для технічних цілей, або переробити на добриво

719. Для курсу лікування онкологічних хворих у радіологічному відділенні використовується джерело γ -випромінювання. Встановлено відсутність радіоактивних ізотопів у повітрі приміщень. Вкажіть, якому виду опромінення піддаються хворі.

- A. Зовнішнє *
- B. Внутрішнє
- C. Інкорпороване
- D. Змішане
- E. Сполучене

720. У рентгенологічному відділенні лікарні для забезпечення радіаційної безпеки персоналу організований протирадіаційний захист. Вкажіть які види захисту необхідно використовувати у даному випадку.

- A. Захист часом, захист відстанню, захист кількістю, захист екраном *
- B. Захист часом
- C. Захист відстанню
- D. Захист кількістю
- E. Захист екраном

721. При дослідженні функції слухового аналізатору робітника-токаря встановлено, що наприкінці робочої зміни спостерігається підвищення порогу слухової чутливості на 15 дБ. При цьому час відновлення функції слухового аналізатора триває приблизно 40-50 хвилин. Укажіть стадію розвитку професійної приглухуватості.

- A. Слухова втома *
- B. Слухова адаптація
- C. Приглухуватість
- D. Збудження
- E. Подразнення

722. При аудіометричному дослідженні слухової функції робітниці ткацького цеху встановлено, що наприкінці робочої зміни спостерігається підвищення порогу слухової чутливості на 10 дБ, однак через 5–7 хвилин повертається до норми. Укажіть стадію розвитку професійної приглухуватості.

- A. Слухова адаптація *
- B. Слухова втома
- C. Приглухуватість
- D. Збудження
- E. Подразнення

723. Робітник, 10 років працює у машинобудівному цеху, де здійснюється обробка металів різанням. Рівень шуму у цеху становить 95-105 дБА. При періодичному медичному огляді робітника було виявлено стійке зниження слуху. З боку якого органу або системи організму, крім слухового апарату, слід очікувати патологічні зрушення?

- A. Центральної нервової системи *
- B. Системи виділення

- С. Вестибулярного апарату
- Д. Шлунково-кишкового тракту
- Е. Серцево-судинної системи

724. При проведенні поточного санітарного нагляду на робочому місці коваля-штампувальника визначений рівень шуму, що становив 120 дБА. Який найбільш ймовірний ефект дії такого рівня шуму на працюючого?

- А. Втрата слуху *
- В. Больове відчуття
- С. Акустична травма
- Д. Відчуття дискомфорту
- Е. Зниження працездатності

725. Обробку ґрунту в сільському господарстві здійснюють в основному за допомогою тракторів, які широко використовують також на збиральних роботах. Основними факторами, які діють на механізаторів у кабіні трактора, є несприятливий мікроклімат, вібрація, шум, забруднення повітря робочої зони пилом, відпрацьованими газами, пестицидами, мінеральними добривами тощо. Крім того, спостерігається фізичне перевантаження та нервово-емоційне перенапруження. Як називається така дія чинників виробничого середовища на людину?

- А. Поєднана *
- В. Комплексна
- С. Ізольована
- Д. Комбінована
- Е. Синергічна

726. У ливарному виробництві для виготовлення відливок розплавлений метал заливають у форми багаторазового використання. Застосовують форми з металу або вогнетривких матеріалів. Використання таких форм супроводжується надходженням у виробниче середовище продуктів деструкції та аерозолів конденсації (берилію, марганцю, свинцю, хрому, оксиду вуглецю, фенолу, формальдегіду, аміаку та інших хімічних сполук). Як називається така дія чинників виробничого середовища на людину?

- А. Комбінована *
- В. Комплексна
- С. Ізольована
- Д. Поєднана
- Е. Синергічна

727. Джерелами утворення пилу в шахті є різні виробничі процеси, пов'язані з відокремленням вугілля і породи від масиву та їх дроблення. Засоби боротьби з пилом у вугільних шахтах передбачають попередження або значне зменшення

пилоутворення. Укажіть найбільш ефективні заходи боротьби з пилом у підземних виробках вугільних шахт.

- A.** Водяне зрошення і вентиляція *
- B.** Вентиляція
- C.** Використання індивідуальних засобів захисту
- D.** Технічні заходи
- E.** Технологічні заходи

728. Робота у вугільних шахтах супроводжується впливом ряду несприятливих чинників виробничого середовища, а саме несприятливого мікроклімату, високого рівня запиленості повітря, значних рівнів шуму і вібрації, недостатнього освітлення. Які із приведених захворювань найбільш розповсюджені серед робітників шахт?

- A.** Респіраторні захворювання *
- B.** Шумова хвороба
- C.** Вібраційна хвороба
- D.** Шумова і вібраційна хвороби
- E.** Серцево-судинні захворювання

729. При проведенні поточного санітарного нагляду у цеху підприємства чорної металургії здійснили відбір проби повітря для визначення ступеню запиленості. На основі отриманих проб повітря була складена «пилова формула» і встановлений такий вміст пилових часток: з розміром 2 нм – 7 %; від 2 до 5 нм – 20 %; від 5 до 10 нм – 5 %; більше 10 нм – 35 %. Охарактеризуйте дисперсний склад пилу.

- A.** Дрібнодисперсний
- B.** Середньодисперсний
- C.** Газ
- D.** Туман
- E.** Крупнодисперсний *

730. Під час бурових, нарізних і прохідницьких робіт при видобутку корисних копалин підземним способом спостерігається висока запиленість повітря. Вивчення дисперсного складу пилових часток виробничого повітря показав, що основну масу складають частки з розміром 1-2 мкм. Яку специфічну патологію може викликати вдихання такого пилу протягом років?

- A.** Пневмоконіоз *
- B.** Професійний бронхіт
- C.** Алергічні реакції
- D.** Професійний фаринготрахеїт
- E.** Пневмонію

731. Стан повітряного середовища кабіни трактора залежить від метеорологічних умов, виду робіт, технічного оснащення машини тощо. Залежно від цього концентрація пилу на робочому місці тракториста може досягати 30–40 мг/м³ при вмісті вільного кремнію 20–28 %. При вивченні дисперсного складу пилових часток встановлено, що в «пиловій формулі» переважають частки з розміром більше 5 мкм. До якого захворювання може привести вдихання такого пилу?

- A. Професійного бронхіту *
- B. Пневмоконіозу
- C. Алергічних реакцій
- D. Професійного фаринготрахеїту
- E. Пневмонії

732. Хворий, який працює в умовах високої запиленості повітря скаржить на за грудинний біль, задишку при незначному фізичному навантаженні, кашель з мокротинням. Об'єктивно: велика кількість видимих на рентгенограмі вузликів діаметром 1–2 мм та виражений інтерстиціальний склероз. Для якої стадії пневмоконіозу характерні такі симптоми?

- A. Другої стадії
- B. Першої стадії *
- C. Третьої стадії
- D. Інкубаційного періоду
- E. Преморбідного стану

733. Хворий, який більше 10 років працював на вугільній шахті, знаходиться на стаціонарному лікуванні із скаргами на за грудинний біль, значну задишку навіть при незначному фізичному навантаженні, кашель з виділенням великої кількості мокротинням. Об'єктивно: велика кількість видимих на рентгенограмі вузликів діаметром більше 5 мм, які зливаються у конгломерати, а також широкі ділянки емфізематозно зміненої паренхіми легенів. У крові: гіпопротеїнемія, зниження альбуміно-глобулінового коефіцієнту. Для якої стадії пневмоконіозу характерні такі симптоми?

- A. Третьої стадії *
- B. Першої стадії
- C. Другої стадії
- D. Інкубаційного періоду
- E. Преморбідного стану

734. Найбільш тяжким силікатозом є азбестоз, який розвивається у робітників, зайнятих видобутком і переробкою азбесту. Характерними для азбестову є азбестові тільця, які постійно виявляються при мікроскопічному дослідженні мокротиння. Протягом якого терміну може розвинути азбестоз у працюючих?

- A. 3 – 10 років *
- B. До 3-х років
- C. 10 – 15 років
- D. 15 – 20 років
- E. Більше 20 років

735. Видобуток корисних копалин підземним способом супроводжується утворенням пилу, максимальна концентрація якого може перевищувати допустиму концентрацію у десятки разів. При цьому вміст вільного діоксиду кремнію у пилових частках досягає 42 % у залежності від мінералогічного складу гірничої маси. До якого виду пневмоконіозу може привести вдихання такого пилу протягом років?

- A. Силікозу *
- B. Металоконіозу
- C. Талькозу
- D. Карбокониозу
- E. Силікатозу

736. У зимовий період була проведена оцінка мікрокліматичних умов у 6 класі загальноосвітньої школи. Були отримані такі величини показників мікроклімату: температура повітря в класі – 15⁰С, радіаційна температура 15⁰С, швидкість руху повітря – 0,3 м/с, відносна вологість повітря – 50%. Дайте гігієнічну оцінку мікроклімату в класі.

- A. Мікроклімат дискомфортний охолоджуючого типу *
- B. Мікроклімат дискомфортний, перегріваючий
- C. Мікроклімат дискомфортний зі зниженою вологістю
- D. Мікроклімат дискомфортний з підвищеною швидкістю руху повітря
- E. Мікроклімат комфортний

737. У сільському населеному пункті з децентралізованим водопостачанням останім часом лікарі стали виявляти у дітей раннього віку наступні явища: затримуються терміни зарощення тім'ячка та розвитку зубів, часто мають місце деформації кісток нижніх кінцівок. Воду населення забирає з колодязів, що живляться з глибоких водоносних горизонтів. Вода характеризується високою загальною жорсткістю (до 12 мг-екв/л), з високим вмістом солей кальцію (до 300 мг/л), стронцію (до 10 мг/л) та відносно невисокою концентрацією фтору (0,1-0,2 мг/л). Виявлені порушення формування кістково-суглобового апарату найбільш вірогідно пов'язані з невідповідністю гігієнічним вимогам вмісту у воді.

- A. Стронцію *
- B. Йоду

- С. Кальцію
- Д. Магнію
- Е. Марганцю

737. Населення районного міста в останній час все частіше почало висловлювати скарги на те, що вода, яка надходить в їх помешкання, на другу–третю добу стає непридатною для вживання: в ній з'являється жовто-помаранчевого вигляду аморфний осад, в 2–3 см товщиною. Вода набуває неприємного присмаку. В цій воді неможливо прати білизну, приготувати смачні напої (кава, чай тощо). Лабораторне дослідження води з водопровідної мережі виявило вміст у ній хімічних спок: кальцію (210 мг/л), магнію (120 мг/л), заліза (2 мг/л), фтору (1 мг/л), кремнію (10 мг/л), селену (0,0001 мг/л), йоду (25 мкг/л). З дією якого хімічного елемента слід пов'язати погіршення якості води з водопровідної мережі на 2–3 добу після відстоювання?

- А. Заліза *
- В. Йоду
- С. Кальцію
- Д. Кремнію
- Е. Фтору

738. При проведенні поточного санітарного нагляду в 3 класі середньої школи було виявлено, що маркування парт відсутнє, в класі наявні парти одного розміру. Невідповідність меблів довжині тіла дітей може привести до:

- А. Порушення постави *
- В. Психоемоційного навантаження
- С. Зниження уваги
- Д. М'язової асиметрії
- Е. Травматизму

739. У місті К., виник спалах харчового отруєння з клінічною картиною харчової інтоксикації. На наявність якого чинника необхідно провести лабораторний аналіз відібраних продуктів харчування для підтвердження діагнозу?

- А. Стафілокок *
- В. Екзотоксин
- С. Афлатоксин
- Д. Соланін
- Е. Мускарин

740. У населеному пункті N. планується будівництво інфекційної лікарні на 100 ліжок. Стічні води перед скидом у міську каналізацію проходять попереднє очищення та знезаражування. Яку з приведених споруд можна використати для

попереднього очищення?

- А. Септик *
- В. Піщано-гравійний фільтр
- С. Фільтруючий колодязь
- Д. Фільтруючу траншею
- Е. Біофільтри малої потужності

741. На хімічному виробництві робітниця зайнята дозуванням, зважуванням та завантаженням в камеру реакції вихідних продуктів синтезу полімерних матеріалів. Лікарем акушером-гінекологом у робітниці встановлено вагітність. Які профілактичні заходи необхідно застосувати для запобігання негативного впливу хімічних чинників на організм робітниці та майбутньої дитини?

- А. Перевід на роботу не пов'язану з дією шкідливих чинників *
- В. Зменшення тривалості робочого дня
- С. Зменшення часу дії хімічних чинників
- Д. Збільшення кількості регламентованих перерв
- Е. Надання додаткових вихідних днів

742. У шкільному закладі міста М. серед 230 дітей виник спалах дизентерії. За 2 доби захворіло 37 дітей і 5 вчителів. Реєструвались переважно тяжкі клінічні форми. Вкажіть шлях передачі даного захворювання?

- А. Харчовий
- В. Контактно-побутовий
- С. Водний
- Д. Контактний
- Е. Фекально-оральний *

743. У промисловому центрі з розвинутою металургійною промисловістю у атмосферне повітря потрапляють пилові частинки оксидів металів, які входять до складу димових викидів від плавильних печей. Такі пилові частинки відносяться до:

- А. Аерозолів конденсації *
- В. Аерозолів дезінтеграції
- С. Рідких аерозолів
- Д. Аерозолів возгонки
- Е. Аерозолів суміші

744. Дитячі ясла-сади проектуються як в одному, так і декількох одно-двоповерхових будівлях, з'єднаних між собою закритими переходами. Виберіть, який з наведених принципів є основою планування будівлі дитячого дошкільного закладу?

- А. Принцип групової ізоляції *
- В. Принцип незалежності

- С. Принцип вікового розподілу
- Д. Принцип статевого розподілу
- Е. Принцип статево-вікового розподілу

745. Результати аналізу проб питної води за показниками фізіологічної повноцінності її мінерального складу такі: мінералізація загальна – 800 мг/ дм³, твердість загальна – 0,8 мг·екв/дм³, лужність загальна – 4,5 мг·екв/дм³, магній – 10 мг/дм³, фтор – 0,8 мг/дм³. Рівень вмісту якого з показників досліджуваного взірця води нижчий мінімально необхідного для біологічної потреби організму?

- А. Мінералізації загальної
- В. Лужності загальної
- С. Загальної твердості *
- Д. Магнію
- Е. Фтору

746. Для водопостачання в населеному пункті використовується вода, яка у своєму складі містить: хлоридів 250 мг/л, сульфатів 220 мг/л, заліза 0,1 мг/л, нітратів 35 мг/л, фтору 0,05 мг/л, залишкового вільного хлору 0,5 мг/л. При тривалому вживанні такої води у населення може розвинути захворюваність на:

- А. Карієс зубів *
- В. Флюороз
- С. Ендемічний зоб
- Д. Тиреотоксикоз
- Е. Метгемоглобінемія

747. Вказати, до якої групи здоров'я треба віднести дитину, у якої під час поглибленого медичного огляду було виявлено хронічний гастрит у стані компенсації.

- А. 3 *
- В. 2
- С. 1
- Д. 4
- Е. 5

748. Укажіть, який світловий коефіцієнт повинен бути у палатах, приміщеннях для денного перебування хворих, у кабінетах для лікарів та процедурних?

- А. 1 : 5 – 1 : 6 *
- В. 1 : 4 – 1 : 5
- С. 1 : 6 - 1 : 7
- Д. 1 : 3 – 1 : 4
- Е. 1 : 7 – 1 : 8

749. Яка необхідна бути площа боксу в інфекційному відділенні?

- А. 22 м² *

- B.** 20 м²
- C.** 24 м²
- D.** 18 м²
- E.** 26 м²

750. Під час медичного обстеження групи дітей віком до 4 років, проведеного педіатричною бригадою в одній з африканських країн, у частини дітей виявлено комплекс схожих патологічних ознак. Ознаки такі: затримка росту, психічні зміни, атрофія м'язів, набряки, зміни пігментації волосся та шкіри. Цим дітям поставили діагноз квашіоркор. Які продукти необхідно додати до раціону для лікування цього захворювання?

- A.** Риба, овочі, крупи *
- B.** Овочі, фрукти
- C.** Птиця, фрукти, ягоди
- D.** Крупи, фрукти, ягоди
- E.** Молоко, м'ясо, овочі

751. У результаті поглибленого медичного огляду курсантів військового училища в деяких осіб виявлено порушення кольорового зору, кон'юнктивіт, сухість і шелушіння шкіри, пігментація та ламкість нігтів, ороговіння шкіри в ділянці ліктьових і колінних суглобів. Для припинення подібних клінічних проявів у харчовому раціоні слід збільшити вміст:

- A.** Моркви *
- B.** Гречаної каші
- C.** М'яса
- D.** Риби
- E.** Хліба з висівками

752. За даними гігієнічного аналізу питної води встановлено: запах – 1 бал, каламутність – 1,0 мг/л, індекс БГКП – 2, вміст алюмінію – 0,05 мг/л, нітратів 50 мг/л. Який із згаданих показників потребує корекції?

- A.** Запах
- B.** Каламутність
- C.** Індекс БГКП
- D.** Вміст алюмінію
- E.** Вміст нітратів *

753. У пробах води з джерела водопостачання одного з районів міста виявлені термостабільні кишкові палички на рівні 2 КУО/100 см³. За яким з наведених показників, згідно з Держстандартом від 28.02.2022 року, слід терміново розпочати додаткове дослідження води?

- A.** Колі-індексом

- В.** Колі-титром
- С.** Загальним мікробним числом
- Д.** Числом кишкових гельмінтів
- Е.** Числом патогенних мікроорганізмів *

754. Для виключення фекального забруднення води із місцевого вододжерела постало питання вибору найбільш інформативного показника. Визначення якого показника доцільно використати з даною метою?

- А.** Азоту нітратів
- В.** Азоту нітритів
- С.** Колі-титру *
- Д.** Хлоридів
- Е.** Окисності

755. Для водоспоживання використовують воду, загальне мікробне число (ЗМЧ) якої 50, індекс БГКП – 15, число кишкових гельмінтів – 0, число патогенних кишкових найпростіших – 0. Дайте гігієнічну оцінку показникам епідемічної безпеки води.

- А.** Рівень показників відповідає гігієнічним нормативам
- В.** Збільшено ЗМЧ
- С.** Збільшений індекс БГКП *
- Д.** Збільшено число кишкових гельмінтів
- Е.** Збільшений вміст патогенних кишкових найпростіших

756. Влітку з району стихійного лиха відбувалась евакуація потерпілих до місця їх тимчасового розташування. Погодні умови літнього дня характеризувались такими показниками: температура повітря – 32°C, відносна вологість повітря – 42%, швидкість руху повітря – 0,6 м/с. Через 2 години у 15% осіб з'явилися симптоми запаморочення, нудоти та загальної слабкості, ще через годину 3% постраждалих втратили свідомість. Назвіть причину виявлених зрушень.

- А.** Інфрачервона радіація *
- В.** Погодні умови
- С.** Рівень вологості повітря
- Д.** Ультрафіолетова радіація
- Е.** Швидкість руху повітря

757. Після тривалого перебування робітника на сонці з непокритою головою у нього з'явилися типові ознаки сонячного удару. Який вид випромінювань обумовив даний патологічний стан?

- А.** УФ промені зони В
- В.** УФ промені зони С
- С.** ІЧ промені *
- Д.** УФ промені зони D

Е. УФ промені зони А

758. Під час прямого опромінення ультрафіолетовим опромінювачем у приміщенні вірусологічної лабораторії знаходяться двоє працівників. Які засоби індивідуального захисту потрібно використати за даних обставин?

- А.** Гумові фартухи
- В.** Захисний костюм та окуляри *
- С.** Респіратор
- Д.** Захисний шолом
- Е.** Захисний протигаз

759. У атмосферному повітрі одного з мікрорайонів міста виявляються такі домішки: оксид вуглецю, окисли азоту, вуглеводні, 3-4 бензпірен, озон на рівні індивідуальних ГДК. Періодично, у окремі дні тижня, цей рівень незначно зростає. З мікрорайоном межує магістраль з інтенсивним рухом вантажного автотранспорту, а у 3-х км – діюча ТЕЦ, що працює на мазуті. Тривала дія яких з перелічених домішок атмосферного повітря, найбільш ймовірно, є фактором ризику виникнення випадків раку легень серед окремих контингентів населення даного мікрорайону?

- А.** Окис вуглецю
- В.** Окис азоту
- С.** Озон
- Д.** Вуглеводні
- Е.** 3-4 бензпірен *

760. На прийом до лікаря батьки привели хлопчика 14 років, який скаржився на головний біль, запаморочення, нудоту. Ці симптоми з'явилися після тривалого перебування підлітка поблизу світлофору на перехресті доріг з інтенсивним рухом автотранспорту. При обстеженні встановлено: блідість обличчя, легкий ціаноз губ, зміна показників дихальних функцій. Попередній діагноз – отруєння чадним газом. Хлопчика скерували на аналіз крові. Наявність якого компоненту в крові підтвердить попередній діагноз ?

- А.** Оксигемоглобіну
- В.** Метгемоглобіну
- С.** Карбгемоглобіну
- Д.** Карбоксигемоглобіну *
- Е.** Редукованого гемоглобіну

761. У процесі роботи з термічної обробки пластмас виробниче приміщення забруднюється оксидами азоту, що може спричинити отруєння робітників. Визначення якого з показників крові є найбільш інформативним в цьому випадку?

- А.** Карбогемоглобін

- В.** Оксигемоглобін
- С.** Карбоксигемоглобін
- Д.** Метгемоглобін *
- Е.** Редукований гемоглобін

762. У атмосферному повітрі житлової території міста одночасно присутні двоокис азоту та сірководень на рівні максимально разових ГДК. Яким ефектом характеризуватиметься комбінована дія даної суміші на організм людини?

- А.** Потенціювання
- В.** Сумація *
- С.** Незалежна дія
- Д.** Антагонізм
- Е.** Синергізм

763. З метою оцінки епідеміологічної безпеки повітряного середовища у виставочному центрі проводиться відбір проб повітря для бактеріологічного аналізу. Який мікроорганізм є санітарно-показовим у даному випадку?

- А.** *St. Haemoliticus* *
- В.** *St. aureus*
- С.** *Pseudomonas aeruginosae*
- Д.** *Escherichia coli*
- Е.** *Clostridia*

764. До родичів, які проживають в гірській місцевості, що знаходиться на висоті 2700 м, вперше на канікули приїхали діти шкільного віку. Через кілька годин після приїзду діти відчували слабкість, сонливість, головний біль. Після триденного перебування діти адаптувалися. З чим були пов'язані дані симптоми у дітей?

- А.** Втомою
- В.** Зниженим атмосферним тиском
- С.** Підвищеним атмосферним тиском
- Д.** Зниженим парціальним тиском кисню *
- Е.** Підвищеним парціальним тиском кисню

765. З місця пожежі в лікарню швидкої допомоги поступив пацієнт у непритомному стані. При лабораторному дослідженні в крові пацієнта знайдено підвищений вміст карбоксигемоглобіну. Отруєння яким газом спричинило такі симптоми?

- А.** Діоксидом азоту
- В.** Оксидом азоту
- С.** Діоксидом вуглецю
- Д.** Оксидом вуглецю *

Е. Окислами сірки

766. Пацієнт відмічає зв'язок несприятливої погоди із погіршенням самопочуття, порушенням сну, почуттям тривоги, запамороченням, зниженням працездатності, втомлюваності, коливаннями артеріального тиску. До якого типу захворювань слід віднести патологію даного пацієнта?

- А.** Сезонні захворювання
- В.** Геліометеотропні реакції
- С.** Гострі респіраторні захворювання
- Д.** Вегето-судинна дистонія
- Е.** Геліометеотропні захворювання *

767. На відкритому повітрі на висоті 8-и поверхової споруди будівельник виконував роботу в умовах безхмарної сонячної погоди, штилю, підвищеної температури (30⁰С) та відносної вологості (70%) повітря. У кінці робочої зміни відчув головний біль, м'язову слабкість, запаморочення, порушення координації рухів. При наданні швидкої допомоги, об'єктивно: прискорені пульс та частота дихання, температура тіла 37,2⁰С. Про яке захворювання найімовірніше може свідчити така клінічна картина?

- А.** Висотна хвороба *
- В.** Сонячний удар
- С.** Тепловий удар
- Д.** Судомна хвороба
- Е.** Гірська хвороба

768. При дослідженні запиленості повітря робочої зони борошномельного цеху було встановлено, що в повітрі переважають пилові частинки розміром 1-5 мкм. Як класифікується пил за розміром пилових частинок в даному випадку?

- А.** Видимий
- В.** Невидимий
- С.** Мікроскопічний *
- Д.** Ультрамікроскопічний
- Е.** Змішаний

769. У шліфувальному цеху концентрація пилу перебільшує ГДК в 10 разів. Які неспецифічні захворювання можуть виникнути внаслідок дії пилу?

- А.** Кон'юнктивіт *
- В.** Хронічний бронхіт
- С.** Нейроциркуляторна дистонія
- Д.** Пневмоконіози
- Е.** Хронічний гепатит

770. У місті М., для поліпшення якості питної води використовуються основні та спеціальні методи очистки. Крім механічного методу

(відстоювання) та фізичного методу (фільтрації) плаваючі домішки води видаляють також хімічним методом:

- A.** Коагуляції *
- B.** Озонування
- C.** Дезактивації
- D.** Хлорування
- E.** Дегазації

771. На обід діти вживали: бульйон з курки, картоплю-пюре з курятиною і підливкою, компот з полуниць, тістечка з заварним кремом, приготовані напередодні, свіжу полуницю з цукром. Після обстеження у лікарні дітям був поставлений діагноз стафілококовий токсикоз. Вживання яких продуктів зумовило виникнення цього захворювання?

- A.** Бульйону
- B.** Компоту
- C.** Тістечок з кремом *
- D.** Картоплі з підливкою
- E.** Свіжих полуниць

772. Споживачеві на ринку під виглядом кави розчинної продали продукт. При проведенні гігієнічної експертизи цього продукту було встановлено, що вміст кави в ньому становить лише 40%, решта припадало на ячмінь. Як оцінити за якістю такий продукт?

- A.** Пониженої якості
- B.** Недоброякісний
- C.** Умовно придатний
- D.** Сурогат *
- E.** Фальсифікований

773. З метою зменшення впливу токсичних парів важких металів на організм робітнику гальванічного цеху запропоновано збільшити споживання продуктів харчування, що містять пектини. Споживання якого продукту в даному випадку є найбільш доцільним?

- A.** Хліба
- B.** М'яса
- C.** Картоплі
- D.** Гарбузів *
- E.** Яблук

774. Через декілька днів після св'яткової вечери у п'яти осіб з числа гостей з'явилися набряки повік та нижньої частини обличчя, а також різкі болі у м'язах. Лабораторне дослідження крові виявило еозинофілію. З урахуванням

клінічних симптомів та даних лабораторного дослідження встановлено попередній діагноз – трихінельоз. На споживання яких страв необхідно звернути увагу при зборі епіданамнезу у потерпілих?

- A. М'яса птиці
- B. Рибних страв
- C. Волового м'яса
- D. Свинини *
- E. Баранини

775. У хворого виявлено порушення зору у вечірні часи доби. Лікар встановив діагноз – «куряча сліпота». З недостатністю якого вітаміну пов'язана ця хвороба?

- A. Вітамін А *
- B. Вітамін В₁
- C. Вітамін С
- D. Вітамін D
- E. Вітамін РР

776. При медичному огляді мужчин водіїв у 10% осіб виявлена підвищена маса тіла (ІМТ=39,3 кг/м², маса тіла на 65% вище норми). Який енергетичний статус за індексом Кетле:

- A. Ожиріння 3-го степеню *
- B. Нормальний енергетичний статус (адекватне харчування)
- C. Ожиріння 1-го ступеня
- D. Ожиріння 2-го ступеня
- E. Ожиріння 4-го ступеня

777. Які домішки спричинили збитки в сільському господарстві, якщо встановлено, що в атмосферному повітрі промислового центру з інтенсивним рухом автотранспорту виявлено підвищений рівень вуглеводнів, 3,4-бензпірену, сполук сірки, свинцю, фотооксидантів. У результаті швидкого переміщення повітряних мас та зміни метеорологічних умов у 50 км від міста на сільськогосподарські угіддя випав кислотний дощ.

- A. 3,4-бензпірен
- B. Сполуки сірки *
- C. Свинець
- D. Вуглеводні
- E. Фотооксиданти

778. Який засіб зберігання молока забезпечує найменше руйнування вітамінів?

- A. Уперизація *
- B. Ліофільна сушка
- C. Сушка на повітрі

D. Стерилізація

E. Пастеризація

779. Раціон харчування жінки – оператора ЕОМ в віці 25 років з добовими енерговитратами 2000 ккал (І група інтенсивності праці, КФА – 1,4) містить білків 40 г, жирів 55 г, вуглеводів 320 г. Харчовий раціон необхідно відкоригувати шляхом:

A. Збільшення вмісту білків *

B. Зменшення вмісту жирів

C. Збільшення вмісту жирів

D. Зменшення вмісту білків

E. Зменшення вмісту вуглеводів

780. У хворого М., діагностовано порушення пуринового обміну, що проявилось гострим артритом стопи. Обґрунтуйте найбільш доцільні рекомендації для хворого щодо його раціону харчування.

A. Обмежити вживання м'ясних та бобових продуктів *

B. Обмежити вживання молочних продуктів

C. Обмежити вживання вільної рідини

D. Обмежити вживання хлібобулочних та макаронних виробів.

E. Обмежити вживання овочів та фруктів

781. Аліментарна профілактика віддалених ефектів дії радіації базується на зменшенні перекисної надлишковості процесів обміну. З метою надання раціону радіопротекторних властивостей його збагачують речовинами, що мають антиоксидантну дію та обмежують харчові речовини з прооксидантними властивостями. Які з перелічених речовин слід зменшити в харчовому раціоні, як прооксиданти?

A. Кальциферол *

B. Токоферол

C. Аскорбінова кислота

D. Бета-каротин

E. Селен

782. При будівництві населеного пункту, передбачено розміщення в селітебній зоні дитячих дошкільних закладів і шкіл, торгових центрів, будинку відпочинку, кінотеатру, спортивного майданчика, загальносоматичної лікарні, психоневрологічного диспансеру, хлібокомбінату та молокозаводу. Який із вищеперерахованих закладів повинен бути розміщений у приміській зоні?

A. Дошкільні заклади і школи

B. Спортивні майданчики

C. Загальносоматичні лікарні

D. Молокозавод і хлібокомбінат

Е. Психоневрологічний диспансер *

783. Проведено дослідження води, яка відібрана із шахтної криниці. Установлено: прозорість – 18 см, колір – 15°, запах – 3 бали, окислюваність – 8 мг/л, вміст азоту амонійного – 0,4 мг/л, азоту нітратів – 0,1 мг/л, , колі-титр – 80, колі-індекс – 12. Обґрунтуйте гігієнічний висновок щодо якості питної води.

- А.** Вода не відповідає гігієнічним вимогам, необхідно провести санацію колодязя *
- В.** Вода відповідає гігієнічним вимогам
- С.** Вода не відповідає гігієнічним вимогам, необхідним є проведення її очистки
- Д.** Вода не відповідає гігієнічним вимогам, необхідним є проведення її знешкодження
- Е.** Вода не відповідає гігієнічним вимогам, необхідним є проведення її дезактивація

784. У населеному пункті, в якому переважають північні та північно-західні вітри (70% днів упродовж року), а південні вітри майже відсутні, обирається земельна ділянка під будівництво цементного комбінату II класу шкідливості, який за проектною документацією забруднюватиме атмосферне повітря пилом. З якого боку від населеного пункту найдоцільніше розташувати підприємство?

- А.** Південно- східного *
- В.** Східного
- С.** Західного
- Д.** Північно-західного
- Е.** Північного

785. При аналізі свіжості молока проводять пробу на редуктазу, на здатність зсідання. На основі якого з наведених показників можна ще встановити свіжість молока?

- А.** Кислотність *
- В.** Густина
- С.** Сухий залишок
- Д.** Жирність
- Е.** Вміст сторонніх домішок

786. Укажіть, яка дія характеризує вплив на організм людини якого-небудь одного ізольованого чинника:

- А.** Роздільна *
- В.** Поєднана
- С.** Комбінована
- Д.** Комплексна

Е. Синергічна

787. Укажіть, яка дія характеризує вплив на організм людини, якщо одна хімічна речовина одночасно надходить в організм із різних об'єктів навколишнього середовища різними шляхами:

- А.** Комплексна *
- В.** Поєднана
- С.** Комбінована
- Д.** Роздільна
- Е.** Синергічна

788. Укажіть, яка дія характеризує вплив на організм людини, якщо декілька речовин однакового походження одночасно надходять в організм з одного об'єкта навколишнього середовища:

- А.** Комбінована *
- В.** Поєднана
- С.** Роздільна
- Д.** Комплексна
- Е.** Синергічна

789. Укажіть, яка дія характеризує вплив на організм людини в тому випадку, якщо на організм одночасно впливають чинники навколишнього середовища різного походження (фізичні, хімічні і біологічні тощо):

- А.** Поєднана *
- В.** Роздільна
- С.** Комбінована
- Д.** Комплексна
- Е.** Синергічна

790. Який параметр при функціональному зонуванні території не відповідає гігієнічній нормі, якщо вся територія населеного пункту поділена на окремі зони різного призначення (селітебна, промислова, комунальна, транспортно-складська, приміська, зовнішнього транспорту), розміщення селітебної зони з підвітряної сторони по відношенню до промислової, вище по рельєфу місцевості і по руслу річки, зручність транспортних зв'язків селітебної території з промисловою і зоною зовнішнього транспорту, промисловою та комунально-складською тощо.

- А.** Розміщення селітебної зони з підвітряної сторони до промислової *
- В.** Розміщення селітебної зони вище по рельєфу місцевості
- С.** Розміщення селітебної зони по руслу річки
- Д.** Зручність транспортних зв'язків селітебної зони з промисловою, комунально-складською і зоною зовнішнього транспорту

Е. Відсутній взаємозв'язок між окремими зонами

791. У сільському районі з децентралізованим водопостачанням за останні 10 років збільшилися випадки специфічних захворювань – характерні нарости – мозолі на шкірі стоп, тобто реєструвались випадки так званої «копитної хвороби». Ця картина захворювань найбільш імовірно пов'язана з високим антропогенним забрудненням ґрунту та ґрунтових вод:

- А.** Кадмієм
- В.** Миш'яком *
- С.** Кобальтом
- Д.** Берилієм
- Е.** Стронцієм

792. Хворий 50-ти років, будівельник, стаж роботи 20 років, надійшов до клініки зі скаргами на біль у грудній клітці, сухий кашель, незначну задишку. Об'єктивно: шкіра землистого кольору, акроціаноз, на руках азбестові бородавки. Аускультативно: дихання жорстке, розсіяні сухі хрипи. На рентгенограмі – легеневий малюнок посилений, ознаки емфіземи легень. Який найбільш імовірний діагноз?

- А.** Асбестоз *
- В.** Рак легень
- С.** Пневмонія
- Д.** Хронічний обструктивний бронхіт
- Е.** Туберкульоз

793. Хворий, 38-ми років, впродовж 13-ти років працює на заводі залізобетонних виробів. Робота пов'язана з дією загальної та місцевої вібрації. Скаржиться на загальну слабкість, головний біль, оніміння кінцівок, запаморочення, періодичний біль у ділянці серця. Об'єктивно: Рс – 84/хв, ритмічний, АТ – 150/100 мм рт.ст. Тони серця приглушені. Шкіра кінцівок холодна на дотик. На кистях ціанотична, при натискуванні залишаються білі плями. При пальпації м'язів гомілки відмічається біль. Больова, тактильна і температурна чутливість знижені. ЕКГ: ознаки гіпоксії міокарда. На рентгенограмі кісток гомілково-плеснових суглобів відмічається помірний остеопороз. Який найбільш імовірний діагноз?

- А.** Вібраційна хвороба *
- В.** Поліневрит
- С.** Міопатія
- Д.** Нейроциркуляторна дистонія
- Е.** Фунікулярний мієлоз

794. Чоловік, 49-ти років, скаржиться на періодичний головний біль, підвищення артеріального тиску, біль в ділянці серця ниючого характеру, біль

та побіління кистей рук при зануренні у холодну воду, які зникають через 15 хвилин після звичної роботи, парестезії та оніміння верхніх кінцівок. Об'єктивно: АТ – 160/100 мм рт.ст., акцент ІІ тону над аортою, систолічний шум на верхівці серця. Позитивний симптом «білої плями», Паля, позитивна холодова проба. Який з діагнозів є найбільш імовірним?

- А. Вібраційна хвороба *
- В. Гіпертонічна хвороба
- С. Синдром Рейно
- Д. Остеохондроз хребта з корінцевим синдромом
- Е. Ішемічна хвороба серця

795. Для створення безпечних умов праці персоналу у процедурній відділенні дистанційної променевої терапії, де з лікувальною метою використовується гамма-терапевтична установка, необхідно застосувати принцип захисту екрануванням. З якого матеріалу повинні бути захисні екрани?

- А. Свинець, баритобетон *
- В. Пластмаси, гуми
- С. Дерево, цегла
- Д. Алюміній, парафін
- Е. Скло, органічне скло

796. Забійник, 39-ти років, профстаж роботи 17 років, 75% робочого часу працює відбійним молотком, що генерує вібрацію 30-55 Гц. Скаржить на болі і заніміння кистей, що непокоять у період відпочинку, болі у ліктьових і променевоzap'ясткових суглобах, у шийному відділі хребта, поганий сон, періодичні ниючі болі у ділянці серця. Розвиток якого захворювання можна передбачити на основі скарг хворого?

- А. Вібраційна хвороба *
- В. Неврит ліктьового нерва
- С. Деформуючий артроз ліктьових суглобів
- Д. Остеохондроз шийного відділу хребта
- Е. Синдром Рейно

797. Для покращення якості питної води використовують різні методи очищення та знезаражування. Який з наведених методів може використовуватись для знезаражування води на сучасних водогонах?

- А. Кип'ятіння
- В. Коагуляція
- С. Фільтрація
- Д. Озонування *
- Е. Дезактивація

798. Хімічний аналіз води з криниці, який проведений медичною службою

полку, установив наявність підвищених концентрацій азотовмістних солей, заліза і сульфатів. Який показник якості води є найбільш інформативним, що свідчить про давнє забруднення води органічними речовинами тваринного походження?

- A. Fe
- B. NO₂
- C. NO₃ *
- D. NH₃
- E. SO₄

799. Під будівництво лікарні в районному центрі відведена земельна ділянка загальною площею 2,0 гектари. Стаціонар, якої максимальної потужності може бути збудований на цій земельній ділянці?

- A. На 100 ліжок *
- B. На 200 ліжок
- C. На 400 ліжок
- D. На 800 ліжок
- E. Понад 1000 ліжок

800. При дослідженні гігієнічних умов фізичного виховання школярів у спортивному залі встановлено: середня температура повітря +17° С, відносна вологість повітря – 55%, швидкість руху повітря – 0,4 м/с, об'єм вентиляції на одну дитину – 75 м³/год, коефіцієнт природного освітлення – 2,0%, рівень штучного освітлення (з використанням люмінесцентних ламп) – 150 лк. Вкажіть параметр, який необхідно привести у відповідність до гігієнічних вимог:

- A. Середня температура повітря
- B. Коефіцієнт природного освітлення
- C. Швидкість руху повітря
- D. Рівень штучного освітлення *
- E. Об'єм вентиляції на одну дитину за годину

801. Хвору турбує надмірна маса тіла, задишка, головний біль, закрепи, м'язова слабкість, підвищений апетит. Об'єктивно: підвищене відкладання жиру в ділянці живота, сідниць, стегон. У хворої діагностовано збільшення маси тіла на 40%. Який це ступінь ожиріння?

- A. I
- B. V
- C. III
- D. II *
- E. IV

802. Які антропометричні показники враховуються для оцінки фізичного розвитку дитини?

- A. Форма стопи та зріст
- B. Форма та обвід грудної клітки
- C. Маса тіла, зріст, обвід голови, грудної клітки та живота *
- D. Зріст, маса тіла та обвід стегна
- E. Маса тіла, обвід плеча та грудної клітки

803. Жінка у віці 42 років, із ростом 168 см та масою тіла 74 кг, приймає їжу 4 рази на день, працює у рентгенкабінеті. Який лікувально-профілактичний раціон повинна отримувати жінка для профілактики профпатології.

- A. Лікувально-профілактичний раціон №3
- B. Лікувально-профілактичний раціон №2
- C. Лікувально-профілактичний раціон №1 *
- D. Лікувально-дієтичний раціон №1
- E. Лікувально-дієтичний раціон №9

804. Для водопостачання міста використовується поверхнева водойма. У процесі доочищення води проводять її коагулювання, відстоювання й знезараження. Який обов'язковий метод водопідготовки відсутній у вказаній схемі?

- A. Знезалізнення
- B. Знезараження
- C. Дезодорація
- D. Знебарвлення
- E. Фільтрація *

805. Радіонукліди, що надходять різними шляхами в організм людини, мають природну властивість вибірково або переважно накопичуватися в окремих органах і тканинах. Завдяки цій властивості їх використовують у медичній практиці для діагностики і лікування низки захворювань. Який радіонуклід переважно накопичується в щитоподібній залозі?

- A. Йод-131 *
- B. Марганець-64
- C. Телур-125
- D. Цезій-137
- E. Стронцій-90

806. Під час обстеження пацієнта лікар встановив зниження імунітету, кардіоміопатію, гіпотиреоз, атеросклероз, порушення функції печінки. На основі вказаних симптомів встановлено попередній діагноз: хвороба Кашина-Бека. Дефіцит якого мікроелемента спостерігається в разі цього захворювання?

- A. Заліза
- B. Цинку
- C. Міді

D. Нікелю

E. Селену *

807. На робочому місці працівника з виробництва коксу концентрація пилу перевищує ГДК у 17 разів. Працює на цьому виробництві протягом 27 років. Під час проведення періодичного медичного огляду у нього виявлено клінічні ознаки пневмоконіозу, а під час рентгенологічного дослідження легень виявлено зміни, що характерні для цієї хвороби. Який вид пневмоконіозу найімовірніше виник у цього працівника?

A. Сидероз

B. Азбестоз

C. Антракоз *

D. Бісиноз

E. Силікатоз

808. Пацієнтка, віком 36 років, скаржиться на емоційну нестабільність, дратівливість, збудженість, відчуття страху, посіпування м'язів, аритмію серця, гіпертонічні кризи. Недостатність якої мінеральної речовини може спричинити такі розлади?

A. Йоду

B. Магнію *

C. Кальцію

D. Міді

E. Заліза

809. Пацієнта, віком 35 років, шпиталізовано до лікарні. Об'єктивно спостерігається: сильне потовиділення, слиновиділення, сльозотеча, профузний пронос, запаморочення, сплутаність свідомості, збудливість, марення, галюцинації, хитка хода. Із анамнезу відомо, що нещодавно збирав гриби в лісі. Споживання яких грибів чи рослин викликало харчове отруєння?

A. Несправжніх опеньок

B. Строчків

C. Мухоморів *

D. Беладони

E. Блідої поганки

810. Хворий, 39-и років, впродовж 17-ти років працює на металообробному заводі. Робота пов'язана з дією загальної та місцевої вібрації. Скаржиться на загальну слабкість, головний біль, оніміння кінцівок, запаморочення, періодичний біль у ділянці серця. Об'єктивно: Ps–84/хв, ритмічний, АТ–150/100 мм рт.ст. Тони серця приглушені. Шкіра кінцівок холодна на дотик. На кистях рук ціанотична, при натискуванні залишаються білі плями. При пальпації м'язів гомілки відмічається біль. Больова, тактильна і температурна чутливість

знижені. ЕКГ: ознаки гіпоксії міокарда. На рентгенограмі кісток гомілковоплеснових суглобів відмічається помірний остеопороз. Який найбільш імовірний діагноз?

- А. Вібраційна хвороба *
- В. Фунікулярний мієлоз
- С. Нейроциркуляторна дистонія
- Д. Міопатія
- Е. Поліневрит

811. На сільській лікарській дільниці зростає захворюваність на рак шийки матки. Прийнято рішення провести обстеження жінок. Який це вид медичних оглядів?

- А. Скринінговий
- В. Цільовий *
- С. Попередній
- Д. Поточний
- Е. Комплексний

812. Хлопець, віком 18 років, у крамниці купив салат з копченою рибою, грибами і майонезом. Через 6 годин після споживання салату відчув слабкість, що прогресувала, погіршення зору, «туман в очах», розлади ковтання. Був госпіталізований до лікарні. Під час обстеження встановлено: температура тіла – 36,0⁰С, шкіра і слизові оболонки бліді, хлопець адинамічний, на запитання відповідає мляво, зіниці розширені, реакція на світло знижена, голос осиплий, слизова оболонка рота суха. Який вид харчового отруєння можна припустити у хлопця?

- А. Ботулізм *
- В. Отруєння рибою
- С. Отруєння грибами
- Д. Сальмонельоз
- Е. Стафілококова інтоксикація

813. Робітник вугільної шахти зі стажем роботи 15 років звернувся до лікаря зі скаргами на біль у грудній клітці, задишку, сухий кашель, швидку втомлюваність. На рентгенограмі легень дифузний інтерстиціальний фіброз, емфізема, дрібновогнищеві утворення 3-5 мм у нижніх і середніх відділах. На спірограмі порушення функції зовнішнього дихання відсутні. За даними санітарно-гігієнічної характеристики робочої зони запиленість повітря кам'яним вугіллям становить 138 мг/м³, вміст силіцію (IV) оксиду 2% (норма – 10 мг/м³, якщо вугільний пил вміщує до 5% вільного діоксиду кремнію). Який діагноз є найбільш імовірним?

- А. Силікоз

- В. Саркоїдоз
- С. Коніотуберкульоз
- Д. Аденокарцинома
- Е. Антракоз *

814. У дитини 10-ти років, що проживає у великому промисловому центрі, відзначаються енцефалопатія, поліневрит, зміна психічного розвитку, зниження здатності до навчання. У крові: ретикулоцитоз, базофільна зернистість еритроцитів. Отруєння якою речовиною можна припустити?

- А. Свинцем *
- В. Міддю
- С. Залізом
- Д. Цинком
- Е. Ртуттю

815. Робітник цв'яхового цеху, 35 років, стаж на цьому виробництві – 13 років, працює в умовах високочастотного інтенсивного шуму. На черговому періодичному огляді поставлено діагноз: «професійна приглухуватість». Що є підставою для такого діагнозу?

- А. Характеристика шуму на цьому виробництві
- В. Результати дослідження показників ЦНС
- С. Дані аудіометрії та гігієнічна оцінка умов праці *
- Д. Результати дослідження стану внутрішнього вуха
- Е. Стаж роботи на цьому виробництві

816. Хворий, 23-ти років, надійшов у лікарню на 9-й день хвороби. Захворювання пов'язує з вживанням недостатньо просмаженої свинини. Захворювання почалось з появи періорбітальних набряків, лихоманки. Об'єктивно: температура тіла – 38,5⁰С; обличчя одутле, різко виражений набряк повік. Пальпація литкових м'язів різко болюча. В крові: гіпереозинофілія. Яка етіологія захворювання?

- А. Волосоголовці
- В. Трихінели *
- С. Ехінококи
- Д. Аскариди
- Е. Лептоспіри

817. У жінки 75 років, яка веде помірно активний спосіб життя, під час профілактичного огляду виявлена сироваткова концентрація загального холестерину на рівні 5,1 ммоль/л (208 мг/дл) та ЛПВЩ – 70 мг/дл. ЕКГ без патології. Яка з наведених дієтичних рекомендацій показана жінці?

- А. Зменшити прийом насичених жирів
- В. Зменшити прийом простих вуглеводів

- С. Зменшити прийом холестерину
- Д. Збільшити вживання клітковини
- Е. Ніяких дієтичних рекомендацій *

818. Проведений хронометраж за працею каменяра показав, що тривалість укладки цегли на будівництві будинку займає 80% робочої зміни, а 20% займають перерви. Яка основна причина швидкого розвитку втоми і низької працездатності каменяра?

- А. Потужний потік імпульсів у ЦНС
- В. Велика концентрація молочної кислоти в м'язах
- С. Дефіцит кисню в м'язах *
- Д. Накопичення в м'язах CO_2
- Е. Виснаження енергетичних ресурсів

819. Використання шкільних меблів має велике значення для забезпечення тривалої працездатності, правильного фізичного розвитку, профілактики порушень постави і зору у дітей та підлітків. Однією з важливих передумов для правильного положення тіла є підбір меблів, вони повинні бути стандартизовані. Що є ведучим критерієм при визначенні групи меблів?

- А. Зріст *
- В. Маса тіла
- С. Зір
- Д. Захворюваність
- Е. Функціональні показники

820. Одним із кращих типів польових споруд для розміщення військ у польових умовах на тривалій період являються землянки. Перевага їх перед наметами полягає у більш надійному захисті людей від холоду і атмосферних опадів. У них є можливість підтримувати температуру повітря більш постійною і рівномірною. Особливу увагу при експлуатації землянок звертають на їх вентиляцію. Кількість кисню у ґрунтовому повітрі падає іноді до 15%, а кількість вуглекислоти збільшується на глибині 2 м до 3%. Ґрунтове повітря може виходити в атмосферу, а лінією найменшого опору для нього являється підлога землянка. За рахунок чого здійснюється вентиляція землянок?

- А. Відкривання дверей
- В. Відкривання вікон
- С. Регенерації повітря
- Д. Фільтровентиляційної установки
- Е. Дії аератора *

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гігієна та екологія: Підручник / За редакцією В.Г. Бардова. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 472 с.
2. Бондарь С.О., Гут Т.М., Гут Р.П. Гігієна та епідеміологія в системі військово-медичної та медицини надзвичайних ситуацій. Підручник. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2018. – 344 с.
3. Микита Х.І., Рогач І.М. Гігієна та екологія. Навчальний посібник. – Ужгород, 2022. –346 с.

Допоміжна література

1. Наказ МОЗ України №400 від 12.05.2010 Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною" чинний, поточна редакція — **Редакція від 22.03.2022**, підстава - z0304-22.
2. "Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)" Документ v0062282-97, поточна редакція — **Редакція від 12.07.2000**, підстава - v0116488-00.
3. Статут ДУ «Закарпатський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» від 02.06.2021 р., №1103.
4. Закон України Про Статус внутрішньої служби Збройних Сил України від 1999, № 22-23.Документ 548-XIV, чинний, поточна редакція — **Редакція від 21.03.2022** – 2124-XI.
5. Кодекс законів про працю України від 1971 з доповненням 1995-1996 рр. Документ 322-08, чинний, поточна редакція — **Редакція від 27.01.2023**, підстава - 2839-IX
6. Постанова від 29 березня 2002 р. № 426 «Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, поліцейських, осіб рядового та начальницького складу підрозділів Державної фіскальної служби, осіб рядового, начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту», чинна **редакція від 24.01.2023**.
7. ДБН В.2.2-10:2023 «Заклади охорони здоров'я» (затверджені Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26.12.2023 року №278; на заміну ДБН В.2.2-10:2001).
8. Наказ МОЗ України N 45 від 31.03.94 «Про затвердження Положення про порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом МОЗ № 139 від 07.06.99).

9. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» № 2708-XII від 16.10.92, {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 75/95-ВР від 28.02.95, }, {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1745-IV від 03.06.2004, № 2756-VI від 02.12.2010, № 3530-VI від 16.06.2011, № 5456-VI від 16.10.2012, {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1193-VII від 09.04.2014, № 1472-VIII від 14.07.2016, № 2059-VIII від 23.05.2017, № 124-IX від 20.09.2019, № 1687-IX від 15.07.2021, № 2393-IX від 09.07.2022; № 2468-IX від 28.07.2022; № 2836-XI від 13.12.2022}. Документ 2707-XII, чинний, поточна редакція — **Редакція від 03.01.2023**, підстава - 2836-IX.
10. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1268-XII від 26.06.91, Документ 1264-XII, чинний, поточна редакція — **Редакція від 10.07.2022**, підстава - 2321-IX.
11. Наказ МОЗ України від 03.09.2017 № 1073 «Про затвердження Норм фізіологічних потреб населення України в основних харчових речовинах і енергії».
12. Постанова Кабінетів Міністрів України від 17 квітня 2019 р. N 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві». Із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 5 січня 2021 року N 1, від 2 грудня 2022 року №1350, від 20 січня 2023 року № 59, від 4 лютого 2023 року № 97. Діє з 07.02.2023.
13. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення », 1994 р., № 27, в новій редакції від 09.08.2023 р. №3302-IX.